

IPI – "INSTITUT ZA PRIVREDNI INŽENJERING", d.o.o.
Fakultetska 1, Zenica, Bosna i Hercegovina

STATISTIČKA ANALIZA PODATAKA O OBAVLJENIM TEHNIČKIM PREGLEDIMA U 2010. GODINI I STRUČNE TEME

Stručni bilten broj 13

STRUČNI BILTEN – IPI

Zenica, januar/siječanj 2011. godine

Izdavač: Institut za privredni inženjering d.o.o.
Fakultetska 1, Zenica, Bosna i Hercegovina

Za izdavača: mr. sc. Fuad Klisura, dipl. ing. mašinstva/strojarstva

Autori: Muhamed Barut, dipl. ing. saobraćaja/prometa
mr. sc. Fuad Klisura, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
Samra Begović, dipl. iur
mr. sc. Dragana Agić, dipl. iur
Ibrahim Mustafić, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
Džemal Burina, dipl. ing. saobraćaja/prometa
Semir Selimović, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
mr. sc. Nihad Halilović, dipl. ing. saobraćaja/prometa
Enver Delić, dipl. oec.
mr. sc. Dragan Soldo, dipl. ing. saobraćaja/prometa

Redakcijski odbor: Nail Šećkanović, dipl. oec.
prof. dr. Sabahudin Ekinović, dipl. ing. mašinstva/strojarstva

Recenzenti: doc. dr Sabahudin Jašarević, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
(Mašinski fakultet u Zenici)
Bruno Bojić, dipl. menadžer - master (menadžment i organizacija)
(Vanjskotrgovinska/Spoljnotrgovinska komora Bosne i Hercegovine)
Željko Matoc, dipl. ing. saobraćaja/prometa
(Federalno ministarstvo prometa i komunikacija)

Lektor: mr. sc. Dragana Agić, dipl. iur

Računarska obrada: Institut za privredni inženjering d.o.o. Zenica

Štampa/Tisk: Štamparija Fojnica

Za Štampariju/Tiskaru: Šehzija Buljina

Tiraž: 400 komada

CERTIFIKAT

Certifikacijski ured
TÜV SÜD Management Service GmbH
potvrđuje, da je u preduzeću

IPI-Institut za privredni inženjering d.o.o.
Fakultetska 1
BA-72000 Zenica

za djelatnost

"a|TEST" aplikacija i baza podataka firme "a|NET" implementirana u IPI - Institutu za Privredni inženjering, stručnoj instituciji za nadzor rada stanica tehničkog pregleda vozila i njihovo uvezivanje u integralni IS sa ovlastima Vlade Federacije BiH

izgrađen i u primjeni
sistem upravljanja sigurnošću informacija
u skladu sa "Izjavom o primjenjivosti".

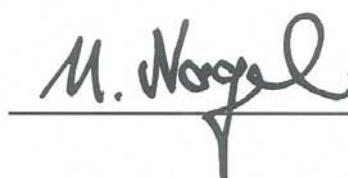
Ocenjom sistema upravljanja sigurnošću informacija
i izvještajem br.: **70747182**
dokazano je, da su ispunjeni zahtjevi

ISO/IEC 27001:2005

Ovaj certifikat važi do: **2012-08-31**

Registarski broj certifikata: **12 310 36647 TMS**

Verzija Izjave o primjenjivosti: 1011-ISM-D-0004, 2009-04-27

Minhen, 2009-09-02

TGA-ZM-07-92

PREDGOVOR-IZVOD IZ RECENZIJA

Opšti podaci o Biltenu

Bilten sadrži 74 stranicu teksta i koncipiran je u 9 tema, zaključak i jedan prilog.

Sadrži, ukupno, 25 tabela, 7 grafikona i 8 slika koji dopunjavaju pojedine teme prikazane u Biltenu.

Ovaj broj biltena je kombinacija analize statističkih podataka o obavljenim tehničkim pregledima u 2010. godini i stručnih tema vezanih za poslove, kako rada stanica tehničkih pregleda tako i praćenja zakonske regulative u BiH, te prikaza novih rješenja koja se odnose na problematiku bezbjednosti saobraćaja:

1. **Statistički pokazatelji o broju obavljenih pregleda sa analizom karakterističnih pokazatelja na tehničkim pregledima.** Ovaj dio je glavni dio Biltena i daje nam detaljne informacije o broju obavljenih pregleda po vrstama i kategorijama vozila u FBiH za period cijele 2010 godine. Putem većeg broja tabela i grafikona čitaoci mogu steći uvid u kompletno stanje na području cijele FBiH kao i pojedinačno po kantonima. Takođe se veoma jednostavno mogu uočiti i promjene koje se dešavaju na polju obavljanja tehničkih pregleda kroz povećanje broja obavljanja istih, broj grešaka koje se javljaju na pojednim sistemima vozila, kao i poređenjem podataka. Veliki dio prikazanih informacija može koristiti mnogim faktorima u ukupnom sistemu registracije vozila. Kao primjer navodimo da je najveći broj obavljenih tehničkih pregleda primjećen u junu, julu i augustu, kada se obično planiraju godišnji odmori i kada nastaju najveće gužve u obavljanju ovih poslova. Mišljenja smo da ovi podaci mogu biti dobra osnova za mnoge instance u njihovom planiranju, kako za stanice tehničkih pregleda, osiguravajuće kuće, tako i ministarstva unutrašnjih poslova. Takođe, ponovo ukazujemo na značajnu starost voznog parka u Bosni i Hercegovini, kao i stalne probleme u evidentiranju neispravnosti na stanicama tehničkih pregleda, što se ponavlja već duže vrijeme. Ostaje da se vidi da li će se uvozom vozila starijih od 7 godina, koja će krenuti od 01. januara 2011. godine barem malo popraviti kako starosna struktura, tako i broj neispravnosti na vozilima. Ovu mjeru će svakako podržati građani, ali da li će to državi zadati veće glavobolje ostaje da se vidi u narednom periodu. Ono na šta još želimo ukazati, a što se odnosi na prostor evidentiranja neispravnosti vozila, jeste da ipak stanice tehničkih pregleda vrše detaljnije preglede od onih koji se zvanično objavljaju. Prostora za poboljšanje svakako još ima i na ovome ne treba stati, jer će samo na ovaj način, dosljednom primjenom u pogledu izvršenja tehničkih pregleda, barem donekle naše ceste biti sigurnije za sve učesnike u saobraćaju. Evidentirani problemi, oko neusklađenosti ravnomjerne raspoređenosti stanica, odnosno neravnomernog broja obavljenih tehničkih pregleda po pojednim kantonima, ostaju i dalje, ali se generalno može primjetiti da je prosječan broj obavljenih pregleda u granicama rentabilnosti rada stanica za tehničke preglede. Ovo ukazuje na činjenicu da je sistem tehničkih pregleda u FBiH, prilično dobro izbalansiran, sa težnjom da se u narednom periodu izvrši i balansiranje na onim dijelovima gdje je primjećen veliki broj pregleda u odnosu na stvarne mogućnosti stanica.
2. Novine u zakonskom pogledu kako u Bosni i Hercegovini, tako i u susjednim zemljama će svakako dobro doći svima onima koji se u narednom periodu odluče krenuti svojim "ljubimcem" u neku od evropskih zemalja. Sada kada naši građani nemaju prepreka u pogledu viza, nadamo se da će ovakvi "izleti" u susjedne zemlje biti češći, te je poznavanje propisa u pojedinim zemljama veoma korisna informacija za sve.
3. Druga tema vezana za rad Instituta jeste stalna edukacija i provjere znanja osoblja koje radi na stanicama za tehničke preglede. Promjene osoblja, promjene propisa, novi automobili i novi sistemi na njima su svakako dobar razlog da se ova aktivnost obavlja kontinuirano tokom cijele godine. Ovim aktivnostima se takođe održava "kondicija" postojećeg osoblja, čije se relicenciranje vrši u određenim vremenskim periodima.
4. Stručne teme, koje nam donosi svaki novi broj Biltena su svakako veoma korisno štivo za sve čitaoce. U ovom broju imamo tri takve teme. Prva se odnosi na ispitivanje i tehnički pregled lakih prikolica, gdje su date osnovne smjernice o načinu obavljanja ispitivanja, potrebnoj dokumentaciji za ispitivanje te tehničkom pregledu ovih prikolica. Druga tema se odnosi na ispitivanje stanja kolnika naših puteva, te uticaju na stanja motornih vozila. Tema nas upoznaje sa mogućnošću mjerjenja stanja, te daje osnovne naznake uticaja na stanje motornih vozila. Tema koja bi svakako dobro došla za ocjenu stanja puteva u BiH. Treća tema

nas takođe informiše o važnosti edukacije, ali ovaj put u području zaštite podataka. Autor na primjeru rada sistema za registraciju i tehnički pregled vozila, na jednostavan način nas upoznaje sa mogućim mjestima „curenja“ informacija, koje nekada mogu biti veoma bitne. Svakako da veliki broj učesnika u ovom lancu može doprinijeti da ovo „curenje informacija“ bude veliko. Međutim, edukacijom zaposlenika u cijelom lancu i njihovim pravilnim shvatanjem njihovih dužnosti svakako da se ovo može svesti na jednu puno manju mjeru. U periodu kada informatizacija i u BiH zauzima sve veći značaj, informacije svakako postaju važan faktor u upravljanju, ali i kao mogućnost njihove zloupotrebe.

5. Na kraju biltena dat je popis aktivnih stanica u FBiH na kraju 2010. godine.

Zaključak:

Stručnoj instituciji IPI preporučujemo izdavanje datog Biltena, te njegovu distribuciju svim relevantnim faktorima u cijeloj BiH. Takođe preporučujemo nastavak aktivnosti na polju rada stanica za tehničke preglede, kako bi ovaj sistem postao jedna sigurna karika u sistemu sigurnosti saobraćaja. Takođe pozivamo sve stručne ljude, kako iz naučnih krugova, tako i iz stručnih i državnih organa da nađu prostora i vremena za objavljivanje stručnih tema iz šire oblasti saobraćaja u ovom Biltenu kako bi se sa takvim temama upoznao širi krug čitalačke publike. Svakako da bi to doprinijelo kako povećanju saobraćajne kulture građanstva, tako i podizanju nivoa znanja o pojedinim temama, te ukupno rezultiralo povećanjem bezbjednosti saobraćaja na našim cestama.

U Zenici, januar 2011. godine

doc. dr. Sabahudin Jašarević, dipl.inž.mašinstva/strojarstva
Bruno Bojić, dipl. menadžer - master (menadžment i organizacija)

Stručna institucija IPI se ponovno potrudila pripremiti niz informacija iz oblasti rada stanica tehničkog pregleda na području Federacije BiH. Na ovim stranicama može se naći niz statističkih podataka o obavljenim tehničkim pregledima vozila, licenciranju voditelja i kontrolora tehničke ispravnosti vozila, novosti u pojedinim zemljama Evropske unije i zemljama okruženja. Posebno osvježenje predstavlja dio vezan za sigurnost prometa – put i uticaj stanja površine kolovoza na sigurnost prometa. Pored toga, u posljednje vrijeme se sve više govori o krađi identiteta, pa je tim značajniji rad koji govori o neophodnosti zaštite ličnih podataka i edukaciji uposlenih u toj oblasti. Nisu manje značajni ni ostali radovi u ovom Biltenu, a ostaje nuda da će se veći broj autora, stručnjaka iz oblasti tehnologije cestovnih vozila aktivno uključiti i poslati svoje radove kako bi isti bili objavljeni u narednim Biltenima.

Iz mnoštva podataka u ovom Biltenu, opet je evidentan mali broj vraćenih vozila kao tehnički neispravnih, mada smo svjesni stanja vozila koja susrećemo na cestama u BiH (kod nas oko 1,5% vozila je detektovano kao "neispravno", a prema podacima iz baze Ministarstva unutarnjih poslova susjedne Hrvatske može se konstatirati da je 21% vozila na tehničkom pregledu proglašeno tehnički neispravnim).

Tehnički pregled vozila je djelatnost od opštег interesa. Glavni cilj provjere tehničke ispravnosti vozila je smanjenje udjela tehnički neispravnih vozila u prometu na cestama, kao jednog od tri faktora sigurnosti prometa: vozač-vozilo-cesta. Ovo na direktni način utiče na povećanje opšte sigurnosti prometa na cestama. Još uvijek glavni motiv rada stanica za tehnički pregled u BiH je "trka za profitom", tako da se još tolerišu neispravnosti vozila koje znatno utiču na sigurnost prometa. Nikada nije previše upozorenja odgovornim osobama na stanicama tehničkog pregleda, voditeljima i kontrolorima tehničke ispravnosti, da je došlo do izmjena zakonskih odredbi u oblasti sigurnosti prometa. Danas su uspostavljeni instituti koji omogućavaju, da se nakon utvrđivanja prekršaja u obavljanju poslova tehničkog pregleda, osim novčanih kazni, mogu izreći kazne i privremene zabrane rada, kako voditelju i kontroloru (samim tim i stanicu tehničkog pregleda, jer ista ne može djelovati bez njih), tako i stanicu tehničkog pregleda kao pravnom licu i to u trajanju tri mjeseca, godinu dana ili pak trajna zabrana obavljanja djelatnosti.

Podaci iz ovog Biltena trebali bi zabrinuti sve nas koji učestvujemo u procesima kontrole tehničke ispravnosti, jer naš nerad značajno doprinosi pogoršanju stepena sigurnosti prometa.

Ostaje nuda da će svi učesnici sistema kontrole tehničke ispravnosti vozila i sigurnosti prometa učiniti dodatne napore kako bi u svom domenu doprinijeli napredovanju u ovoj oblasti, pogotovo imajući u vidu da smo i mi svakodnevni učesnici u prometu. Od stručnih institucija se očekuju intenzivnije aktivnosti na stalnoj edukaciji i značajniji doprinos u napredovanju znanosti, tehnologije i primjene procedura i standarda EU u oblasti sigurnosti prometa na cestama.

Željko Matoc, dipl. ing. saobraćaja/prometa

SADRŽAJ

PREDGOVOR - IZVOD IZ RECENZIJA

1. UVOD	- 1 -
2. UKUPAN BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA U 2010. GODINI PO VRSTAMA PREGLEDA (FBiH, KANTONI, STANICE)	- 2 -
2.1. BROJ OBAVLJENIH TEHNIČKIH PREGLEDA U FEDERACIJI BIH I KANTONIMA.....	- 2 -
2.1.1. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Unsko-sanskom kantonu.....	- 5 -
2.1.2. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Posavskom kantonu.....	- 7 -
2.1.3. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Tuzlanskom kantonu.....	- 8 -
2.1.4. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Zeničko-dobojskom kantonu.....	- 10 -
2.1.5. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Srednjobosanskom kantonu	- 12 -
2.1.6. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Hercegovačko-neretvanskom kantonu.....	- 14 -
2.1.7. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Zapadno-hercegovačkom kantonu	- 16 -
2.1.8. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Kantonu Sarajevo.....	- 17 -
2.1.9. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Kantonu 10.....	- 19 -
2.2. STATISTIČKA ANALIZA PODATAKA O OBAVLJENIM TEHNIČKIM PREGLEDIMA	- 20 -
3. SAOBRAĆAJNI PROPISI U BIH I FEDERACIJI BIH.....	- 42 -
4. SAOBRAĆAJNI PROPISI U SUSJEDNIM I STRANIM ZEMLJAMA.....	- 44 -
5. IZVJEŠTAJ ZA 2010. GODINU U OBLASTI PROVJERE ZNANJA ZA LICENCU I ISPITA PROVJERE ZNANJA ZA RELICENCIRANJE ZA KONTROLORE TEHNIČKE ISPRAVNOSTI VOZILA I VODITELJE NA STANICAMA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA	- 49 -
6. UPUTSTVO ZA ISPITIVANJE I TEHNIČKI PREGLED LAKIH PRIKOLICA	- 52 -
7. UTICAJ STANJA POVRŠINE KOLNIKA PROMETNICE NA SIGURNOST SAOBRAĆAJA	- 57 -
8. EDUKACIJA O VAŽNOSTI ZAŠTITE PODATAKA.....	- 64 -
9. PREGLED RADA SAOBRAĆAJNE INSPEKCIJE ZA 2010.GODINU.....	- 69 -
10. ZAKLJUČAK	- 72 -
Prilog 1. Spisak stanica tehničkih pregleda u Federaciji BiH aktivnih 31.12.2010. godine	- 73 -

1. UVOD

Najjednostavnije rečeno, tehničkim pregledom se kontrolira u kakvom je tehničkom stanju vozilo. Glavni cilj koji se nastoji postići kvalitetnim obavljanjem tehničkog pregleda jeste da tehnička neispravnost vozila bude što manji uzročnik saobraćajnih/prometnih nezgoda.

Karakteristika ovog biltena u odnosu na prethodne brojeve, a uzimajući u obzir gore navedenu definiciju tehničkog pregleda je da se sve veća pažnja posvećuje obradi tehničkih podataka (registrovane neispravnosti, starost voznog parka i tome slično), u odnosu na podatke o broju obavljenih pregleda.

Svi podaci prezentirani u stručnom biltenu su dobiveni iz integralnog informacionog sistema a|TEST. U proteklom periodu se intezivno radilo na poboljšanjima u sistemu a|TEST, da bi se otklonili mogući neispravni unosi i druge greške.

Ovdje posebno treba istaći postavljanje validacija na „polja“ u koja se unose tehnički podaci, te kreiranje posebnog izvještaja za voditelje stanica tehničkih pregleda, čiji je naziv uplate budžetima, koji se koristi za uplate sredstava budžetima.

Treba naglasiti da je potrebno da osoblje na stanicama tehničkih pregleda napravi razliku između ovog i ostalih statističkih izvještaja. Funkcija ovog izvještaja je da osoblju na stanicama tehničkih pregleda u mjesечноj periodu za koji se vrši uplata, po potrebi, koriguje stanje iznosa koji je potrebno uplatiti.

Za sve ostale statističke izvještaje postoji mogućnost izmjene u roku 30 dana, koliko vrijedi obavljeni tehnički pregled. Ukoliko se na primjer utvrdi da je prilikom unosa podataka napravljena greška i da ne postoji mogućnost ispravke nego je jedina opcija storniranje, tada se stranci izdaje novi zapisnik o obavljenom tehničkom pregledu sa datumom izdavanja novog zapisnika, a stari zapisnik se stornira.

Kako se plaćanja vrše u mjesечноj periodu, tako je moguće da se stornira pregled iz prethodnog mjeseca, za koji je uplaćena naknada, pa ponovo uradi u tekućem mjesecu. U izvještaju uplate budžetima, za tekući mjesec, automatski se brišu iznosi za ovakve preglede, jer je već plaćena naknada za njih.

U ovom broju stručnog biltena su sistematizirani i obrađeni podaci o obavljenim tehničkim pregledima za 2010. godinu, a stručni biltén je dodatno obogaćen sa nekoliko stručnih tema i jednim prilogom.

2. UKUPAN BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA U 2010. GODINI PO VRSTAMA PREGLEDA (FBiH, KANTONI, STANICE)

Autori: Muhamed Barut, dipl. ing. saobraćaja/prometa
 mr. sc. Fuad Klisura, dipl. ing. mašinstva/strojarstva

Broj obavljenih pregleda prikazan je po kantonima, općinama i stanicama tehničkih pregleda. Kako se radi o podacima za cijelu 2010. godinu, prikazani su podaci i za stanice tehničkih pregleda, koje više ne rade, te stanice tehničkih pregleda, koje su promjenile vlasništvo. U prilogu stručnog biltena biti će prezentirani podaci o svim aktivnim stanicama tehničkih pregleda sa 31.12.2010. godine.

2.1. BROJ OBAVLJENIH TEHNIČKIH PREGLEDA U FEDERACIJI BIH I KANTONIMA

U tabeli 1. dat je prikaz obavljenih pregleda po vrstama pregleda i po broju obavljenih EKO testova za područje Federacije BiH. Za područje kantona u Federaciji BiH podaci su prikazani u tabeli 2. . U sljedećim potpoglavlјima su dati i obavljeni pregledi po pojedinim stanicama tehničkih pregleda. Nema posebnog potpoglavlјa za područje Bosanskopodrinjskog kantona, već su podaci dati samo u tabeli 2., pošto na tom području radi samo jedna stanica pod nazivom Autocentar BH, Goražde.

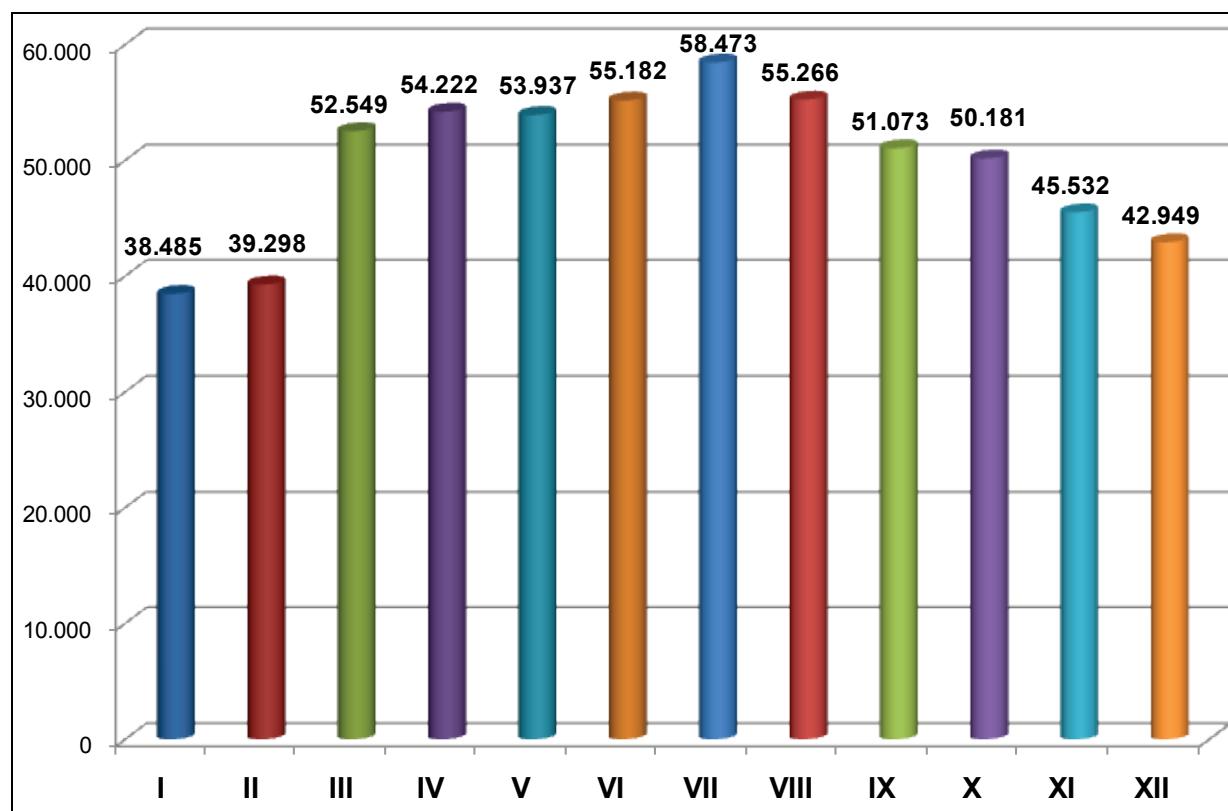
Tabela 1. Broj obavljenih pregleda i broj EKO TEST-ova u Federaciji BiH

	Preventivni pregledi		Redovni pregledi		Redovni šestomjesečni pregledi		Tehničko-ekploatacioni pregledi		Vanredni pregledi	
	Broj pregleda	Broj Eko TEST-ova	Broj pregleda	Broj Eko TEST-ova	Broj pregleda	Broj Eko TEST-ova	Broj pregleda	Broj Eko TEST-ova	Broj pregleda	Broj Eko TEST-ova
RADNA MAŠINA	9	0	914	0	1	0	1	0	46	0
L1	0	0	2.707	76	0	0	0	0	72	3
L2	0	0	318	30	0	0	0	0	6	1
L3	0	0	4.713	462	0	0	0	0	165	16
L4	0	0	9	1	0	0	0	0	0	0
L5	0	0	20	3	0	0	0	0	1	0
L6	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0
L7	0	0	147	36	0	0	0	0	4	0
M1	1.124	0	441.998	441.966	1.747	0	3.240	3.240	12.673	9.939
M2	167	0	95	95	252	0	384	384	7	7
M3	1.305	0	482	480	1.596	0	2.064	2.063	69	68
N1	9.817	0	5.916	5.912	14.524	0	24.321	24.321	526	499
N2	5.338	0	1.671	1.671	5.026	0	8.057	8.057	217	211
N3	5.298	0	2.427	2.427	6.796	0	9.826	9.825	330	322
O1	0	0	1.983	0	0	0	5	0	58	0
O2	140	0	1.080	0	248	0	741	0	31	0
O3	112	0	574	0	130	0	262	0	21	0
O4	2.588	0	1.516	0	3.744	0	5.195	0	154	0
T1	0	0	1.089	0	0	0	0	0	45	0
T2	0	0	591	0	0	0	0	0	15	0
T3	0	0	206	0	0	0	0	0	15	0
T4	0	0	142	0	0	0	0	0	5	0
T5	0	0	19	0	0	0	0	0	4	0
	25.898	0	468.625	453.159	34.064	0	54.096	47.890	14.464	11.066
UKUPNO PREGLEDA	597.147				UKUPNO EKO TESTOVA	512.115				

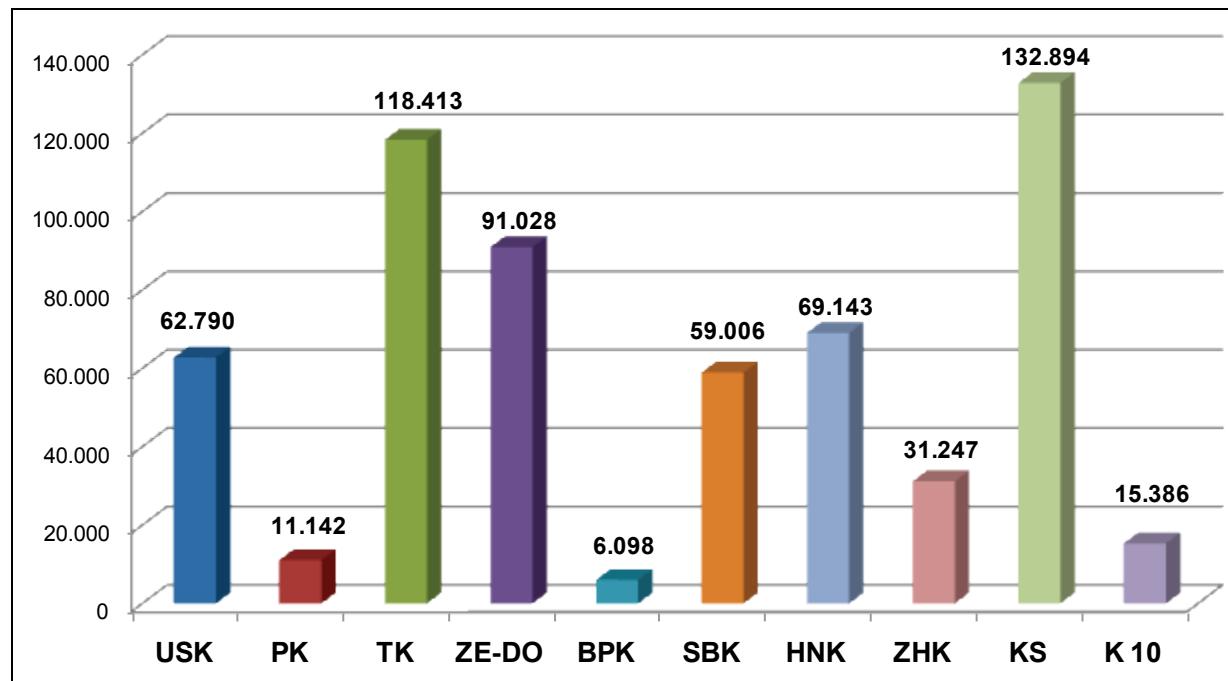
Ukupan broj obavljenih pregleda, po svim vrstama u 2010. godine je **597.147**.

Ukupan broj obavljenih EKO TEST-ova u 2010. godine je **512.115**.

Grafikonom 1. dani su podaci o broju obavljenih pregleda svih vrsta po mjesecima u Federaciji BiH, a grafikonom 2. dat je broj obavljenih pregleda svih vrsta po kantonima u Federaciji BiH.

Grafikon 1. Broj obavljenih pregleda u Federaciji BiH u 2010. godini po mjesecima

Grafikon 2. Broj obavljenih pregleda po kantonima u Federaciji BiH u 2010. godini

Tabela 2. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po kantonima u Federaciji BiH

KANTON	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO	KANTON	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
Unsko - sanski kanton	PREV	4.360	Srednjobosanski kanton	PREV	3.351
	RED	49.270		RED	45.251
	RED - 6	2.621		RED - 6	3.414
	TEU	5.128		TEU	6.122
	VANR	1.411		VANR	868
	UKUPNO	62.790		UKUPNO	59.006
Posavski kanton	PREV	348	Hercegovačko-neretvanski kanton	PREV	2.994
	RED	9.130		RED	55.511
	RED - 6	518		RED - 6	2.950
	TEU	990		TEU	6.354
	VANR	156		VANR	1.334
	UKUPNO	11.142		UKUPNO	69.143
Tuzlanski kanton	PREV	5.860	Zapadno – hercegovački kanton	PREV	2.018
	RED	90.902		RED	23.531
	RED - 6	7.647		RED - 6	1.500
	TEU	10.840		TEU	3.775
	VANR	3.164		VANR	423
	UKUPNO	118.413		UKUPNO	31.247
Zeničko – dobojski kanton	PREV	3.045	Kanton Sarajevo	PREV	3.041
	RED	71.050		RED	106.473
	RED - 6	6.998		RED - 6	7.645
	TEU	8.191		TEU	10.804
	VANR	1.744		VANR	4.931
	UKUPNO	91.028		UKUPNO	132.894
Bosanskopodrinjski kanton	PREV	141	Kanton 10	PREV	740
	RED	5.110		RED	12.397
	RED - 6	322		RED - 6	449
	TEU	390		TEU	1.502
	VANR	135		VANR	298
	UKUPNO	6.098		UKUPNO	15.386

2.1.1. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Unsko-sanskom kantonu

Tabela 3. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama tehničkih pregleda Unsko-sanskog kantona

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ALIOS, Bihać	PREV	55
	RED	3.103
	RED - 6	277
	TEU	274
	VANR	74
	STP UKUPNO	3.783
AUTOCOMERC, Bihać	PREV	2
	RED	2.058
	RED - 6	214
	TEU	242
	VANR	68
	STP UKUPNO	2.584
BERLINA, Bihać	PREV	328
	RED	3.373
	RED - 6	260
	TEU	364
	VANR	166
	STP UKUPNO	4.491
BIG-TRUCK, Bihać	PREV	235
	RED	2.122
	RED - 6	91
	TEU	294
	VANR	61
	STP UKUPNO	2.803
KAMION CENTAR, Bihać	PREV	44
	RED	439
	RED - 6	59
	TEU	51
	VANR	2
	STP UKUPNO	595
ČAVKIĆ, Bihać	PREV	744
	RED	3.708
	RED - 6	32
	TEU	396
	VANR	105
	STP UKUPNO	4.985
OPĆINA UKUPNO		19.241
REMIS, Bosanska Krupa (Ljusina)	PREV	296
	RED	1.810
	RED - 6	100
	TEU	261
	VANR	53
	STP UKUPNO	2.520
REMIS, Bosanska Krupa	PREV	154
	RED	2.699
	RED - 6	202
	TEU	256
	VANR	110
	STP UKUPNO	3.421
OPĆINA UKUPNO		5.941

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
RISOVIĆ COMERCE, Bosanski Petrovac	PREV	208
	RED	1.706
	RED - 6	96
	TEU	225
	VANR	42
	STP UKUPNO	2.277
OPĆINA UKUPNO		2.277
AUTO-KONTAKT, Bužim	PREV	269
	RED	2.459
	RED - 6	0
	TEU	183
	VANR	57
	STP UKUPNO	2.968
OPĆINA UKUPNO		2.968
AGRAM, Cazin	PREV	113
	RED	2.516
	RED - 6	4
	TEU	99
	VANR	37
	STP UKUPNO	2.769
AUTO STIL, Cazin	PREV	206
	RED	3.625
	RED - 6	304
	TEU	399
	VANR	73
	STP UKUPNO	4.607
ČAVKIĆ, Cazin	PREV	254
	RED	2.429
	RED - 6	13
	TEU	252
	VANR	44
	STP UKUPNO	2.992
KAMASS, Cazin	PREV	404
	RED	1.611
	RED - 6	4
	TEU	285
	VANR	33
	STP UKUPNO	2.337
OPĆINA UKUPNO		12.705
AUTOCENTAR, Ključ	PREV	226
	RED	2.223
	RED - 6	101
	TEU	234
	VANR	91
	STP UKUPNO	2.875
OPĆINA UKUPNO		2.875
ILMA, Sanski Most	PREV	182
	RED	2.271
	RED - 6	79
	TEU	206
	VANR	45
	STP UKUPNO	2.875

nastavak tabele 3. ...

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ILMA, Sanski Most	STP UKUPNO	2.783
KVIM Company, Sanski Most	PREV	346
	RED	3.572
	RED - 6	214
	TEU	460
	VANR	60
	STP UKUPNO	4.652
OPĆINA UKUPNO		7.435
ADDA PROMET, Velika Kladuša	PREV	26
	RED	2.332
	RED - 6	133
	TEU	129
	VANR	72
	STP UKUPNO	2.692
ELVIS, Velika Kladuša	PREV	268
	RED	5.214
	RED - 6	438
	TEU	518
	VANR	218
	STP UKUPNO	6.656
OPĆINA UKUPNO		9.348

2.1.2. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Posavskom kantonu**Tabela 4.** Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama tehničkih pregleda Posavskog kantona

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AGRAM, Odžak	PREV	153
	RED	3.158
	RED - 6	253
	TEU	414
	VANR	86
	STP UKUPNO	4.064
OPĆINA UKUPNO		4.064
DERBY, Orašje	PREV	109
	RED	2.871
	RED - 6	104
	TEU	293
	VANR	10
	STP UKUPNO	3.387
TEHNOSERVIS, Orašje	PREV	86
	RED	3.101
	RED - 6	161
	TEU	283
	VANR	60
	STP UKUPNO	3.691
OPĆINA UKUPNO		7.078

2.1.3. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Tuzlanskom kantonu
Tabela 5. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama tehničkih pregleda Tuzlanskog kantona

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
REMIS, Banovići	PREV	519
	RED	4.030
	RED - 6	170
	TEU	449
	VANR	226
	STP UKUPNO	5.394
OPĆINA UKUPNO		5.394
OSING, Čelić	PREV	121
	RED	1.340
	RED - 6	218
	TEU	269
	VANR	23
	STP UKUPNO	1.971
OPĆINA UKUPNO		1.971
OSING, Dobojski Istok	PREV	64
	RED	1.669
	RED - 6	204
	TEU	226
	VANR	27
	STP UKUPNO	2.190
OPĆINA UKUPNO		2.190
MP LIDO COMPANY, Gračanica	PREV	0
	RED	2.245
	RED - 6	379
	TEU	287
	VANR	36
	STP UKUPNO	2.947
SISKO-TRADE, Gračanica	PREV	322
	RED	3.341
	RED - 6	284
	TEU	486
	VANR	82
	STP UKUPNO	4.515
TRANSPORT, Gračanica	PREV	280
	RED	2.993
	RED - 6	484
	TEU	501
	VANR	51
	STP UKUPNO	4.309
OPĆINA UKUPNO		11.771
GRAD LUX, Gradačac	PREV	402
	RED	3.502
	RED - 6	167
	TEU	490
	VANR	93
	STP UKUPNO	4.654
GRAPS, Gradačac	PREV	422
	RED	3.282
	RED - 6	125
	TEU	465
	VANR	75
	STP UKUPNO	4.369

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
VOĆE-TRANZIT, Gradačac	PREV	299
	RED	1.605
	RED - 6	291
	TEU	410
	VANR	37
	STP UKUPNO	2.642
OPĆINA UKUPNO		11.665
AMOX TREYD, Kalesija	PREV	109
	RED	2.492
	RED - 6	138
	TEU	179
	VANR	48
	STP UKUPNO	2.966
POLO JUNIOR, Kalesija	PREV	181
	RED	3.038
	RED - 6	322
	TEU	342
	VANR	58
	STP UKUPNO	3.941
OPĆINA UKUPNO		6.907
OSING, Kladanj	PREV	86
	RED	1.665
	RED - 6	108
	TEU	218
	VANR	39
	STP UKUPNO	2.116
OPĆINA UKUPNO		2.116
AUTO-MOTOR, Lukavac	PREV	205
	RED	2.940
	RED - 6	198
	TEU	282
	VANR	77
	STP UKUPNO	3.702
JAMBOSS, Lukavac	PREV	221
	RED	4.996
	RED - 6	423
	TEU	489
	VANR	178
	STP UKUPNO	6.307
OSING, Lukavac	PREV	80
	RED	2.756
	RED - 6	136
	TEU	160
	VANR	64
	STP UKUPNO	3.196
OPĆINA UKUPNO		13.205

nastavak tabele 5. ...

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
STTP KAHRIB, Sapna	PREV	100
	RED	1.019
	RED - 6	17
	TEU	120
	VANR	26
	STP UKUPNO	1.282
OPĆINA UKUPNO		1.282
AGRAM, Srebrenik	PREV	32
	RED	2.517
	RED - 6	206
	TEU	207
	VANR	87
	STP UKUPNO	3.049
REMIS, Srebrenik	PREV	100
	RED	3.028
	RED - 6	287
	TEU	381
	VANR	137
	STP UKUPNO	3.933
SELIMPEX, Srebrenik	PREV	194
	RED	2.112
	RED - 6	216
	TEU	304
	VANR	59
	STP UKUPNO	2.885
OPĆINA UKUPNO		9.867
AGRAM, Tuzla	PREV	140
	RED	6.126
	RED - 6	498
	TEU	569
	VANR	345
	STP UKUPNO	7.678
AUTOCENTAR BH, Tuzla	PREV	516
	RED	5.947
	RED - 6	55
	TEU	441
	VANR	208
	STP UKUPNO	7.167
HAJASINŽENJERING, Tuzla	PREV	107
	RED	2.524
	RED - 6	175
	TEU	346
	VANR	49
	STP UKUPNO	3.201
REMIS, Tuzla	PREV	2
	RED	3.807
	RED - 6	850
	TEU	819
	VANR	160
	STP UKUPNO	5.638

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
SAMN, Tuzla	PREV	235
	RED	2.780
	RED - 6	701
	TEU	794
	VANR	136
	STP UKUPNO	4.646
SONI LUX, Tuzla	PREV	335
	RED	6.932
	RED - 6	150
	TEU	326
	VANR	394
	STP UKUPNO	8.137
OPĆINA UKUPNO		36.467
AUTOCENTAR BH, Živinice	PREV	176
	RED	3.537
	RED - 6	132
	TEU	236
	VANR	72
	STP UKUPNO	4.153
REMIS, Živinice	PREV	545
	RED	4.310
	RED - 6	232
	TEU	519
	VANR	179
	STP UKUPNO	5.785
ŽIVINICEREMONT, Živinice	PREV	67
	RED	4.369
	RED - 6	481
	TEU	525
	VANR	198
	STP UKUPNO	5.640
OPĆINA UKUPNO		15.578

2.1.4. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Zeničko-dobojskom kantonu
Tabela 6. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama tehničkih pregleda
Zeničko-dobojskog kantona

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AC, Breza	PREV	232
	RED	2.264
	RED - 6	176
	TEU	313
	VANR	81
	STP UKUPNO	3.066
OPĆINA UKUPNO		3.066
BOSNAEXPRES, Doboj Jug	PREV	13
	RED	1.011
	RED - 6	91
	TEU	102
	VANR	70
	STP UKUPNO	1.287
GANJGO LINE, Doboj-Jug	PREV	72
	RED	2.470
	RED - 6	732
	TEU	639
	VANR	43
	STP UKUPNO	3.956
OPĆINA UKUPNO		5.243
GM-AC, Kakanj	PREV	130
	RED	3.339
	RED - 6	331
	TEU	368
	VANR	107
	STP UKUPNO	4.275
TRANSPORT, Kakanj	PREV	204
	RED	3.669
	RED - 6	375
	TEU	392
	VANR	94
	STP UKUPNO	4.734
OPĆINA UKUPNO		9.009
REMIS, Maglaj	PREV	164
	RED	1.855
	RED - 6	225
	TEU	317
	VANR	71
	STP UKUPNO	2.632
ZOVKO AUTO, Maglaj	PREV	19
	RED	1.559
	RED - 6	8
	TEU	22
	VANR	17
	STP UKUPNO	1.625
SJAJ, Maglaj	PREV	0
	RED	146
	RED - 6	1
	TEU	1
	VANR	2
	STP UKUPNO	150
OPĆINA UKUPNO		4.407

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ŠIP STUPČANICA, Olov	PREV	81
	RED	1.853
	RED - 6	90
	TEU	143
	VANR	38
	STP UKUPNO	2.205
OPĆINA UKUPNO		2.205
AUTO CENTAR ŠKOLJIĆ, Tešanj	PREV	101
	RED	3.978
	RED - 6	410
	TEU	424
	VANR	97
	STP UKUPNO	5.010
PSC-JELAH, Tešanj	PREV	135
	RED	1.310
	RED - 6	433
	TEU	460
	VANR	41
	STP UKUPNO	2.379
REMIS, Tešanj	PREV	88
	RED	2.249
	RED - 6	252
	TEU	255
	VANR	34
	STP UKUPNO	2.878
OPĆINA UKUPNO		10.267
ĆOSIĆPROMEX, Usora	PREV	27
	RED	1.450
	RED - 6	139
	TEU	122
	VANR	24
	STP UKUPNO	1.762
OPĆINA UKUPNO		1.762
OSING, Vareš	PREV	63
	RED	1.381
	RED - 6	65
	TEU	100
	VANR	18
	STP UKUPNO	1.627
OPĆINA UKUPNO		1.627
A & BONUS, Visoko	PREV	38
	RED	3.461
	RED - 6	636
	TEU	588
	VANR	45
	STP UKUPNO	4.768
BTS, Visoko	PREV	39
	RED	2.653
	RED - 6	247
	TEU	227
	VANR	52
	STP UKUPNO	3.218

nastavak tabele 6. ...

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
REMIS, Visoko	PREV	19
	RED	4.452
	RED - 6	426
	TEU	581
	VANR	86
	STP UKUPNO	5.564
OPĆINA UKUPNO		13.550
BN-STEP, Zavidovići	PREV	203
	RED	3.496
	RED - 6	212
	TEU	283
	VANR	79
	STP UKUPNO	4.273
BN-STEP, Zavidovići PJ-2	PREV	85
	RED	1.576
	RED - 6	55
	TEU	88
	VANR	20
	STP UKUPNO	1.824
OPĆINA UKUPNO		6.097
AGRAM, Zenica	PREV	313
	RED	5.366
	RED - 6	400
	TEU	593
	VANR	217
	STP UKUPNO	6.889
AUTOCENTAR BH, Zenica	PREV	232
	RED	6.280
	RED - 6	409
	TEU	511
	VANR	199
	STP UKUPNO	7.631
OSING, Zenica	PREV	52
	RED	5.038
	RED - 6	50
	TEU	109
	VANR	36
	STP UKUPNO	5.285
REMIS, Zenica	PREV	150
	RED	4.294
	RED - 6	583
	TEU	563
	VANR	159
	STP UKUPNO	5.749
TPV, Zenica	PREV	2
	RED	995
	RED - 6	52
	TEU	64
	VANR	12
	STP UKUPNO	1.125
OPĆINA UKUPNO		26.679
AGRAM, Žepče	PREV	104
	RED	1.653
	RED - 6	113

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AGRAM, Žepče	TEU	201
	VANR	40
	STP UKUPNO	2.111
K-PROJEKT, Žepče	PREV	125
	RED	1.544
	RED - 6	260
	TEU	307
	VANR	19
	STP UKUPNO	2.255
ZOVKO AUTO, Žepče	PREV	354
	RED	1.708
	RED - 6	227
	TEU	418
	VANR	43
	STP UKUPNO	2.750
OPĆINA UKUPNO		7.116

2.1.5. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Srednjobosanskom kantonu
Tabela 7. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama tehničkih pregleda
Srednjobosanskog kantona

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AGRAM, Bugojno	PREV	132
	RED	1.205
	RED - 6	63
	TEU	179
	VANR	23
	STP UKUPNO	1.602
AUTO MOTO KLUB "BUGOJNO", Bugojno	PREV	160
	RED	1.453
	RED - 6	107
	TEU	172
	VANR	22
	STP UKUPNO	1.914
AUTOCENTAR BH, Bugojno	PREV	217
	RED	1.655
	RED - 6	34
	TEU	301
	VANR	35
	STP UKUPNO	2.242
MGM-TP, Bugojno	PREV	168
	RED	1.470
	RED - 6	4
	TEU	203
	VANR	27
	STP UKUPNO	1.872
OPĆINA UKUPNO		7.630
NEXT, Busovača	PREV	171
	RED	2.449
	RED - 6	90
	TEU	223
	VANR	63
	STP UKUPNO	2.996
ORMAN, Busovača	PREV	106
	RED	1.284
	RED - 6	175
	TEU	208
	VANR	25
	STP UKUPNO	1.798
OPĆINA UKUPNO		4.794
SILVER OST, Donji Vakuf	PREV	107
	RED	858
	RED - 6	78
	TEU	160
	VANR	7
	STP UKUPNO	1.210
REMIS, Donji Vakuf	PREV	95
	RED	592
	RED - 6	36
	TEU	90
	VANR	17
	STP UKUPNO	830
OPĆINA UKUPNO		2.040

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ŠPD/ŠGD ŠUMARIJA, Fojnica	PREV	15
	RED	1.942
	RED - 6	191
	TEU	198
	VANR	52
	STP UKUPNO	2.398
OPĆINA UKUPNO		2.398
AUTO COMMERCE, Gornji Vakuf/Uskoplje	PREV	68
	RED	1.329
	RED - 6	83
	TEU	130
	VANR	21
	STP UKUPNO	1.631
REMIS, Gornji Vakuf/Uskoplje	PREV	159
	RED	1.444
	RED - 6	88
	TEU	210
	VANR	27
	STP UKUPNO	1.928
OPĆINA UKUPNO		3.559
AGRAM, Jajce	PREV	185
	RED	1.785
	RED - 6	115
	TEU	332
	VANR	19
	STP UKUPNO	2.436
CROATIA VITEZ PJ 2, Jajce	PREV	120
	RED	2.291
	RED - 6	105
	TEU	238
	VANR	35
	STP UKUPNO	2.789
OPĆINA UKUPNO		5.225
GRAKOP, Kiseljak	PREV	94
	RED	938
	RED - 6	61
	TEU	119
	VANR	20
	STP UKUPNO	1.232
MARKOVIĆ, Kiseljak	PREV	405
	RED	4.702
	RED - 6	531
	TEU	800
	VANR	93
	STP UKUPNO	6.531
METALMERC, Kiseljak	PREV	81
	RED	1.530
	RED - 6	127
	TEU	135
	VANR	32
	STP UKUPNO	1.905

nastavak tabele 7. ...

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
OPĆINA UKUPNO		9.668
CROATIA VITEZ, P.J. 1, Novi Travnik	PREV	75
	RED	1.048
	RED - 6	114
	TEU	118
	VANR	4
	STP UKUPNO	1.359
TURBO-PROM, Novi Travnik	PREV	144
	RED	2.420
	RED - 6	51
	TEU	237
	VANR	36
	STP UKUPNO	2.888
OPĆINA UKUPNO		4.247
AKT Travnik, Travnik	PREV	162
	RED	3.564
	RED - 6	334
	TEU	369
	VANR	67
	STP UKUPNO	4.496
LAŠVA KOMERC, Travnik	PREV	246
	RED	2.032
	RED - 6	113
	TEU	314
	VANR	65
	STP UKUPNO	2.770
OPĆINA UKUPNO		7.266
AGRAM, Vitez	PREV	51
	RED	771
	RED - 6	10
	TEU	85
	VANR	19
	STP UKUPNO	936
AUTO KUĆA MATOŠEVIĆ, Vitez	PREV	49
	RED	2.485
	RED - 6	164
	TEU	276
	VANR	23
	STP UKUPNO	2.997
CROATIA VITEZ, Vitez	PREV	111
	RED	2.369
	RED - 6	183
	TEU	241
	VANR	56
	STP UKUPNO	2.960
REMIS, Vitez	PREV	209
	RED	2.595
	RED - 6	425
	TEU	661
	VANR	56
	STP UKUPNO	3.946
TEH-HERCEGOVINA, Vitez	PREV	21
	RED	1.040
	RED - 6	132

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
TEH-HERCEGOVINA, Vitez	TEU	123
	VANR	24
	STP UKUPNO	1.340
OPĆINA UKUPNO		12.179

2.1.6. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Hercegovačko-neretvanskom kantonu
Tabela 8. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama tehničkih pregleda u Hercegovačko - neretvanskom kantonu

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO	STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AGRAM, Mostar	PREV	52	MP LIDO COMPANY, Mostar	TEU	248
	RED	7.173		VANR	21
	RED - 6	353		STP UKUPNO	1.887
	TEU	533	OPĆINA UKUPNO		38.490
	VANR	192	STP NEUM, Neum	PREV	42
	STP UKUPNO	8.303		RED	1.057
APRO MEHANIZACIJA, Mostar	PREV	273		RED - 6	17
	RED	2.042		TEU	84
	RED - 6	8		VANR	6
	TEU	372		STP UKUPNO	1.206
	VANR	16	OPĆINA UKUPNO		1.206
	STP UKUPNO	2.711	AGRAM, Prozor - Rama	PREV	37
ASA PSS, Mostar - Sutina	PREV	119		RED	1.137
	RED	2.763		RED - 6	55
	RED - 6	141		TEU	167
	TEU	241		VANR	23
	VANR	56		STP UKUPNO	1.419
	STP UKUPNO	3.320		PREV	24
ASA PSS, Mostar – Bišće Polje	PREV	228	PROTEHNA, Prozor - Rama	RED	632
	RED	3.447		RED - 6	17
	RED - 6	288		TEU	39
	TEU	430		VANR	0
	VANR	112		STP UKUPNO	712
	STP UKUPNO	4.505	PROZOR BENZ, Prozor - Rama	PREV	20
CROAUTO, Mostar	PREV	273		RED	422
	RED	5.906		RED - 6	11
	RED - 6	259		TEU	27
	TEU	490		VANR	4
	VANR	197		STP UKUPNO	484
	STP UKUPNO	7.125	OPĆINA UKUPNO		2.615
ENERGY COMMERCE, Mostar	PREV	173	AK EL-GO, Stolac	PREV	184
	RED	2.981		RED	2.124
	RED - 6	60		RED - 6	3
	TEU	240		TEU	196
	VANR	98		VANR	35
	STP UKUPNO	3.552		STP UKUPNO	2.542
HAJASINŽENJERING, Mostar	PREV	85	OPĆINA UKUPNO		2.542
	RED	1.126	AGRAM, Čapljina	PREV	280
	RED - 6	6		RED	3.096
	TEU	92		RED - 6	128
	VANR	57		TEU	430
	STP UKUPNO	1.366		VANR	56
MEHANIZACIJA, Mostar	PREV	69		STP UKUPNO	3.990
	RED	4.557	CROATIA – REMONT, Čapljina	PREV	255
	RED - 6	448		RED	2.167
	TEU	476		RED - 6	176
	VANR	171		TEU	515
	STP UKUPNO	5.721		VANR	52
MP LIDO COMPANY, Mostar	PREV	222		STP UKUPNO	3.165
	RED	1.272			
	RED - 6	124			

nastavak tabele 8. ...

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
TEH-HERCEGOVINA, Čapljina	PREV	55
	RED	1.101
	RED - 6	52
	TEU	125
	VANR	14
	STP UKUPNO	1.347
OPĆINA UKUPNO		8.502
AGRAM, Čitluk	PREV	152
	RED	3.264
	RED - 6	157
	TEU	372
	VANR	62
	STP UKUPNO	4.007
TEH-HERCEGOVINA, Čitluk	PREV	54
	RED	1.908
	RED - 6	290
	TEU	432
	VANR	41
	STP UKUPNO	2.725
OPĆINA UKUPNO		6.732
AGRAM, Konjic	PREV	136
	RED	2.900
	RED - 6	139
	TEU	307
	VANR	40
	STP UKUPNO	3.522
REMIS, Konjic	PREV	157
	RED	2.464
	RED - 6	161
	TEU	343
	VANR	38
	STP UKUPNO	3.163
OPĆINA UKUPNO		6.685
OSING, Jablanica	PREV	104
	RED	1.972
	RED - 6	57
	TEU	195
	VANR	43
	STP UKUPNO	2.371
OPĆINA UKUPNO		2.371

2.1.7. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Zapadno-hercegovačkom kantonu

Tabela 9. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama tehničkih pregleda u Zapadno-hercegovačkom kantonu

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AGRAM, Grude	PREV	217
	RED	2.127
	RED - 6	95
	TEU	305
	VANR	40
	STP UKUPNO	2.784
STP JAKOV MIKULIĆ, Grude	PREV	102
	RED	1.040
	RED - 6	114
	TEU	291
	VANR	15
	STP UKUPNO	1.562
VISOKA, Grude	PREV	121
	RED	925
	RED - 6	58
	TEU	130
	VANR	8
	STP UKUPNO	1.242
OPĆINA UKUPNO		5.588
AGRAM, Ljubuški	PREV	465
	RED	3.453
	RED - 6	84
	TEU	572
	VANR	80
	STP UKUPNO	4.654
CROTEHNA, Ljubuški	PREV	245
	RED	3.219
	RED - 6	283
	TEU	525
	VANR	51
	STP UKUPNO	4.323
OPĆINA UKUPNO		8.977
AUTO-INDILOVIĆ, Posušje	PREV	285
	RED	2.558
	RED - 6	246
	TEU	619
	VANR	71
	STP UKUPNO	3.779
LAGER, Posušje	PREV	94
	RED	1.742
	RED - 6	77
	TEU	197
	VANR	23
	STP UKUPNO	2.133
AGRAM, Posušje	PREV	16
	RED	53
	RED - 6	0
	TEU	9
	VANR	1
	STP UKUPNO	79
OPĆINA UKUPNO		5.991

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AUTO LIJANOVIĆI 1, Široki Brijeg	PREV	113
	RED	2.068
	RED - 6	100
	TEU	263
	VANR	27
	STP UKUPNO	2.571
AUTO LIJANOVIĆI 2, Široki Brijeg	PREV	130
	RED	1.320
	RED - 6	185
	TEU	336
	VANR	24
	STP UKUPNO	1.995
AUTOCENTAR, Široki Brijeg	PREV	230
	RED	5.026
	RED - 6	258
	TEU	528
	VANR	83
	STP UKUPNO	6.125
OPĆINA UKUPNO		10.691

2.1.8. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Kantonu Sarajevo
Tabela 10. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama tehničkih pregleda u Kantonu Sarajevo

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO	STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AUTODELTA, Centar	PREV	160	CENTROTRANS TRANZIT, Novi Grad	PREV	512
	RED	11.814		RED	3.039
	RED - 6	72		RED - 6	921
	TEU	463		TEU	1.186
	VANR	553		VANR	122
	STP UKUPNO	13.062		STP UKUPNO	5.780
OPĆINA UKUPNO		13.062	HIDROGRADNJA, Novi Grad	PREV	138
AMARIN TREJD, Hadžići	PREV	138		RED	1.389
	RED	3.831		RED - 6	391
	RED - 6	335		TEU	410
	TEU	475		VANR	112
	VANR	70		STP UKUPNO	2.440
	STP UKUPNO	4.849		PREV	101
TRZ HADŽIĆI, Hadžići	PREV	33	KJKP GRAS Depo trolejbusa, Novi Grad	RED	583
	RED	2.622		RED - 6	236
	RED - 6	129		TEU	226
	TEU	170		VANR	23
	VANR	24		STP UKUPNO	1.169
	STP UKUPNO	2.978		PREV	196
OPĆINA UKUPNO		7.827		RED	3.586
AGRAM, Iliča	PREV	27	KJKP GRAS, Velika Drveta 1, Novi Grad	RED - 6	361
	RED	5.065		TEU	365
	RED - 6	452		VANR	100
	TEU	597		STP UKUPNO	4.608
	VANR	80		PREV	6
	STP UKUPNO	6.221		RED	14.920
BIHAMK, Iliča	PREV	153	REMIS, Novi Grad	RED - 6	1.331
	RED	4.870		TEU	1.668
	RED - 6	348		VANR	679
	TEU	384		STP UKUPNO	18.604
	VANR	180		PREV	122
	STP UKUPNO	5.935		RED	9.824
ŠILJAK, Iliča	PREV	79	AGRAM, Novi Grad	RED - 6	464
	RED	4.344		TEU	882
	RED - 6	265		VANR	613
	TEU	382		STP UKUPNO	11.905
	VANR	154		PREV	3
	STP UKUPNO	5.224		RED	1.355
OPĆINA UKUPNO		17.380		RED - 6	26
OSING, Ilijaš	PREV	17	REMIS PJ TP 1, Novi Grad	TEU	100
	RED	4.302		VANR	35
	RED - 6	281		STP UKUPNO	1.519
	TEU	258		OPĆINA UKUPNO	47.691
	VANR	101		PREV	283
	STP UKUPNO	4.959		RED	14.160
OPĆINA UKUPNO		4.959		RED - 6	844
ASA PSS, Novi Grad	PREV	7	AUTOCENTAR BH, Novo Sarajevo	TEU	1.126
	RED	1.241		VANR	687
	RED - 6	34		STP UKUPNO	17.100
	TEU	177		PREV	629
	VANR	207		RED	9.967
	STP UKUPNO	1.666		RED - 6	269

nastavak tabele 10. ...

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AC QUATTRO, Novo Sarajevo	TEU	851
	VANR	785
	STP UKUPNO	12.501
UNIS AUTOMOBILI I DIJELOVI, Novo Sarajevo	PREV	257
	RED	4.440
	RED - 6	352
	TEU	464
	VANR	221
	STP UKUPNO	5.734
OPĆINA UKUPNO		35.335
OSING, Vogošća	PREV	43
	RED	4.302
	RED - 6	244
	TEU	270
	VANR	167
	STP UKUPNO	5.026
TMP AHMETSPAHIĆ, Vogošća	PREV	137
	RED	819
	RED - 6	290
	TEU	350
	VANR	18
	STP UKUPNO	1.614
OPĆINA UKUPNO		6.640

2.1.9. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda u Kantonu 10.
Tabela 11. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama tehničkih pregleda u Kantonu 10.

STP	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
FINVEST DRVAR, Drvar	PREV	132
	RED	702
	RED - 6	5
	TEU	138
	VANR	17
	STP UKUPNO	994
OPĆINA UKUPNO		994
AUTOSERVIS VILA, Kupres	PREV	33
	RED	650
	RED - 6	0
	TEU	2
	VANR	6
	STP UKUPNO	691
OPĆINA UKUPNO		691
AC KRŽELJ, Livno	PREV	148
	RED	2.769
	RED - 6	64
	TEU	278
	VANR	105
	STP UKUPNO	3.364
EUROSERVIS, Livno	PREV	156
	RED	2.797
	RED - 6	54
	TEU	276
	VANR	65
	STP UKUPNO	3.348
2000-DARC, Livno	PREV	157
	RED	1.214
	RED - 6	7
	TEU	206
	VANR	34
	STP UKUPNO	1.618
OPĆINA UKUPNO		8.330
AGRAM, Tomislavgrad	PREV	24
	RED	1.293
	RED - 6	109
	TEU	187
	VANR	24
	STP UKUPNO	1.637
AGROMAN, Tomislavgrad	PREV	27
	RED	1.144
	RED - 6	25
	TEU	91
	VANR	8
	STP UKUPNO	1.295
CROTEHNA, Tomislavgrad	PREV	63
	RED	1.828
	RED - 6	185
	TEU	324
	VANR	39
	STP UKUPNO	2.439
OPĆINA UKUPNO		5.371

2.2. STATISTIČKA ANALIZA PODATAKA O OBAVLJENIM TEHNIČKIM PREGLEDIMA

U ovom broju biltena biti će prezentirani podaci za cijelu 2010. godinu. Biti će analizirani podaci o obavljenim pregledima, uočenim greškama i neispravnostima prilikom pregleda vozila, kao i prosječna starost vozila u 2010. godini. Također, pošto se radi o godišnjem pregledu podataka, uporedno će se analizirati određeni podaci iz 2009. i 2010. godine.

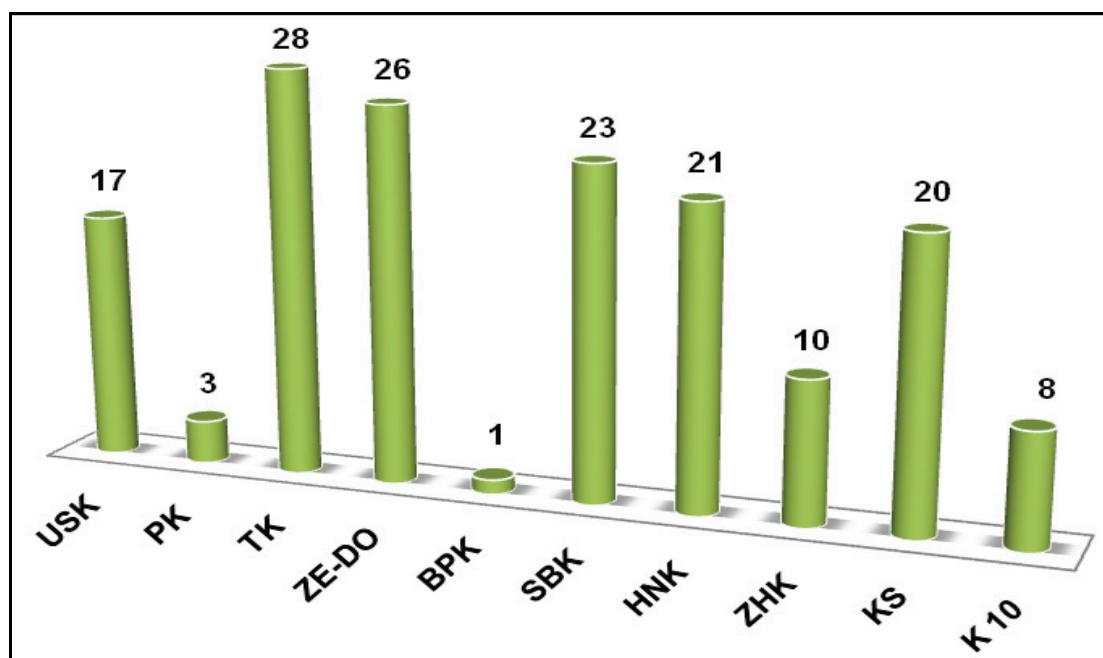
Tabela 12. i grafički prikaz 3. predstavljaju uprošteni prikaz podataka o obavljenim tehničkim pregledima i broju stanica tehničkih pregleda.

U 2010. godini je obavljeno ukupno 597.147 svih vrsta pregleda, dok je u 2009. godini u istom periodu obavljeno 579.648 svih vrsta pregleda.

Ukupno je obavljeno 17.499 više pregleda u 2010. godini u odnosu na 2009. godini. U odnosu na 2009. godinu kada je bilo aktivno 155 stanica tehničkih pregleda, u 2010. godini sa 31.12.2010. godine aktivno je 157 stanica tehničkih pregleda.

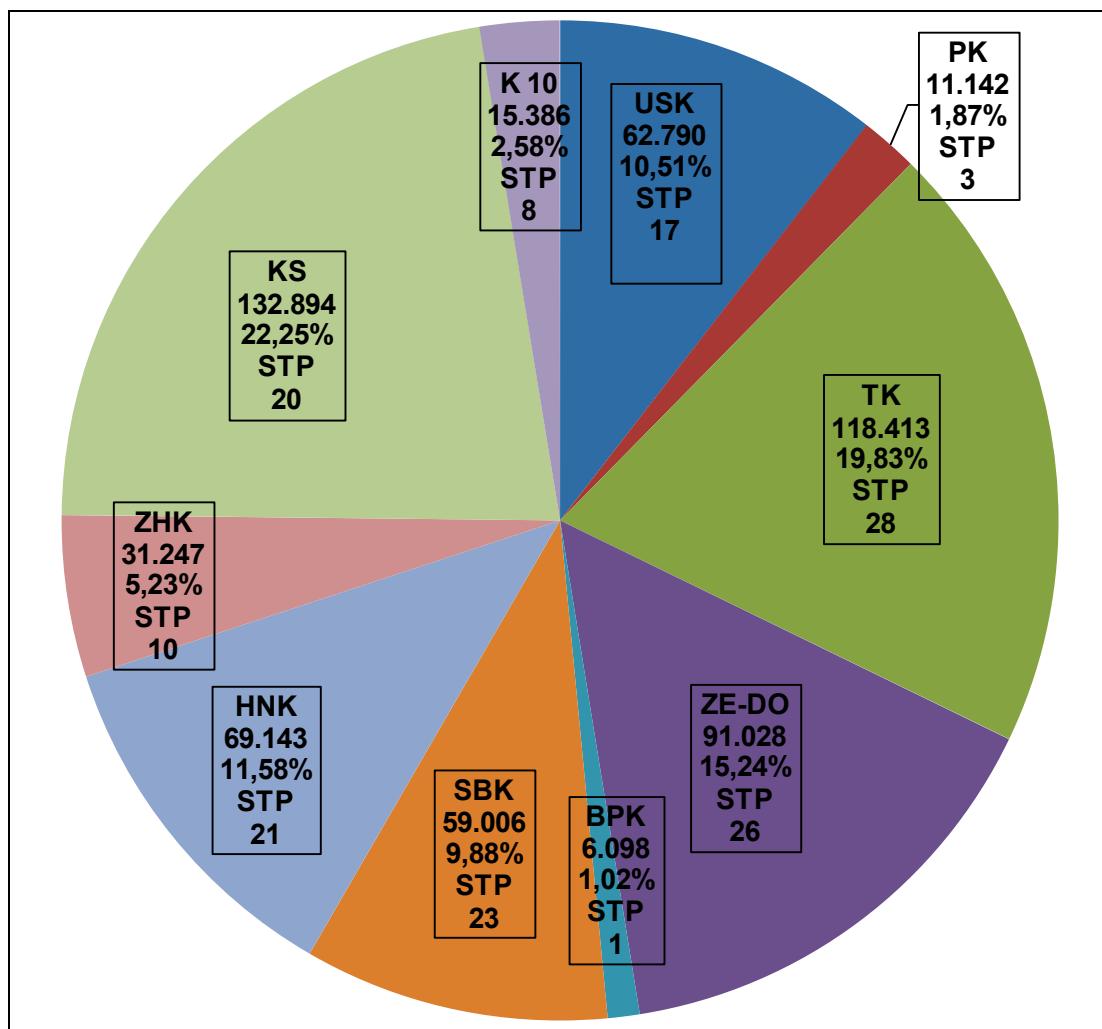
Tabela 12. Ukupan broj pregleda i broj STP-a u Federaciji BiH i po kantonima, te procentualno učešće

R. br.			UKUPNO PREGLEDA	%	BROJ STP	%
	FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE	FBiH	597.147	100,00%	157	100,00%
1.	UNSKO-SANSKI KANTON	USK	62.790	10,51%	17	10,83%
2.	POSAVSKI KANTON	PK	11.142	1,87%	3	1,91%
3.	TUZLANSKI KANTON	TK	118.413	19,83%	28	17,83%
4.	ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON	ZE-DO	91.028	15,24%	26	16,56%
5.	BOSANSKO - PODRINJSKI KANTON	BPK	6.098	1,02%	1	0,64%
6.	SREDNJOBOSANSKI KANTON	SBK	59.006	9,88%	23	14,65%
7.	HERCEGOVAČKO - NERETVANSKI KANTON	HNK	69.143	11,58%	21	13,38%
8.	ZAPADNO - HERCEGOVAČKI KANTON	ZHK	31.247	5,23%	10	6,37%
9.	KANTON SARAJEVO	KS	132.894	22,25%	20	12,74%
10.	KANTON 10.	K 10	15.386	2,58%	8	5,10%

Grafikon 3. Broj stanica tehničkog pregleda po kantonima u Federaciji BiH

Grafikon 4. daje na jednom mjestu prikaz broja obavljenih pregleda po kantonu, procentualno učešće kantona u ukupnom broju obavljenih pregleda u Federaciji BiH i broj stanica tehničkih pregleda po pojedinim kantonima.

Grafikon 4. Broj stanica tehničkih pregleda po kantonima i broj obavljenih pregleda po kantonima i procentualno učešće kantona u broju pregleda obavljenih u Federaciji BiH

Iz tabele 13. se može očitati podatak da je prosjek obavljenih pregleda u Federaciji BiH po jednoj stanici tehničkog pregleda približno 3.803 pregleda. Prosjek broja obavljenih pregleda po stanici tehničkog pregleda u Kantonu Sarajevo i Bosanskopodrinjskom kantonu je daleko iznad prosjeka u Federaciji BiH.

U Kantonu 10 prosjek broja obavljenih pregleda po stanici tehničkog pregleda je daleko ispod federalnog prosjeka, a ujedno je najmanji od svih kantonalnih prosjeka.

Tabela 13. Prosječni broj obavljenih pregleda po stanici tehničkog pregleda u Federaciji BiH i kantonima

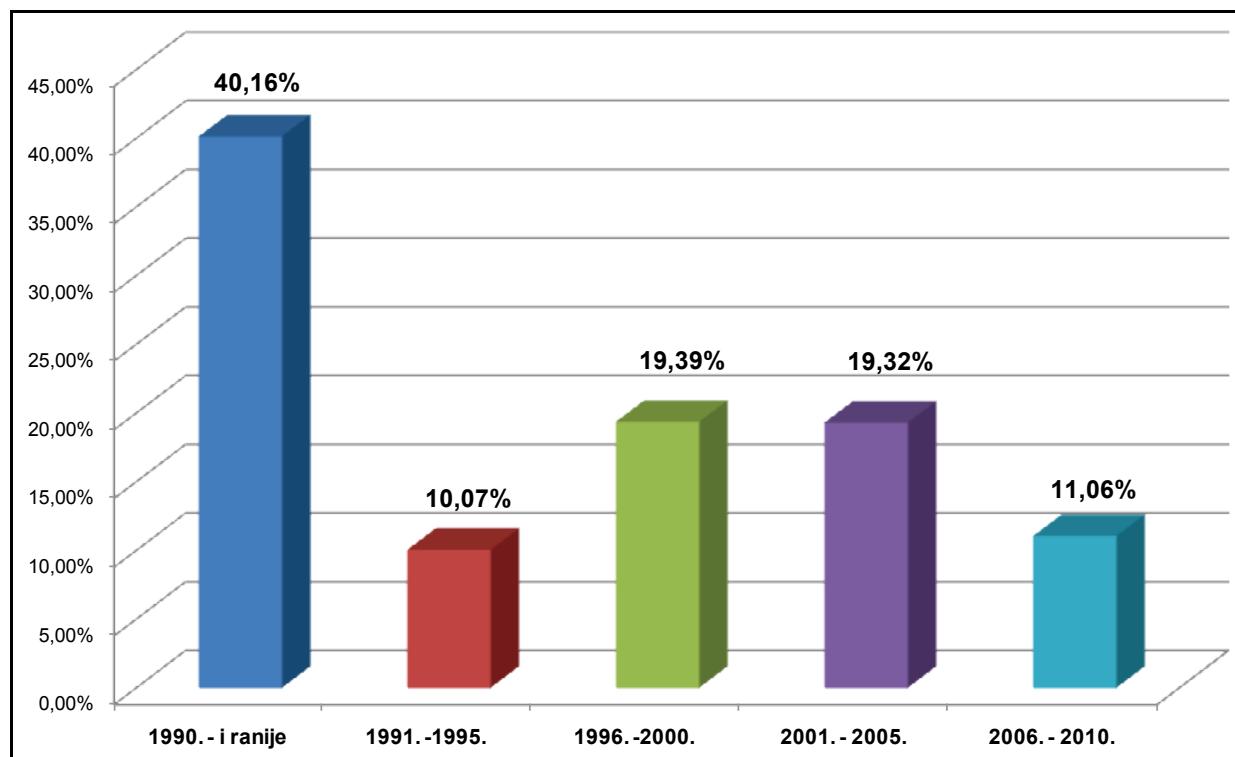
R. br.		UKUPNO PREGLEDA	BROJ STP	PROSJEK PREGLEDA PO STP FBiH i KANTONIMA	
	FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE	FBiH	597.147	157	3.803,48
1.	UNSKO-SANSKI KANTON	USK	62.790	17	3.693,53
2.	POSAVSKI KANTON	PK	11.142	3	3.714,00
3.	TUZLANSKI KANTON	TK	118.413	28	4.229,04
4.	ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON	ZE-DO	91.028	26	3.501,08
5.	BOSANSKOPODRINSKI KANTON	BPK	6.098	1	6.098,00
6.	SREDNJOBOSANSKI KANTON	SBK	59.006	23	2.565,48
7.	HERCEGOVAČKO - NERETVANSKI KANTON	HNK	69.143	21	3.292,52
8.	ZAPADNO - HERCEGOVAČKI KANTON	ZHK	31.247	10	3.124,70
9.	KANTON SARAJEVO	KS	132.894	20	6.644,70
10.	KANTON 10.	K 10	15.386	8	1.923,25

Na osnovu dobivenih podataka o obavljenim pregledima u 2010. godini, tabelom 14. i grafikonom 5. dat je prikaz prosječne starosti vozila prema vrsti vozila i starosnoj strukture vozognog parka u Federaciji BiH u vremenskim razmacima od po pet godina. Iz datog grafičkog prikaza vidljiv je izuzetno veliki procenat vozila starijih od 20 godina – 40,16 %.

Tabela 14. Prosječna starost vozila u 2010. godine prema vrsti vozila

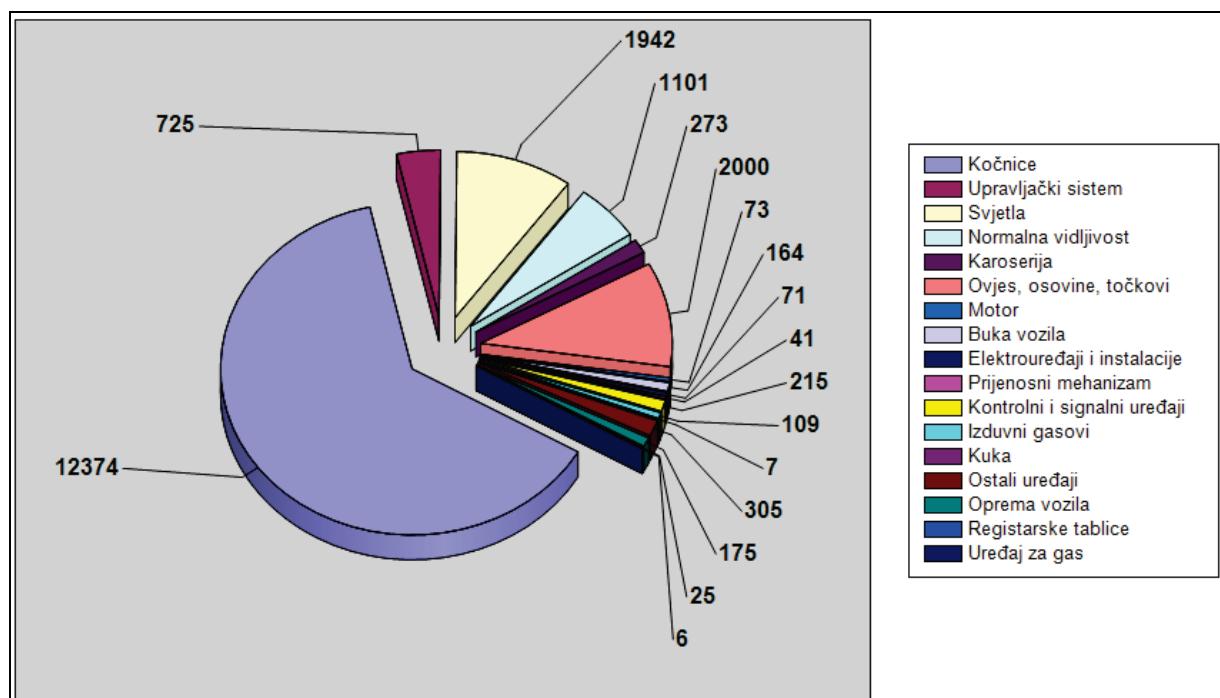
VRSTE VOZILA	Prosječna starost	VRSTE VOZILA	Prosječna starost
L1 - MOPED	6,44	O1 - PRIKLJUČNO VOZILO	11,1
L2 - MOPED	5,95	O2 - PRIKLJUČNO VOZILO	15
L3 - MOTOCIKL	10,71	O3 - PRIKLJUČNO VOZILO	20,62
L4 - MOTOCIKL	15,11	O4 - PRIKLJUČNO VOZILO	15,4
L5 - MOTORNJI TRICIKL	11,95	RADNA MAŠINA	12,86
L6 - LAKI ČETVEROČIKL	2,88	T1 - TRAKTOR	22,89
L7 - ČETVEROČIKL	3,84	T2 - TRAKTOR	24,62
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	16,62	T3 - TRAKTOR	21,07
M2 - AUTOBUS	15,99	T4 - TRAKTOR	18,16
M3 - AUTOBUS	19,74	T5 - TRAKTOR	17,87
N1 - TERETNO VOZILO	13,38		
N2 - TERETNO VOZILO	20,13		
N3 - TERETNO VOZILO	17,17		

Radi izmjena u klasifikaciji vozila, koje su se desile 2009. godine, tada su prezentovane dvije posebne tabele o prosječnoj starosti vozila. Na osnovu proračuna došlo se do podataka, da je prosječna starost putničkih automobila u 2009. godini bila 16,43 godina, a u 2010. godini prosječna starost putničkih automobila je 16,62 godine.

Grafikon 5. Starosna struktura voznog parka u Federaciji BiH u 2010. godini

Ukupan broj evidentiranih neispravnosti u 2010. godine je 19.606. Najveći broj neispravnosti otkriven je u sistemu - kočnice 12.374 neispravnosti (2009. godine – 11.967), slijede elementi ovjesa, osovine, točkovi sa 2.000 otkrivenih neispravnosti (2009. godine – 1854).

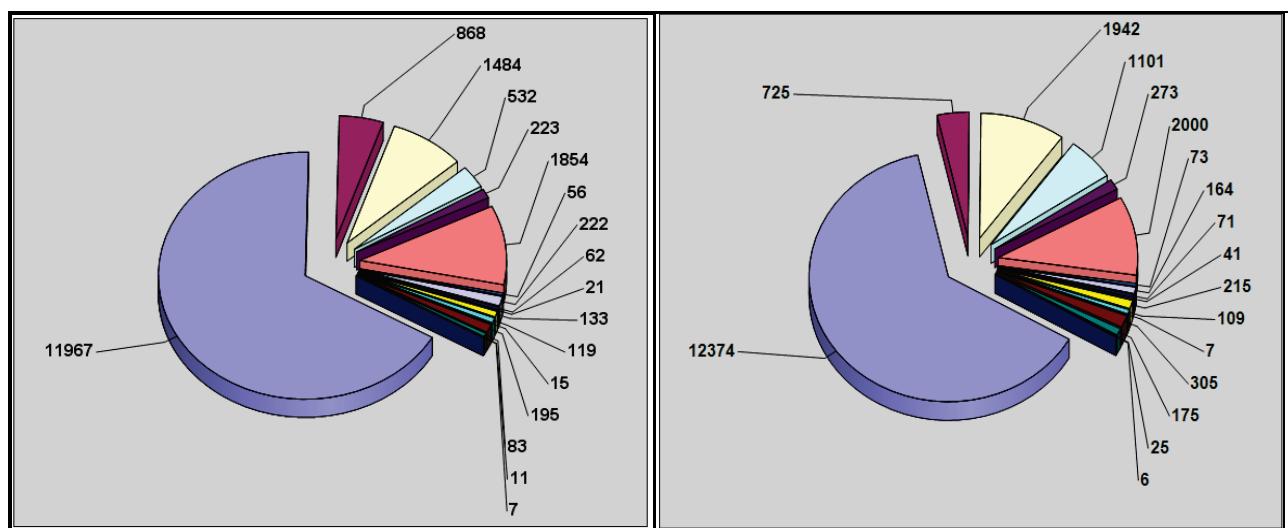

Grafikon 6. Broj neispravnosti po sistemima kvarova u 2010. godini

Tabela 15. Broj uočenih neispravnosti u 2009. i 2010. godini

GODINA	Broj neispravnih vozila na prvom pregledu	Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu	Ukupan broj neispravnosti
2009	9.027	256	17.852
2010	10.711	349	19.606
RAZLIKA 2010 - 2009	1.684	93	1754

Evidentan je rast broja uočenih neispravnosti u 2010. godini u odnosu na 2009. godinu. Međutim, broj pregleda je također rastao. U odnosu na ukupan broj obavljenih pregleda samo je 1,55 % vraćenih vozila i na prvom i ponovljenom pregledu.

Grafikon 7. Odnos broja evidentiranih neispravnosti u 2009. i 2010. godini

Na osnovu podataka o rezultatima obavljenih pregleda za vozila sa motorom približno je odabранo 36 % vozila, sa izabranom vrstom goriva benzin, dok je 64 % vozila sa izabranom vrstom goriva dizel.

Tabela 16. Broj neispravnosti po pojedinim sistemima/podsistemima/uređajima

Sistem/Podsistem/Uređaj		Broj neispravnosti	%učešća u nesispravnosti sistema	%učešća u ukupnom broju neispravnosti
Kočnice	Mehaničko stanje i funkcionalnost	Ostalo	0	0
		Nosač pedale radne kočnice (nožna komanda)	453	3,66
		Stanje pedale i radni hod	32	0,26
		Vakuumska pumpa ili kompresor i rezervoar	8	0,06
		Indikator ili pokazivač upozorenja o niskom pritisku	1	0,01
		Ručni kočni ventil	50	0,4
		Parkirna kočnica, komanda	662	5,35
		Kočni ventil (nožni ventil, ventil za rasterećenje, regulatori-razvodnici, rele-ventili)	167	1,35
		Spojničke glave za kočenje prikolice	0	0
		Rezervoar za vazduh pod pritiskom	4	0,03
		Servo jedinice kočnice, glavni kočni cilindar (hidraulični sistem)	108	0,87
		Kruti kočni vodovi	107	0,86
		Elastični kočni vodovi	235	1,9
		Kočne obloge (pločice disk kočnice)	788	6,37
		Kočni doboši, kočni diskovi	478	3,86
		Kočna elastična užad, poluge, poluge mehaničkog prijenosnog mehanizma	61	0,49
		Uređaji za aktiviranje kočnice (uključujući akumulaciono-opružne cilindre ili hidraulične kočne cilindre)	103	0,83
		Ventili za mjerjenje opterećenja	7	0,06
		Regulator sile kočenja	291	2,35
	Performanse i efikasnost	Sistem za dugotrajno kočenje (gdje je ugrađen ili ako se zahtjeva)	3	0,02
		ABS (gdje je ugrađen ili ako se zahtjeva)	0	0
		Ukupno	3558	28,73
		Performanse i efikasnost radne kočnice	4259	34,42
		Performanse i efikasnost pomoćne kočnice	3236	26,15
Upravljački sistem	Upravljački sistem	Performanse i efikasnost parkirne kočnice	1315	10,63
		Sistem za dugotrajno kočenje (uključujući motornu kočnicu)	6	0,05
		Ukupno	8816	71,25
		Ostalo	0	0
		Točak upravljača (volan)	90	12,41
		Stup upravljača	20	2,76
		Prijenosni mehanizam upravljača	140	19,31
		Poluge i zglobovi upravljača	454	62,62
		Servo-upravljač	10	1,38
Uređaji za osvjetljivanje i svjetlosnu signalizaciju	Uređaji za osvjetljivanje i svjetlosnu signalizaciju	Amortizer upravljača	11	1,52
		Graničnik ugla zakretanja upravljača	0	0
		Ukupno	725	100
		Ostalo	0	0
		Kratko svjetlo	347	17,87
		Dugo svjetlo	178	9,17
		Prednje svjetlo za maglu	66	3,4
		Pokretno svjetlo (reflektori za osvjetljivanje radova)	3	0,15
		Svjetlo za vožnju unatrag	147	7,57
		Prednja pozicijska svjetla	103	5,3
		Stražnja pozicijska svjetla	143	7,36
		Stražnje svjetlo za maglu	4	0,21
		Parkirna svjetla	6	0,31
Uređaji za osvjetljivanje i svjetlosnu signalizaciju	Uređaji za osvjetljivanje i svjetlosnu signalizaciju	Gabaritna svjetla	11	0,57
		Svetla registrarske tablice	193	9,94

nastavak tabele 16. ...

Sistem/Podsistem/Uređaj	Broj neispravnosti	%učešća u nespravnosti sistema	%učešća u ukupnom broju neispravnosti
Uređaji za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju	Žuta rotacijska ili treptava svjetla	4	0,21
	Plava ili crvena rotacijska ili treptava svjetla	0	0
	Katadiopteri	15	0,77
	Stop svjetla	379	19,52
	Pokazivači smjera	336	17,3
	Uređaj za istovremeno uključivanje svih pokazivača smjera	7	0,36
	Ukupno	1942	100,01
Uređaji koji omogućuju normalnu vidljivost	Ostalo		
	Vjetrobran i druge staklene površine	949	86,19
	Brisači i perači vjetrobrana	31	2,82
	Vozačka ogledala	121	10,99
	Ukupno	1101	100
Samonošiva karoserija te šasija sa kabinom i nadogradnjom	Ostalo	0	0
	Samonošiva karoserija	138	50,55
	Šasija	62	22,71
	Kabina	53	19,41
	Nadgradnja	20	7,33
Elementi ovjesa, osovine, točkovi	Ukupno	273	100
	Ostalo	0	0
	Polužje ovjesa	455	22,75
	Zglobovi ovjesa	792	39,6
	Amortizeri	56	2,8
	Opruge	33	1,65
	Glavina točka	39	1,95
Motor	Naplatci - felge	15	0,75
	Pneumatici	610	30,5
	Ukupno	2000	100
	Ostalo	0	0
	Oslonci motora	33	45,21
	Zauljenost motora	21	28,77
Buka vozila	Sistem za paljenje	6	8,22
	Razvodni mehanizam	3	4,11
	Sistem za napajanje gorivom	10	13,7
	Ukupno	73	100,01
Elektrouređaji i instalacije	Ostalo	0	0
	Buka u mirovanju vozila sa upaljenim motorom	164	100
	Ukupno	164	100
	Ostalo	0	0
	Elektropokretač	21	29,58
	Generator	1	1,41
	Akumulator	13	18,31
Prijenosni mehanizam	Kontakt brava	5	7,04
	Električni vodovi	31	43,66
	Ukupno	71	100
	Ostalo	0	0
	Kvačilo	18	43,9
	Mjenjač	10	24,39
Kontrolni i signalni uređaji	Vratila, diferencijal i poluvratila	13	31,71
	Lanac, lančanici, remen, remenice	0	0
	Ukupno	41	100
	Ostalo	0	0
	Brzinomjer s putomjerom	29	13,49
	Kontrolna plava lampa za dugo svjetlo	9	4,19
	Sirena	51	23,72
	Tahograf ili nadzorni uređaj (euro tahograf)	33	15,35
	Ograničivač brzine	4	1,86
	Svetlosni ili zvučni signal pokazivača smjera	80	37,21
	Ukupno	200	100

nastavak tabele 16. ...

Sistem/Podsistem/Uređaj		Broj neispravnosti	%učešća u nespravnosti sistema	%učešća u ukupnom broju neispravnosti
Kontrolni i signalni uređaji	Ostali signalni uređaji za kontrolu rada pojedinih mehanizama ugrađenih na vozilu	9	4,19	0,05
	Ukupno	215	100,01	1,11
Ispitivanje izduvnih gasova motornih vozila	Ostalo	0	0	0
	Izduvni sistem	81	74,31	0,41
	Usisni sistem	1	0,92	0,01
	Sistem za paljenje	5	4,59	0,03
	Sistem za napajanje gorivom	2	1,83	0,01
	Razvodni mehanizam	1	0,92	0,01
	vozila BEZ KATALIZATORA - ispitivanje zapreminskog sadržaja ugljen monoksida (CO) u izduvnom gasu na brzini vrtnje praznog hoda	2	1,83	0,01
	vozila SA KATALIZATOROM - ispitivanje zapreminskog sadržaja ugljen monoksida (CO) u izduvnom gasu pri povišenoj brzini vrtnje i pri brzini vrtnje praznog hoda. Izračunavanje faktora zraka lambda na povišenoj brzini vrtnje	2	1,83	0,01
	DIZEL - ispitivanje srednjeg stepena zacrjenja izduvnog gasa	15	13,76	0,08
	Ukupno	109	99,99	0,57
Uređaj za spajanje vučnog i priključnog vozila	Ostalo	0	0	0
	Mehanička spojnica	3	42,86	0,02
	Električni priključak spojnica	4	57,14	0,02
	Ukupno	7	100	0,04
Ostali uređaji i dijelovi vozila	Ostalo	0	0	0
	Unutrašnjost kabine, sjedala i prostora za putnike	44	14,43	0,22
	Uređaj za ventilaciju kabine i vetrobrana	5	1,64	0,03
	Vrata vozila	22	7,21	0,11
	Pokretni prozori i krovovi	12	3,93	0,06
	Brave	57	18,69	0,29
	Izlaz za slučaj opasnosti	0	0	0
	Blatobrani	52	17,05	0,27
	Branici	113	37,05	0,58
	Sigurnosni pojasevi	0	0	0
	Dodatne komande za vozilo kojim upravlja osoba sa tjelesnim nedostacima	0	0	0
	Kontrola ispravnosti ograničivača brzine na motociklima opremljenim varijatorskim elementima transmisije	0	0	0
	Ukupno	305	100	1,56
	Ostalo	0	0	0
Oprema vozila	Aparat za gašenje požara	24	13,71	0,12
	Sigurnosni trougao	24	13,71	0,12
	Kutija prve pomoći	45	25,71	0,23
	Klinasti podmetači	0	0	0
	Čekić za razbijanje stakla u slučaju nužde	0	0	0
	Rezervne žarulje	59	33,71	0,3
	Rezervni točak ili tuba zraka pod pritiskom ili adekvatno ljeplilo	12	6,86	0,06
	Sajla ili poluga za vuču	11	6,29	0,06
	Ukupno	175	99,99	0,89
	Ostalo	0	0	0
Registerske tablice	Registerske tablice	18	72	0,09
	Ostale oznaće	7	28	0,04
	Ukupno	25	100	0,13
	Ostalo	0	0	0
Uređaj za gas	Gasna instalacija na vozilu	4	66,67	0,02
	Rezervoar gasa	0	0	0

nastavak tabele 16. ...

Sistem/Podsistem/Uređaj	Broj neispravnosti	%učešća u nespravnosti sistema	%učešća u ukupnom broju neispravnosti
Uređaj za gas	Armatura rezervoara gase	0	0
	Isparavač gase (za LPG)	0	0
	Regulator pritiska	2	33,33
	Vodovi za gas niskog pritiska	0	0
	Vodovi za sredstva za grijanje	0	0
	Električni uređaji i instalacije	0	0
	Tehničko uputstvo za uređaj za gas	0	0
	Naljepnica sa oznakom gase	0	0
	Ukupno	6	100
UKUPNO NEISPRAVNOSTI		19.606	0,03

Tabela 17. Broj neispravnih vozila i na prvom i ponovljenom pregledu po stanicama tehničkih pregleda

Naziv STP-a	Mjesto STP-a	Broj neispravnih vozila na prvom pregledu	Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu
UKUPNO	UKUPNO	10.711	349
2000-DARC	Livno	27	1
A & BONUS	Visoko	60	0
AC	Breza	72	7
AC KRŽELJ	Livno	11	1
AC QUATTRO	Novo Sarajevo	142	0
ADDA PROMET	Velika Kladuša	275	3
AGRAM	Bugojno	24	2
AGRAM	Novi Grad	49	6
AGRAM	Iličić	53	0
AGRAM	Cazin	24	0
AGRAM	Čapljina	10	0
AGRAM	Čitluk	68	2
AGRAM	Grude	3	0
AGRAM	Jajce	36	1
AGRAM	Konjic	64	7
AGRAM	Ljubuški	5	0
AGRAM	Mostar	26	0
AGRAM	Odžak	120	0
AGRAM	Posušje	0	0
AGRAM	Prozor - Rama	6	2
AGRAM	Srebrenik	202	2
AGRAM	Tomislavgrad	24	4
AGRAM	Tuzla	79	0
AGRAM	Vitez	0	0
AGRAM	Zenica	51	1
AGRAM	Žepče	110	0
AGROMAN	Tomislavgrad	11	1
AK EL-GO	Stolac	10	0
AKT Travnik	Travnik	145	6
ALIOS	Bihać	22	0
AMARIN TREJD	Hadžići	111	9
AMOX TREYD	Kalesija	41	1
APRO MEHANIZACIJA	Mostar	17	0
ASA PSS	Iličić	6	0
ASA PSS - Sutina	Mostar	42	1
ASA PSS – Bišće Polje	Mostar	148	0
AUTO CENTAR ŠKOLJIĆ	Tešanj	84	4
AUTO COMMERCE	G.Vakuf/Uskoplje	8	0
AUTO KUĆA MATOŠEVIĆ	Vitez	5	1
AUTO LIJANOVICI 1	Široki Brijeg	15	2
AUTO LIJANOVICI 2	Široki Brijeg	17	2
AUTO MOTO KLUB "BUGOJNO"	Bugojno	106	1
AUTO STIL	Cazin	439	0
AUTOCENTAR BH	Bugojno	46	2
AUTOCENTAR BH	Novo Sarajevo	16	0
AUTOCENTAR BH	Tuzla	28	7
AUTOCENTAR BH	Goražde	282	2
AUTOCENTAR BH	Zenica	280	10
AUTOCENTAR BH	Živinice	13	0
AUTOCENTAR	Ključ	97	0
AUTOCENTAR	Široki Brijeg	17	0
AUTOCOMERC	Bihać	5	0

nastavak tabele 17. ...

Naziv STP-a	Mjesto STP-a	Broj neispravnih vozila na prvom pregledu	Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu
AUTODELTA	Centar	310	0
AUTO-INDILOVIĆ	Posušje	32	0
AUTO-KONTAKT	Bužim	168	1
AUTO-MOTOR	Lukavac	34	1
AUTOSERVIS VILA	Kupres	23	0
BERLINA	Bihać	46	3
BIG-TRUCK	Bihać	13	0
BIHAMK	Iliđa	155	3
BN-STEP	Zavidovići	92	2
BN-STEP PJ-2	Zavidovići	68	0
BOSNAEXPRES	Doboj Jug	64	3
BTS	Visoko	12	0
CENTROTRANS TRANZIT	Novi Grad	275	22
CROATIA – REMONT	Čapljina	7	2
CROATIA VITEZ	Vitez	8	0
CROATIA VITEZ PJ 2	Jajce	20	1
CROATIA VITEZ PJ 1	Novi Travnik	55	0
CRAUTO	Mostar	16	12
CROTEHNA	Ljubuški	39	0
CROTEHNA PJ	Tomislavgrad	1	0
ČAVKIĆ	Bihać	93	8
ČAVKIĆ RJ AUTOSERVIS	Cazin	117	8
ĆOSIĆ PROMEX	Usora	45	1
DERBY	Orašje	6	0
ELVIS	Velika Kladuša	324	2
ENERGY COMMERCE	Mostar	77	1
EUROSERVIS	Livno	33	0
FINVEST DRVAR	Drvar	83	0
GANJGO LINE	Doboj Jug	69	0
GM-AC	Kakanj	171	8
GRAD LUX	Gradačac	8	0
GRAKOP	Kiseljak	10	2
GRAPS	Gradačac	11	1
HAJASINŽENJERING	Mostar	12	0
HAJASINŽENJERING	Tuzla	24	0
HIDROGRADNJA	Novi Grad	38	1
ILMA	Sanski Most	217	1
JAMBOSS	Lukavac	158	1
KAMASS	Cazin	52	1
KAMION CENTAR	Bihać	6	1
KJKP GRAS.- Depo trolejbusa	Novi Grad	17	4
KJKP GRAS - Velika Drveta 1	Novi Grad	15	2
K-PROJEKT	Žepče	2	0
KVIM COMPANY	Sanski Most	149	3
LAGER	Posušje	43	1
LAŠVA KOMERC	Travnik	127	7
MARKOVIĆ	Kiseljak	68	17
MEHANIZACIJA	Mostar	258	3
METALMERC	Kiseljak	27	0
MGM-TP	Bugojno	104	17
MP LIDO COMPANY	Gračanica	1	0
MP LIDO COMPANY	Mostar	8	0
NEXT	Busovača	6	0
ORMAN	Busovača	6	1

nastavak tabele 17. ...

Naziv STP-a	Mjesto STP-a	Broj neispravnih vozila na prvom pregledu	Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu
OSING	Čelić	25	0
OSING	Jablanica	24	1
OSING	Kladanj	103	12
OSING	Lukavac	68	3
OSING	Doboј Istok	24	0
OSING	Vareš	20	2
OSING	Zenica	169	0
OSING	Ilijaš	66	3
OSING	Vogošća	94	2
POLO JUNIOR	Kalesija	68	2
PROTEHNA	Prozor - Rama	7	0
PROZOR-BENZ	Prozor-Rama	13	0
PSC-JELAH	Tešanj	90	0
REMIS PJ TP1	Novi Grad	19	1
REMIS	Konjic	38	1
REMIS	Srebrenik	91	10
REMIS - Ljusina	Bosanska Krupa	123	1
REMIS	Banovići	145	2
REMIS – Proleterska	Bosanska Krupa	130	7
REMIS	Donji Vakuf	12	0
REMIS	Gornji Vakuf	21	9
REMIS	Tešanj	21	3
REMIS	Maglaj	23	0
REMIS	Tuzla	3	0
REMIS	Živinice	1	0
REMIS PJ 1	Zenica	105	2
REMIS	Vitez	31	1
REMIS	Novi Grad	96	0
REMIS	Visoko	10	2
RISOVIĆ COMERCE	Bosanski Petrovac	63	0
SAMN	Tuzla	171	9
SELIMPEX	Srebrenik	105	4
SILVER OST	Donji Vakuf	19	1
SISKO-TRADE	Gračanica	13	0
SJAJ	Maglaj	1	0
SONI LUX	Tuzla	48	0
STP JAKOV MIKULIĆ	Grude	30	3
STP NEUM	Neum	6	3
STTP KAHРИB	Sapna	34	0
ŠILJAK	Ilijada	158	6
ŠIP STUPČANICA	Olovo	10	1
ŠPD/ŠGD ŠUMARIJA FOJNICA	Fojnica	133	5
TEH-HERCEGOVINA	Čapljina	12	4
TEH-HERCEGOVINA	Čitluk	7	4
TEH-HERCEGOVINA	Vitez	2	0
TEHNOSERVIS Orašje	Orašje	35	0
TMP AHMETSPAHIĆ	Vogošća	12	1
TPV	Zenica	55	2
TRANSPORT	Kakanj	387	5
TRANSPORT	Gračanica	17	0
TRZ HADŽIĆI	Hadžići	82	3
TURBO-PROM	Novi Travnik	10	0
UNIS AUTOMOBILI I DIJELOVI	Novo Sarajevo	144	3
VISOKA	Grude	4	0

nastavak tabele 17. ...

Naziv STP-a	Mjesto STP-a	Broj neispravnih vozila na prvom pregledu	Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu
VOĆE-TRANZIT	Gradačac	12	0
ZOVKO AUTO	Maglaj	7	0
ZOVKO AUTO	Žepče	9	0
ŽIVINICEREMONT	Živinice	110	2

Tabela 18. Broj obavljenih pregleda po vrsti vozila, obliku karoserije i vrsti pregleda

Vrsta vozila / Oblik karoserije		PREV	RED	RED - 6	TEU	VAN	UKUPNO
L1 - MOPED	-	0	635	0	0	8	643
	SKUTER	0	2073	0	0	64	2137
L2 - MOPED	-	0	19	0	0	1	20
	SKUTER	0	299	0	0	5	304
L3 - MOTOCIKL	OTVORENI	0	3921	0	0	152	4073
	OTVORENI LAKI	0	787	0	0	13	800
	ZATVORENI	0	1	0	0	0	1
	ZATVORENI LAKI	0	4	0	0	0	4
L4 - MOTOCIKL	SA BOČNOM PRIKOLICOM	0	9	0	0	0	9
L5 - MOTORNI TRICIKL	OTVORENI	0	18	0	0	1	19
	ZATVORENI	0	2	0	0	0	2
L6 - LAKI ČETVEROČIKL	OTVORENI LAKI	0	8	0	0	0	8
L7 - ČETVEROČIKL	OTVORENI	0	146	0	0	4	150
	ZATVORENI	0	1	0	0	0	1
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	AA-LIMUZINA	742	309603	1213	2255	8567	322380
	AA-LIMUZINA KABRIOLET	0	252	0	0	10	262
	AA-PRODУŽENA LIMUZINA	2	724	6	4	21	757
	AB-LIMUZINA SA ZAKOŠENIM ZADNJIM VRATIMA	61	54295	153	143	1443	56095
	AC-KARAVAN	120	43449	236	624	981	45410
	AD-KUPE	0	1331	0	1	90	1422
	AE-KUPE KABRIOLET	0	447	0	0	20	467
	AF-VIŠENAMJENSKO VOZILO	77	16093	48	69	623	16910
	BUGGY	0	6	0	0	0	6
	SA-VOZILO ZA STANOVANJE	0	75	0	0	3	78
	SB-BLINDIRANO VOZILO	0	22	0	1	3	26
	SC-AMBULANTA	79	426	61	7	12	585
	SD-POGREBNO VOZILO	12	110	17	79	5	223
	SG-SPECIJALNO-OSTALO	1	124	6	0	11	142
	TERENSKO	30	15041	7	57	884	16019
M2 - AUTOBUS	CA-JEDAN NIVO, KL. I	22	5	29	29	1	86
	CE-NISKOPODNI, JEDAN NIVO, KL. I	1	0	2	2	0	5
	CI - JEDAN NIVO, KL. II	13	4	12	23	0	52
	CJ - DVA NIVOA, KL. II	1	0	0	0	0	1
	CM - NISKOPODNI, JEDAN NIVO, KL. II	1	0	0	1	0	2
	CQ - JEDAN NIVO, KL. III	3	2	4	5	0	14
	CR - DVA NIVOA, KL. III	0	0	0	1	0	1
	CU - JEDAN NIVO, KL. A	18	16	24	30	2	90
	CV - NISKOPODNI, JEDAN NIVO, KL. A	0	1	2	1	0	4
	CW - JEDAN NIVO, KL. B	108	66	178	292	4	648
M3 - AUTOBUS	TERENSKO, KL. B	0	1	1	0	0	2
	CA-JEDAN NIVO, KL. I	362	139	487	569	23	1580
	CB-DVA NIVOA, KL. I	1	0	2	4	0	7
	CC-ZGLOBNI, JEDAN NIVO, KL. I	11	25	51	44	3	134
	CD-ZGLOBNI, DVA NIVOA, KL. I	0	0	1	0	0	1
	CE-NISKOPODNI, JEDAN NIVO, KL. I	6	7	18	24	1	56
	CF-NISKOPODNI, DVA NIVOA, KL. I	0	0	1	0	0	1

nastavak tabele 18. ...

Vrsta vozila / Oblik karoserije	PREV	RED	RED - 6	TEU	VAN	UKUPNO	
M3 - AUTOBUS	CG-ZGLOBNI NISKOPODNI, JEDAN NIVO, KL. I	4	0	5	5	0	14
	CI - JEDAN NIVO, KL. II	524	85	484	700	21	1814
	CJ - DVA NIVOA, KL. II	3	0	3	3	1	10
	CK - ZGLOBNI, JEDAN NIVO, KL. II	0	1	4	4	0	9
	CL - ZGLOBNI, DVA NIVOA, KL. II	2	0	0	0	0	2
	CM - NISKOPODNI, JEDAN NIVO, KL. II	30	5	33	46	0	114
	CN - NISKOPODNI, DVA NIVOA, KL. II	0	0	2	1	0	3
	CO - ZGLOBNI NISKOPODNI, JEDAN NIVO, KL. II	1	0	1	2	0	4
	CP - ZGLOBNI NISKOPODNI, DVA NIVOA, KL. II	2	0	0	0	0	2
	CQ - JEDAN NIVO, KL. III	255	139	383	516	17	1310
	CR - DVA NIVOA, KL. III	18	10	30	49	2	109
	CS - ZGLOBNI, JEDAN NIVO, KL. III	5	1	0	2	0	8
	CT - ZGLOBNI, DVA NIVOA, KL. III	1	0	0	1	0	2
	CU - JEDAN NIVO, KL. A	7	16	30	19	0	72
	CW - JEDAN NIVO, KL. B	19	19	25	31	1	95
	TROLEJBUS, CA-JEDAN NIVO, KL. I	32	18	14	14	0	78
	TROLEJBUS, CC-ZGLOBNI, JEDAN NIVO, KL. I	22	17	22	30	0	91
N1 - TERETNO VOZILO	BA-OTVORENO	3006	611	2674	4706	96	11093
	BA-OTVORENO SA DIZALICOM	12	12	11	27	0	62
	BA-OTVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	12	3	15	21	0	51
	BB-FURGON	4401	3550	7358	12586	269	28164
	BC-TEGLJAČ SA SEDLOM	1	0	1	3	0	5
	BD-TEGLJAČ SA KUKOM	1	0	0	0	0	1
	PROMJENJIVE NADGRADNJE	3	1	6	8	0	18
	SAMOISTOVARAČ/KIPER	49	4	28	86	1	168
	SB-SPECIJALNO-BLINDIRANO	27	27	30	85	0	169
	SD-POGREBNO VOZILO	12	10	22	69	0	113
	SG-RADNO-AMBULANTA	0	14	1	4	1	20
	SG-RADNO-BIFE	2	7	4	7	0	20
	SG-RADNO-ČISTAČ SLIVNIKA	0	0	0	1	0	1
	SG-RADNO-ČISTAČ SNIJEGA	5	7	4	4	0	20
	SG-RADNO-ČISTAČ ULICA	0	7	4	2	0	13
	SG-RADNO-FLUOROGRAF	0	1	0	0	0	1
	SG-RADNO-LJESTVE	2	2	1	1	0	6
	SG-RADNO-ODVOZ FEKALIJA	0	0	2	1	0	3
	SG-RADNO-ODVOZ SMEĆA	0	2	0	1	0	3
	SG-RADNO-PERAČ ULICA	0	1	0	0	0	1
	SG-RADNO-POKRETNA PRODAVNICA	3	1	2	2	0	8
	SG-RADNO-PUMPNI AGREGAT	0	1	1	1	0	3
	SG-RADNO-RADIONICA	6	48	23	10	0	87
	SG-RADNO-REKLAMNO VOZILO	0	3	2	2	0	7
	SG-RADNO-RTV	0	1	3	1	0	5

nastavak tabele 18. ...

Vrsta vozila / Oblik karoserije	PREV	RED	RED - 6	TEU	VAN	UKUPNO	
N1 - TERETNO VOZILO	SG-RADNO-VATROGASNI	1	16	4	2	0	23
	SG-RADNO-ZA ZABAVU	0	1	0	0	2	3
	SG-RADNO-DIZALICA	17	23	13	21	1	75
	SG-RADNO-OSTALO	4	8	3	6	0	21
	SG-SPECIJALNO-CISTERNA	5	2	8	9	0	24
	SG-SPECIJALNO-HLADNJAČA	112	111	277	438	16	954
	SG-SPECIJALNO-OSTALO	2	22	17	25	2	68
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ PČELA	0	1	0	0	0	1
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STAKLA	51	20	72	98	1	242
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STOKE	4	0	2	2	0	8
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	45	21	88	155	2	311
	TERENSKO	18	60	51	116	1	246
	ZATVORENO	2015	1315	3792	5813	134	13069
N2 - TERETNO VOZILO	ZATVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	1	3	5	8	0	17
	BA-OTVORENO	2850	541	1960	3444	75	8870
	BA-OTVORENO SA DIZALICOM	77	17	78	124	2	298
	BA-OTVORENO SA DIZALICOM I UTOVARNOM PLATFORMOM	6	2	11	13	0	32
	BA-OTVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	74	20	115	178	2	389
	BB-FURGON	457	232	631	885	33	2238
	BC-TEGLJAČ SA SEDLOM	117	139	283	306	15	860
	BC-TEGLJAČ SA SEDLOM I DIZALICOM	3	1	1	1	0	6
	PROMJENJIVE NADGRADNJE	1	0	2	5	0	8
	SAMOISTOVARAČ/KIPER	796	72	669	1135	24	2696
	SAMOISTOVARAČ/KIPER SA DIZALICOM	28	4	22	38	4	96
	SB-SPECIJALNO-BLINDIRANO	0	0	1	4	0	5
	SG-RADNO-AMBULANTA	0	7	0	1	0	8
	SG-RADNO-BIFE	1	2	0	0	0	3
	SG-RADNO-ČISTAČ SLIVNIKA	2	4	0	1	0	7
	SG-RADNO-ČISTAČ SNIJEGA	15	36	15	32	0	98
	SG-RADNO-ČISTAČ ULICA	6	9	10	12	0	37
	SG-RADNO-ELEKTRO AGREGAT	0	0	0	2	0	2
	SG-RADNO-KOMPRESORSKI AGREGAT	0	0	1	2	0	3
	SG-RADNO-LJESTVE	5	5	2	1	0	13
	SG-RADNO-ODVOZ FEKALIJA	3	1	5	8	0	17
	SG-RADNO-ODVOZ SMEĆA	10	7	19	25	1	62
	SG-RADNO-PERAČ ULICA	0	2	1	2	0	5
	SG-RADNO-POKRETNA PRODAVNICA	1	1	1	0	0	3
	SG-RADNO-PUMPNI AGREGAT	3	4	5	3	0	15
	SG-RADNO-RADIONICA	10	12	7	7	0	36
	SG-RADNO-RTV	10	2	3	6	0	21
	SG-RADNO-VATROGASNI	26	92	12	14	1	145
	SG-RADNO-ZA ZABAVU	4	9	3	2	0	18

nastavak tabele 18. ...

Vrsta vozila / Oblik karoserije	PREV	RED	RED - 6	TEU	VAN	UKUPNO
N2 - TERETNO VOZILO	SG-RADNO-BUŠILICA	3	3	4	0	14
	SG-RADNO-DIZALICA	52	45	48	2	187
	SG-RADNO-OSTALO	4	11	8	0	31
	SG-SPECIJALNO-CISTERNA	105	21	75	2	326
	SG-SPECIJALNO-HLADNJAČA	211	172	399	25	1410
	SG-SPECIJALNO-OSTALO	6	8	5	1	33
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ DRVETA	0	0	1	0	1
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ PČELA	0	0	1	0	9
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STAKLA	15	12	25	4	92
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STOKE	34	0	13	0	97
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	119	30	147	5	550
	TERENSKO	1	0	2	0	8
	ZATVORENO	254	129	370	19	1335
	ZATVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	29	19	71	2	225
N3 - TERETNO VOZILO	BA-OTVORENO	792	249	964	37	3198
	BA-OTVORENO SA DIZALICOM	406	90	463	12	1683
	BA-OTVORENO SA DIZALICOM I UTOVARNOM PLATFORMOM	59	5	48	0	183
	BA-OTVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	26	9	53	4	169
	BB-FURGON	31	25	42	5	161
	BC-TEGLJAČ SA SEDLOM	871	1091	2042	161	6958
	BC-TEGLJAČ SA SEDLOM I DIZALICOM	3	4	8	0	26
	BD-TEGLJAČ SA KUKOM	3	2	2	0	12
	PROMJENJIVE NADGRADNJE	12	17	42	0	131
	SAMOISTOVARAČ/KIPER	1633	257	1591	79	6038
	SAMOISTOVARAČ/KIPER SA DIZALICOM	161	8	89	3	470
	SB-SPECIJALNO-BLINDIRANO	0	1	1	0	2
	SG-RADNO-ČISTAČ SLIVNIKA	10	6	7	0	30
	SG-RADNO-ČISTAČ SNIJEGA	8	9	9	1	35
	SG-RADNO-ČISTAČ ULICA	2	6	3	0	12
	SG-RADNO-LJESTVE	4	5	2	0	12
	SG-RADNO-ODVOZ FEKALIJA	23	10	18	0	79
	SG-RADNO-ODVOZ SMEĆA	119	42	146	4	541
	SG-RADNO-PERAČ ULICA	7	8	8	0	29
	SG-RADNO-PUMPNI AGREGAT	46	56	41	1	182
	SG-RADNO-RADIONICA	2	2	0	0	5
	SG-RADNO-RTV	5	2	3	0	13
	SG-RADNO-VATROGASNI	51	99	10	1	181
	SG-RADNO-ZA ZABAVU	1	8	1	0	10
	SG-RADNO-BUŠILICA	2	5	0	0	7
	SG-RADNO-DIZALICA	117	116	84	1	362
	SG-RADNO-OSTALO	3	2	3	0	10
	SG-SPECIJALNO ZA PREVOZ DRVETA SA DIZALICOM	44	8	59	3	263
	SG-SPECIJALNO-BETONSKA MJEŠALICA	308	60	340	1	1253
	SG-SPECIJALNO-CISTERNA	213	70	224	4	886
	SG-SPECIJALNO-DAMPER	0	1	5	0	8
	SG-SPECIJALNO-HLADNJAČA	53	35	123	3	406

nastavak tabele 18. ...

Vrsta vozila / Oblik karoserije		PREV	RED	RED - 6	TEU	VAN	UKUPNO
N3 - TERETNO VOZILO	SG-SPECIJALNO-OSTALO	7	13	8	19	1	48
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ DRVETA	150	27	131	228	4	540
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ PČELA	1	0	0	4	0	5
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STAKLA	1	0	2	1	0	4
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STOKE	9	3	15	31	0	58
	SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	9	11	33	37	0	90
	TERENSKO	1	0	0	1	0	2
	ZATVORENO	83	56	131	155	2	427
	ZATVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	22	9	48	66	3	148
O1 - PRIKLJUČNO VOZILO	DC-OTVORENO	0	1699	0	3	47	1749
	DC-SG-RADNO-DIZALICA	0	2	0	0	0	2
	DC-SG-RADNO-OSTALO	0	39	0	1	1	41
	DC-SG-RADNO-ZA STANOVANJE	0	95	0	0	0	95
	DC-SG-SPECIJALNO-OSTALO	0	7	0	0	0	7
	DC-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ ČAMACA	0	73	0	0	4	77
	DC-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ PČELA	0	4	0	0	1	5
	DC-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STOKE	0	2	0	0	0	2
	DC-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	0	6	0	0	2	8
	DC-ZATVORENO	0	56	0	1	3	60
O2 - PRIKLJUČNO VOZILO	DA-OTVORENO	73	345	96	267	12	793
	DA-OTVORENO SA DIZALICOM	0	1	0	1	0	2
	DA-OTVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	0	1	0	3	0	4
	DA-PLATO	0	1	2	3	0	6
	DA-SAMOISTOVARNO (KIPER)	0	34	0	1	3	38
	DA-SG-RADNO-BIFE	0	4	0	1	0	5
	DA-SG-RADNO-ELEKRO AGREGAT	0	3	0	0	1	4
	DA-SG-RADNO-KOMPRESORSKI AGREGAT	0	28	1	1	0	30
	DA-SG-RADNO-PUMPNI AGREGAT	1	25	1	6	1	34
	DA-SG-RADNO-ZA STANOVANJE	0	91	0	1	1	93
	DA-SG-RADNO-ZA ZABAVU	0	4	0	0	0	4
	DA-SG-SPECIJALNO-CISTERNA	1	0	0	1	0	2
	DA-SG-SPECIJALNO-HLADNJАČA	0	2	0	0	0	2
	DA-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ ČAMACA	0	34	0	11	1	46
	DA-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ DRVETA	1	0	6	4	0	11
	DA-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STOKE	0	12	0	14	0	26
	DA-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	27	52	54	154	3	290
	DA-ZA PREVOZ PUTNIKA	1	18	0	10	0	29
	DA-ZATVORENO	0	20	4	23	2	49
	DB-OSTALO	0	1	0	1	0	2

nastavak tabele 18. ...

Vrsta vozila / Oblik karoserije	PREV	RED	RED - 6	TEU	VAN	UKUPNO	
O2 - PRIKLJUČNO VOZILO	DB-OTVORENO	0	13	5	13	0	31
	DB-SAMOISTOVARNO (KIPER)	0	6	0	0	0	6
	DB-SG-RADNO-BIFE	0	1	0	0	0	1
	DB-SG-RADNO-ELEKRO AGREGAT	0	1	0	0	0	1
	DB-SG-RADNO-KOMPRESORSKI AGREGAT	0	2	0	0	0	2
	DB-SG-RADNO-PUMPNI AGREGAT	0	8	0	1	0	9
	DB-SG-RADNO-RADIONICA	0	1	0	0	0	1
	DB-SG-RADNO-ZA STANOVANJE	0	26	0	0	0	26
	DB-SG-SPECIJALNO-OSTALO	0	2	0	1	0	3
	DB-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ ČAMACA	0	2	0	2	0	4
	DB-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ DRVETA	0	0	1	0	0	1
	DB-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STOKE	0	2	0	3	0	5
	DB-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	5	9	4	22	4	44
	DB-TRAKTORSKA	0	6	0	0	0	6
	DB-ZA PREVOZ PUTNIKA	0	4	0	0	0	4
	DB-ZATVORENO	1	2	1	1	0	5
	DB-ZATVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	0	0	0	2	0	2
	DC-OSTALO	0	2	0	1	0	3
	DC-OTVORENO	17	81	33	86	2	219
	DC-SAMOISTOVARNO (KIPER)	0	1	0	1	0	2
	DC-SG-RADNO-BIFE	0	5	0	0	0	5
	DC-SG-RADNO-DIZALICA	0	7	1	4	0	12
	DC-SG-RADNO-ELEKRO AGREGAT	0	3	0	1	0	4
	DC-SG-RADNO-KOMPRESORSKI AGREGAT	0	11	1	2	0	14
	DC-SG-RADNO-LJESTVE	0	1	0	0	0	1
	DC-SG-RADNO-OSTALO	2	11	1	3	0	17
	DC-SG-RADNO-POKRETNA PRODAVNICA	0	1	0	0	0	1
	DC-SG-RADNO-PUMPNI AGREGAT	1	17	0	6	0	24
	DC-SG-RADNO-ZA STANOVANJE	0	73	0	0	0	73
	DC-SG-RADNO-ZA ZABAVU	0	2	1	0	0	3
	DC-SG-SPECIJALNO-CISTERNA	0	0	1	2	0	3
	DC-SG-SPECIJALNO-HLADNJACA	0	0	1	1	0	2
	DC-SG-SPECIJALNO-OSTALO	0	3	5	6	0	14
	DC-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ ČAMACA	0	6	0	3	0	9
	DC-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ DRVETA	0	0	0	1	0	1
	DC-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STOKE	0	8	0	8	0	16
	DC-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	10	35	25	60	0	130
	DC-TRAKTORSKA	0	45	0	2	1	48

nastavak tabele 18. ...

Vrsta vozila / Oblik karoserije		PREV	RED	RED - 6	TEU	VAN	UKUPNO
O2 - PRIKLJUČNO VOZILO	DC-ZA PREVOZ PUTNIKA	0	1	0	0	0	1
	DC-ZATVORENO	0	6	4	7	0	17
O3 - PRIKLJUČNO VOZILO	DA-OTVORENO	53	79	67	115	6	320
	DA-OTVORENO SA DIZALICOM	1	0	0	0	0	1
	DA-OTVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	7	0	2	7	0	16
	DA-PLATO	1	0	0	0	0	1
	DA-SAMOISTOVARNO (KIPER)	3	149	4	22	6	184
	DA-SG-RADNO-ELEKRO AGREGAT	0	0	1	0	0	1
	DA-SG-RADNO-ODVOZ FEKALIJA	0	0	0	1	0	1
	DA-SG-RADNO-OSTALO	4	0	0	0	0	4
	DA-SG-RADNO-PUMPNI AGREGAT	3	1	0	1	0	5
	DA-SG-RADNO-RTV	0	0	0	1	0	1
	DA-SG-RADNO-ZA ZABAVU	0	0	0	1	0	1
	DA-SG-SPECIJALNO- CISTERNA	0	0	0	1	0	1
	DA-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ DRVETA	1	2	5	2	0	10
	DA-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ PČELA	0	0	0	1	0	1
	DA-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STOKE	0	0	0	1	0	1
	DA-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	2	2	5	8	0	17
	DA-ZA PREVOZ PUTNIKA	2	6	3	2	0	13
	DA-ZATVORENO	1	0	6	7	0	14
	DA-ZATVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	1	1	3	2	0	7
	DB-OTVORENO	13	5	9	23	0	50
	DB-PLATO	0	0	0	1	0	1
	DB-SAMOISTOVARNO (KIPER)	0	13	0	0	0	13
	DB-SB-SPECIJALNO- BLINDIRANO	0	0	0	1	0	1
	DB-SG-RADNO-DIZALICA	0	1	0	0	0	1
	DB-SG-RADNO-OSTALO	1	1	0	0	0	2
	DB-SG-RADNO-PUMPNI AGREGAT	0	1	0	0	0	1
	DB-SG-RADNO-ZA STANOVANJE	1	0	0	1	0	2
	DB-SG-RADNO-ZA ZABAVU	0	1	0	0	0	1
	DB-SG-SPECIJALNO-OSTALO	0	2	0	4	0	6
	DB-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ ČAMACA	0	0	0	1	0	1
	DB-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ DRVETA	5	1	6	5	0	17
	DB-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	2	1	0	1	0	4
	DB-TRAKTORSKA	0	49	0	3	2	54
	DB-ZATVORENO	0	0	1	1	0	2
	DC-OSTALO	2	0	1	2	0	5
	DC-OTVORENO	2	6	9	14	0	31
	DC-PLATO	0	0	0	1	0	1
	DC-SAMOISTOVARNO (KIPER)	0	14	0	1	0	15
	DC-SG-RADNO-ELEKRO AGREGAT	0	1	0	0	0	1
	DC-SG-RADNO-OSTALO	1	1	0	6	0	8
	DC-SG-RADNO-ZA STANOVANJE	0	0	0	1	0	1

nastavak tabele 18. ...

Vrsta vozila / Oblik karoserije		PREV	RED	RED - 6	TEU	VAN	UKUPNO
O3 - PRIKLJUČNO VOZILO	DC-SG-SPECIJALNO-OSTALO	3	2	5	6	2	18
	DC-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ DRVETA	3	0	1	1	0	5
	DC-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	0	0	1	4	0	5
	DC-TRAKTORSKA	0	234	0	10	5	249
	DC-ZATVORENO	0	1	1	3	0	5
O4 - PRIKLJUČNO VOZILO	DA-OTVORENO	979	917	1800	2319	74	6089
	DA-OTVORENO SA DIZALICOM	0	1	2	2	0	5
	DA-OTVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	31	14	25	40	0	110
	DA-PLATO	29	9	47	77	1	163
	DA-SAMOISTOVARNO (KIPER)	404	128	482	747	23	1784
	DA-SG-RADNO-OSTALO	0	0	0	1	0	1
	DA-SG-RADNO-ZA ZABAVU	0	1	0	0	0	1
	DA-SG-SPECIJALNO ZA PREVOZ DRVETA SA DIZALICOM	0	0	0	1	0	1
	DA-SG-SPECIJALNO- CISTERNA	317	169	441	558	25	1510
	DA-SG-SPECIJALNO- HLADNJAČA	78	67	177	239	7	568
	DA-SG-SPECIJALNO-OSTALO	3	0	1	7	1	12
	DA-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ DRVETA	214	23	139	252	4	632
	DA-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ PČELA	0	0	1	0	0	1
	DA-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STOKE	3	5	17	27	2	54
	DA-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	54	8	69	81	0	212
	DA-ZA PREVOZ PUTNIKA	18	3	16	12	2	51
	DA-ZATVORENO	42	49	85	104	1	281
	DA-ZATVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	0	1	2	3	0	6
	DB-OSTALO	0	0	1	0	0	1
	DB-OTVORENO	92	28	115	165	1	401
	DB-OTVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	14	2	7	21	0	44
	DB-PLATO	15	3	15	20	0	53
	DB-SAMOISTOVARNO (KIPER)	64	9	57	111	1	242
	DB-SG-RADNO-OSTALO	0	0	0	1	0	1
	DB-SG-RADNO-ZA ZABAVU	0	7	1	0	0	8
	DB-SG-SPECIJALNO ZA PREVOZ DRVETA SA DIZALICOM	4	0	1	0	0	5
	DB-SG-SPECIJALNO- CISTERNA	13	9	18	27	1	68
	DB-SG-SPECIJALNO- HLADNJAČA	3	3	9	16	0	31
	DB-SG-SPECIJALNO-OSTALO	1	2	7	8	2	20
	DB-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ DRVETA	72	11	55	112	0	250
	DB-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ PČELA	2	0	0	0	0	2
	DB-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ STOKE	1	0	1	5	0	7
	DB-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	42	8	26	44	2	122
	DB-TRAKTORSKA	0	3	0	0	0	3
	DB-ZATVORENO	2	2	7	9	0	20
	DB-ZATVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	1	0	1	2	0	4

nastavak tabele 18. ...

Vrsta vozila / Oblik karoserije	PREV	RED	RED - 6	TEU	VAN	UKUPNO	
O4 - PRIKLJUČNO VOZILO	DC-OTVORENO	23	13	39	62	3	140
	DC-OTVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	1	1	5	7	0	14
	DC-PLATO	6	3	7	8	0	24
	DC-SAMOISTOVARNO (KIPER)	13	6	30	35	1	85
	DC-SG-RADNO-ZA ZABAVU	0	0	0	1	0	1
	DC-SG-SPECIJALNO-CISTERNA	21	1	11	23	2	58
	DC-SG-SPECIJALNO-HLADNJAČA	0	0	1	3	0	4
	DC-SG-SPECIJALNO-OSTALO	1	3	3	8	1	16
	DC-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ DRVETA	21	1	9	17	0	48
	DC-SG-SPECIJALNO-ZA PREVOZ VOZILA	1	2	6	12	0	21
	DC-ZATVORENO	3	3	7	8	0	21
RADNA MAŠINA	DC-ZATVORENO SA UTOVARNOM PLATFORMOM	0	1	1	0	0	2
	BAGER/BULDOŽER	1	56	0	0	1	58
	ČISTAĆ ULICA	0	11	0	0	0	11
	DROBILICA KAMENA	0	1	0	0	0	1
	GREDER	0	35	0	0	0	35
	KOMBAJN	0	14	0	0	1	15
	MOTOKULTIVATOR	0	137	0	0	17	154
	ROVOKOPAČ	3	215	1	0	11	230
	SAMOHODNA MJEŠALICA ZA BETON	0	12	0	0	0	12
	SKREJPER	0	6	0	0	0	6
	UTOVARIVAČ	0	144	0	0	6	150
	VALJAK	0	17	0	0	0	17
	VILJUŠKAR	5	38	0	0	2	45
	VIŠENAMJENSKA	0	227	0	1	8	236
T1 - TRAKTOR	BEZ KABINE	0	215	0	0	7	222
	SA KABINOM	0	874	0	0	38	912
T2 - TRAKTOR	BEZ KABINE	0	139	0	0	5	144
	SA KABINOM	0	452	0	0	10	462
T3 - TRAKTOR	BEZ KABINE	0	42	0	0	3	45
	SA KABINOM	0	164	0	0	12	176
T4 - TRAKTOR	BEZ KABINE	0	21	0	0	1	22
	SA KABINOM	0	121	0	0	4	125
T5 - TRAKTOR	BEZ KABINE	0	1	0	0	0	1
	SA KABINOM	0	18	0	0	4	22
UKUPNO		25898	468624	34064	54096	14464	597147

3. SAOBRAĆAJNI PROPISI U BIH I FEDERACIJI BIH

Autor: Samra Beganović, dipl. iur

Kako su svi novi pravilnici i izmjene pravilnika dati u prethodnim biltenima, u ovom broju će biti dat samo tabelarni prikaz propisa objavljenih u Službenom glasniku BiH i Službenim novinama FBiH

Tabela 1. Pravilnici na nivou Bosne i Hercegovine, objavljeni u „Službenom glasniku BiH“ u 2010. godini

1	2	3
R. br.	Provđeni propis- Pravilnik	Objavljen u „Službenom glasniku BiH“, broj_____, dana_____
1.	PRAVILNIK O IZMJENAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA I POSTUPKU IZDAVANJA LICENCI ZA OBAVLJANJE MEĐUNARODNOG CESTOVNOG PRIJEVOZA PUTNIKA, TERETA I OPASNIH MATERIJA	broj: 40 /10, 17.05.2010. godine
2.	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA BEZBJEDNOSTI SAOBRACAJA NA PUTEVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI	broj: 48/10, 14.06.2010. godine
3.	ZAKON O RADNOM VREMENU, OBAVEZNIM ODMORIMA MOBILNIH RADNIKA I UREĐAJIMA ZA EVIDENTIRANJE U DRUMSKOM PREVOZU	broj: 48/10, 14.06.2010. godine

Tabela 2. Pravilnici na nivou Federacije Bosne i Hercegovine koji prate oblast tehničkih pregleda u 2010. godini

1	2	3	4
R. br.	Provđeni propis- Pravilnik	Objavljen u „Službenim novinama FBiH“, broj_____, dana_____	Stupa na snagu
1.	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O CESTOVNOM PRIJEVOZU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINI	broj: 2/10 od 18.01.2010. godine	8 dana od dana objave
2.	PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O NAKNADAMA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA I DRUGIM POSLOVIMA KOJI SE OBAVLJAJU U STANICAMA ZA TEHNIČKI PREGLED	broj: 4/10 od 27.01.2010. godine	Narednog dana od dana objavljinjanja
3.	PRAVILNIK O DOPUNAMA PRAVILNIKA O UTVRĐIVANJU MREŽE I KRITERIJA O BROJU STANICA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA	broj: 6/10 od 10.02.2010. godine	Narednog dana od dana objavljinjanja
4.	ODLUKA O IZMJENAMA ODLUKE O RASPODJELI I NAČINU TROŠENJA NOVČANIH SREDSTAVA KOJA SE IZDVAJAJU ZA STRUČNU INSTITUCIJU "INSTITUT ZA PRIVREDNI INŽENJERING" D.O.O. ZENICA	broj: 7/10 od 17.2.2010. godine	Narednog dana od dana objavljinjanja
5.	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA BEZBJEDNOSTI SAOBRACAJA NA PUTEVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI	broj: 37/10 od 23.06.2010. godine	8 dana od dana objave u Službenom glasniku BiH

6.	PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O LICENCI ZA OBAVLJANJE JAVNOG PRIJEVOZA U CESTOVNOM PROMETU	broj 56/10 od 06.09.2010.godine	8 dana od dana objave
7.	PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O TEHNIČKO - EKSPLOATACIONIM USLOVIMA ZA VOZILA KOJIMA SE OBavljuju POJEDINE VRSTE PRIJEVOZA	broj 56/10 od 06.09.2010.godine	Narednog dana od dana objavljinanja
8.	PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O PREVENTIVnim TEHNIČKIM PREGLEDIMA MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA	broj 56/10 od 06.09.2010.godine	Narednog dana od dana objavljinanja
9.	PRAVILNIK O UTVRDIVANJU USLOVA ZA OBAVLJANJE VANREDNOG PREVOZA	broj 75/10 od 17.11.2010.godine	8 dana od dana objave

4. SAOBRAĆAJNI PROPISI U SUSJEDNIM I STRANIM ZEMLJAMA

Autor: mr. sc. Dragana Agić, dipl. iur

HRVATSKA

Registracija vozila – usklađivanje prometnih dokumenata

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o registraciji i označavanju vozila, članak 7. (NN, broj 89/10 od 27.07.2010. i 104/10 od 01.09.2010.) propisuje izmjene obrazaca prometne dozvole i knjižice vozila koje su stupile na snagu 01.11.2010. godine.

Zbog ujednačenog postupanja, kao i ispravnog evidentiranja podataka kod usklađivanja odnosno zamjene izdatih dokumenata za **VEĆ REGISTRIRANA** vozila Centar za vozila Hrvatske je dao sljedeću uputu.

Usklađivanje prometnih dozvola i knjižica vozila za već registrirana vozila obavlja se kod prvog tehničkog pregleda nakon popunjenoosti prometne dozvole, odnosno kod promjene dokumenata iz nekog drugog razloga (promjena vlasništva, registarske oznake, vrste vozila, marke, tipa, oblika karoserije ili broja šasije). U tom postupku obvezna je promjena oba dokumenta; prometne dozvole i knjižice vozila. Kao podatak "U prometu od" prepisuje se podatak "Godina proizvodnje" iz prethodne prometne dozvole.

Iznimno, za vozila koja su u trenutku prve registracije imala status NOVOG vozila (TP obavljen prema članku 256. Zakona o sigurnosti prometa na cestama), i kod kojih se to može nedvojbeno utvrditi iz raspoloživih evidencijskih, predočenog računa, i sl., kao podatak "U prometu od" upisuje se godina prve registracije.

Na primjer: Za vozilo godine proizvodnje 2008., datum prve registracije 15.11.2009. godine, (vozilo je u evidenciji tehničkih pregleda označeno kao NOVO - nije obavljen eko-test, TP vrijedi 24 mjeseca, ili vlasnik predoči račun iz kojeg je vidljivo da je vozilo bilo NOVO u trenutku prve registracije) kao podatak "U prometu od" treba upisati "2009".

U postupku unosa podataka u programu CVH-STP, kada je razlog popunjavanja 1 - registracija vozila i 8 - ovjera tehničke ispravnosti, odnosno 4 - promjena prometne dozvole i 5 - promjena knjižice vozila, referent registracije vozila moći će upisati (promijeniti) podatak "U prometu od", (u ostalim slučajevima podatak se automatski upisuje i vezan je uz godinu proizvodnje vozila).

Ukoliko se podatak o godini puštanja vozila u promet mijenja, tj. različit je od godine proizvodnje, potrebno je u napomenu registracijskog lista (napomena se **ne** ispisuje u prometne dokumente) upisati izvor podatka; na primjer, uvidom u registar tehničkih pregleda utvrđeno da je TP obavljen prema čl. 256 Zakona, ili u prilogu preslik/kopija računa o kupnji novog vozila, itd.

Za **NOVA** vozila koja redovnom tehničkom pregledu pristupe tijekom prosinca/decembra 2010. godine, a prvoj registraciji u 2011. godini, sukladno članku 7. Pravilnika, kao podatak "U prometu od" upisuje se godina prve registracije, "2011".

Ostale novine koje je donio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o registraciji i označavanju vozila (NN, broj 89/10 od 27.07.2010. i 104/10 od 01.09.2010.) a koje su stupile na snagu 01.11.2010. godine sadržane su u uputi CVH III/8, broj: 3844-1/2010 od 26.10.2010. godine. Zbog čestih upita, iz Centra za vozila Hrvatske podsjećaju da se promjena tehničkih podataka (boje, upis kuke, mase, dimenzije guma, i sl.) evidentira u napomenu prometne dozvole i knjižice vozila, a promjena prebivališta odnosno sjedišta vlasnika vozila kada ne mijenja nadležno tijelo koje vozilo vodi u evidenciju evidentira u napomenu prometne dozvole. Navedene promjene **mogu se** evidentirati i u prometne dokumente koji su izdani prije 01.11.2010. godine prema trenutno važećoj nomenklaturi.

Vozilo za sanitetski prijevoz i vozilo hitne medicinske pomoći - uputa o postupanju

U postupku tehničkog pregleda vozila za sanitetski prijevoz i vozila hitne medicinske pomoći potrebno je postupati sukladno odredbama članka 149 i 153. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (NN, broj 67/08), Pravilnika o uvjetima, organizaciji i načinu obavljanja djelatnosti sanitetskog prijevoza (NN, broj 146/09), i Pravilnika o uvjetima, organizaciji i načinu rada izvanbolničke hitne medicinske pomoći (NN, broj 146/03), a na što je ukazano i uputom MUP-a Odjela za sigurnost cestovnog prometa, broj 511-01-53-73035/10 od 12. studenog/novembra 2010. godine.

Pravilnik o tehničkim uvjetima vozila u prometu na cestama (NN, broj 51/10 i 84/10) člankom 36. točkom 2. propisuje: Plavo rotacijsko i/ili treptavo svjetlo ili svjetla mogu biti postavljena na vozilima

s pravom prednosti prolaska određeni člankom 149. i 153. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (NN, broj 67/08), a članak 48. istog Pravilnika propisuje kojim zvučnim uređajima mogu biti opremljena vozila.

Članak 4. i 7. Pravilnika o uvjetima, organizaciji i načinu rada izvanbolničke **hitne medicinske pomoći** (NN, broj 146/07) propisuje da se organizacija i provođenje hitne medicinske pomoći provodi u okviru;

- ustanove za hitnu medicinsku pomoć,
- jedinice hitne medicinske pomoći u domovima zdravlja,
- iznimno, u okviru djelatnosti obiteljskih liječnika u domovima zdravlja.

Samo vozila koja služe u svrhu, provođenja hitne medicinske pomoći (čiji su vlasnici odnosno korisnici spomenute ustanove), mogu imati opremu koja ih svrstava u vozila s pravom prednosti prolaska sukladno članku 149. i 153. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (NN, broj 67/08), i to:

- sirenu za davanje zvučnih znakova kao niz tonova različitih visina,
- tri plava rotacijska svjetla (dva smještena na prednjem dijelu krova i jedno na zadnjem dijelu krova).

Vozila kojima se organizira sanitetski prijevoz ispunjavaju uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima, organizaciji i načinu obavljanja djelatnosti sanitetskog prijevoza (NN, broj 146/09), i osnovno obilježje je:

- natpis "SANITETSKI PRIJEVOZ",
- ime nositelja djelatnosti sanitetskog prijevoza na prednjim vratima vozača i suvozača.

To znači, da vozila čija je namjena SANITETSKI PRIJEVOZ (npr. vozila u vlasništvu zdravstvenih ustanova za pomoć i njegu u kući, ustanova za skrb o starijim i nemoćnim osobama, itd.), ne smiju imati plava rotacijska svjetla na krovu, i sirenu za davanje zvučnih znakova kao niz tonova različitih visina. Ukoliko se u postupku obavljanja tehničkog pregleda vozila utvrdi da je isto opremljeno spomenutom opremom, vozilo se mora proglašiti kao tehnički NEISPRAVNO.

Namjena HITNA MEDICINSKA POMOĆ, odnosno SANITETSKI PRIJEVOZ, za već registrirana vozila, evidentira se u napomenu prometnih dokumenata sukladno članku 43. Pravilnika o registraciji i označavanju vozila (NN, broj 151/08, 89/10 i 104/10).

Registracija vozila – evidencija vlasnika vozila

Dopisom Ministarstva unutarnjih poslova, Odjela za upravne poslove, broj: 511-01-202-59566/4-2010. od 09.11.2010. godine, propisan je način registracije vozila u slučaju kada se kao vlasnik vozila pojavljuje obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (dalje: OPG).

Za registraciju vozila na OPG, potrebno je priložiti:

1. Potvrdu o dodjeli matičnog broja poljoprivrednika
2. Rješenje o upisu OPG-a u upisnik poljoprivrednih gospodarstava

U prometnu dozvolu i knjižicu vozila upisuje se OIB nositelja OPG-a i matični broj poljoprivrednika (MB počinje s brojem 5) iz Potvrde o dodjeli matičnog broja poljoprivrednika i puni naziv OPG-a iz Rješenja o upisu OPG-a u upisnik poljoprivrednih gospodarstava.

U programu CVH.STP u postupku upisa podataka o vlasniku vozila potrebno je odabrati oblik vlasništva "pravna osoba", označiti polje "OBRT ili OPG" te unijeti tražene podatke kao što je prethodno navedeno.

Zbog uočenih propusta u postupku upisa podataka za pravne osobe, iz Centra za vozila Hrvatske podsjećaju na uputu CVH III/8 broj: 1564-1/2010 od 19.05.2010. godine.

U postupku unosa podataka o vlasniku vozila - za pravne osobe, uz OIB pravne osobe obvezan je upis i MB broja pravne osobe.

Za jedinicu u sastavu pravne osobe, obvezno se upisuje i četveroznamenkasti broj koji je dodatak matičnom broju pravne osobe a odnosi se na poslovnicu, odnosno zasebnu jedinicu u sastavu iste pravne osobe (npr. HEP, INA, leasing društva, i drugi koji imaju poslovnice na različitim adresama, a uz MB i OIB vezani su isključivo podaci o glavnom sjedištu pravne osobe). Upisom broja poslovnice zadržava se dosadašnja struktura evidencije vlasnika s pripadajućim adresama kao i pripadnost određenom registarskom području.

Ukoliko nema broja poslovnice, odnosno vozilo se registrira na sjedište pravne osobe, isto polje se ostavlja prazno.

Kod upisa naziva pravne osobe nije dozvoljeno korištenje znakova navoda ili nekih drugih specijalnih znakova (npr. "INA", >>INA<<, itd.) nego se upisuje samo naziv pravne osobe.

- Podaci preuzeti sa službene stranice Centar za vozila Hrvatske -

REGISTARSKE TABLICE U POJEDINIM ZEMLJAMA EVROPSKE UNIJE

Mađarska

U Mađarskoj registarske tablice imaju bijelu pozadinu sa crnim slovima. Obično se sastoje od kombinacije tri slova koja je praćena kombinacijom tri broja. Od 1. maja 2004. godine kada je Mađarska pristupila Evropskoj uniji na lijevoj strani dodata je plava traka sa slovom H (Hungary=Mađarska) iznad kojeg se nalazi 12 žutih zvijezda. Sistem registarskih oznaka je počeo od slova A, tako da je već 2005. godine dostigao slovo K, a od 2008. godine se koristi slovo L, s tim da se od 2011. godine očekuje upotreba slova M.

Kod motocikala je prvo slovo U, kod kamiona F, dok su donedavno prikolice imale oznaku F a sada je za njih oznaka X.

Diplomatske tablice imaju plavu pozadinu sa bijelim slovima DT iza kojih slijedi kombinacija od četiri brojke, npr. DT 56-28. Vozila policije imaju oznaku RB sa kombinacijom od 4 broja.

Kosovo

Od 6. 12. 2010. godine u upotrebi je novi dizajn koji sadrži slova RKS, na plavoj pozadini, dvoznamenasti broj koji odgovara Distriktu Kosovo, troznamenasti broj i na kraju dva serijska slova. Troznamenasti broj počinje od 101 a serijska slova od AA. Novi dizajn je objavljen 2009. godine. Stare registarske tablice koje je izdao UNIMIK biti će zamijenjene novima kada se registracija bude obnavljala. One su se sastojale od troznamenkastog broja i dva slova KS, koja označavaju Kosovo, i na kraju još troznamenasti broj.

Crna Gora

Odnedavno Crnogorske tablice imaju crne oznake na bijeloj pozadini, sa plavom trakom na lijevoj strani. Na plavoj traci stoji oznaka MNE- Montenegro, na bijeloj pozadini oznaka od dva slova koja označava opštinu u kojoj je vozilo registrovano, zatim grb Crne Gore koji slijedi registracijski kod, koji se uglavnom sastoji od dva slova praćena sa troznamenkastim brojem. Međutim, sa dodatnom uplatom moguće je na uobičajenim tablicama dobiti bilo koju željenu kombinaciju slova i brojeva. Vozila policije imaju plave tablice, a milicije zelene tablice. Vozila diplomatskog korpusa nemaju kod opštine, grb i imaju žutu oznaku na bijeloj pozadini.

UVOZ MOTORNIH VOZILA U ČEŠKU REPUBLIKU

Prije nego što vozilo bude uvezeno u Češku Republiku i registrovano, ono mora biti pregledano od strane Jedinice za tehničku inspekciju. Certifikat izdat od ove Jedinice važi tri mjeseca u svrhu registracije. Ukoliko se godišnje uveze pet ili manje vozila istog tipa, zahtjeva se posebna inspekcija za svako vozilo. Ako se uvozi više od pet vozila godišnje dovoljna je samo jedna inspekcija dotičnog tipa vozila, na zahtjev proizvođača ili uvoznika i dalje inspekcije nisu potrebne za tip koji je već odobren.

Osnovni zahtjevi da bi se vozilo registrovalo u Češkoj Republici su:

- odgovarajući tehnički uslovi- uključujući nizak nivo izduvnih gasova (katalizator nije obavezan)
- tehnički opis vozila
- uputstvo za upotrebu za vozila

Različiti specijalni zahtjevi koji se odnose na registraciju vozila u Češkoj su na primjer:

- retrovizori na obje strane
- rezervoar za gorivo sa bravom
- volan na lijevoj strani...

KAKO VOZITI MOTORNA VOZILA U ČEŠKOJ REPUBLICI

Svaka osoba koja vozi motorno vozilo u Češkoj Republici mora da ima ili češku vozačku dozvolu ili internacionalnu vozačku dozvolu koja je prihvaćena u Češkoj Republici. Vozačke dozvole izdate u pojedinačnim državama Sjedinjenih Američkih Država se ne prihvataju u Češkoj Republici.

Češka Republika prihvata samo internacionalnu vozačku dozvolu koja ima sljedeće karakteristike:

- Sporazum o cestovnom prijevozu- Ženeva, 19.09. 1949. (prilog broj 10)
- Sporazum o cestovnom saobraćaju- Beč, 08.11.1968. (prilog broj 6)
- Vodiči Komiteta Evropske unije za vozačke dozvole, broj 91/439, 29.07.1991.

Ostali uslovi koji se moraju poštivati u Češkoj Republici:

- Osim malih motocikala (cilindra 50cm³) koji mogu voziti osobe od 15 i više godina, samo osobe sa 18 i više godina mogu voziti motorna vozila u Češkoj Republici
- Tehnički uslovi vozila moraju biti u skladu sa saobraćajnim propisima
- Za vožnju na auto-putu potrebno je kupiti naljepnicu/stiker za auto-put. Ovaj stiker košta 800 čeških kruna i važi 1 godinu, a stikeri za 10 dana 100 i za mjesec dana 200 čeških kruna.
- Vozač i suvozač moraju biti vezani sigurnosnim pojasmom. Osoba na mjestu suvozača ne može imati manje od 12 godina
- Prilikom vožnje motocikla i vozač i putnik moraju nositi zaštitne kacige
- Dozvoljene brzine; 130 km/h autoputem, 90 km/h magistralnim putem i 50km/h kroz naseljeno područje. Ukoliko postoje druga ograničenja na putevima, ona su obavezujuća
- Preticanje se može vršiti samo lijevom stranom. Kod skretanja i okretanja neophodno je korištenje žmigavaca. Čak i u trenutku paljenja crvenog svjetla zabranjeno je nastaviti vožnju.

REGISTROVANJE STRANIH REGISTROVANIH MOTORNIH VOZILA U DANSKOJ

Danske porezne vlasti (na danskom SKAT) su nadležne za pravila i administraciju koji su vezani za registrovanje uvezenih vozila.

Način na koji će se vozilo registrovati zavisi od posebnog dodatka gdje osoba živi. Zbog toga se preporučuje da osobe koje uvoze strano registrovano motorno vozilo u Dansku kontaktiraju direktno danske porezne vlasti kako bi više saznali o pravilima iz ove oblasti.

Glavno pravilo je da danski rezident koji doveze motorno vozilo sa stranim registarskim oznakama, isto mora registrovati u roku od 14 dana od uvoza i platiti porez za registraciju. Ovo se odnosi i na danske državljanе i one iz inostranstva. Obrazac za registraciju je na engleskom jeziku i može se naći na internetu, te se mora dostaviti danskim poreznim vlastima.

Može se napraviti izuzetak ukoliko osoba ostane u Danskoj manje od 356 dana u toku 24 mjeseca. Ovo se može odnositi na primjer na one koji su na privremenom radu ili na studiju. Međutim, preporučuje se da se predala molba danskoj poreznoj vlasti i da se sa sobom nosi kopija prilikom vožnje u Danskoj dok se dozvola ne izda.

UVOZ I REGISTROVANJE VOZILA U BUGARSKOJ

Privatna vozila se privremeno mogu uvoziti i koristiti na bugarskim putevima do šest mjeseci sve dok vozilo ima barem osiguranje trećeg lica. Međutim, strano registrovano vozilo može se koristiti samo od strane vlasnika ili od nekoga kome je vlasnik dao punomoć u ograničene svrhe, na primjer mehaničaru da bi izvršio neophodne popravke. Vozila moraju da ispoštuju zahtjeve Zakona o saobraćaju, njegove pravilnike i standarde Bugarske države.

Stranci koji doseljavaju u Bugarsku sa novim ili korištenim stranim autom mogu otici u lokalni ured za saobraćaj kako bi započeli proces registracije. Jednom kada stranac postane rezident u Bugarskoj trebao bi da vozilo registruje sa bugarskim registarskim tablama.

Građani Evropske unije ne trebaju da plaćaju carinu na uvoz na rabljeno vozilo koje su posjedovali više od 6 mjeseci i vozili preko 6.000 km prije ulaska u Bugarsku. Vlasnici vozila dovezenih izvan Evropske unije morati će platiti uvoznu carinu za vozilo.

Dokumenti potrebni za registrovanje privatnog vozila u Bugarskoj

Vozilo mora biti registrovano na isto ime kao i originalni dokumenti za registraciju. Da bi se registrovalo vozilo u Bugarskoj potrebno je otici u lokalni ured za saobraćaj sa sljedećim dokumentima:

- Dokaz identiteta
- Originalni račun od kupoprodaje
- Dokaz o rezidenciji ili Ugovor o radu
- Validan certifikat o ispravnosti vozila (godišnji tehnički pregled)
- Dokumente za registraciju vozila
- Dokaz da je plaćen bugarski porez/taksa – iznos takse zavisi od modela i starosti vozila
- Dokaz o minimalnom osiguranju trećeg lica
- Dokaz o uplati carina za vozila koja nisu iz Evropske unije

Napomena: Vozila koja ne dolaze iz Evropske unije morat će se podvrgnuti tehničkom pregledu. Vozila sa volanom na desnoj strani moraju imati podešena svjetla prije registracije. U isto vrijeme, vlasniku će se izdati bugarske registarske tablice, koje su plaćene u lokalnom uredu za saobraćaj. Kako bi dobili dokumente za registraciju potrebno je priložiti ove tablice.

Jednom kada je vozilo registrovano na bugarskim tablicama vlasnik ga u roku godine dana ne može prodati.

UVOZ AUTOMOBILA I MOTOCIKALA U FRANCUSKU

Uvoz vozila u Francusku može biti jako komplikovan. Potrebno je proći nekoliko stadija prije nego što se automobil ili motocikl mogu voziti u Francuskoj.

Potrebno je dokazati da se vozilo uvozi za ličnu upotrebu a ne zbog finansijske dobiti, jer će, u suprotnom, vlasnik biti podvrgnut većim uvoznim porezima/taksama. Ovo obično podrazumijeva dostavljanje dokaza o posjedovanju vozila određeni period (obično 6 mjeseci) i davanje zvanične izjave da je vozilo namijenjeno samo ličnoj upotrebi.

IZVJEŠTAJ INŽINJERA

Automobili i motocikli moraju biti u skladu sa francuskim propisima i standardima, koji uključuju certifikat i detaljan izvještaj inžinjera. Vozila su takođe podvrgнутa testu vrijednosti na putu koji se zove tehnička kontrola (frekvencija/opseg ovog testa zavisiće od godina starosti i tipa vozila).

Ukoliko vozilo na zadovoljava francuske propise potrebno je na vozilu uraditi određene izmjene, što može biti veoma skupo. Vrijedno je i vremena i truda kontaktirati proizvođača vozila o tipu promjena koje bi mogli zahtijevaju francuski propisi. Oni bi trebali biti u mogućnosti dati detalje, naročito ako proizvode za francusko tržište.

REGISTRACIJA

Kada se uspješno prođu carinski i inžinjerski propisi potrebno je registrovati vozilo u Francuskoj. To mogu uraditi samo osobe koje imaju boravišnu dozvolu (carte de séjour).

Registracija se obavlja u odjeljenju policijske prefekture i tamo se dobije dokument pod nazivom CARTE GRISE (saobraćajna/prometna dozvola). Nakon dobivanja saobraćajne dozvole potrebno je postaviti registarske tablice u roku od 48 sati.

Cijeli proces može trajati i nekoliko mjeseci što zavisi od brzine izdavanja boravišne dozvole.

ECO TAXA

Taksa za okoliš se mora platiti za sva vozila koja se uvoze iz Evropske unije. Iznos koji će se platiti zavisi od starosti vozila – ovo se odnosi na sva vozila. Ova taksa takođe mora biti plaćena za sva vozila koja imaju preko 10 godina starosti a uvezena su iz zemalja Evropske unije.

5. IZVJEŠTAJ ZA 2010. GODINU U OBLASTI PROVJERE ZNANJA ZA LICENCU I ISPITA PROVJERE ZNANJA ZA RELICENCIRANJE ZA KONTROLORE TEHNIČKE ISPRAVNOSTI VOZILA I VODITELJE NA STANICAMA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA

Autori: Ibrahim Mustafić, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
Džemal Burina, dipl. ing. saobraćaja/prometa

U ovom izvještaju će biti prezentirani rezultati obavljene provjere znanja za licencu i ispita provjere znanja za relicenciranje u toku 2010. godine, za kontrolore tehničke ispravnosti vozila i voditelje na stanicama za tehnički pregled vozila na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

Obavezni ispiti za licenciranje i ispita provjere znanja za relicenciranje održani su pred komisijom imenovanom od strane Federalnog ministra za promet i komunikacije Naila Šećkanovića u sastavu:

1. mr. sc. Fuad Klisura, dipl. ing. mašinstva – predsjednik Komisije;
2. Bruno Matijević, dipl. ing. strojarstva – član Komisije
3. mr. sc. Ahmed Ahmić, dipl. ing. saobraćaja – član Komisije.

Glavni koordinator projekta ispred Federalnog ministarstva prometa i komunikacija je pomoćnik ministra Željko Matoc, dipl. ing. saobraćaja.

Odlukom direktora stručne institucije IPI – Institut za privredni inženjering Zenica kao demonstratori praktičnog ispita nastave bili su: Nedžad Lisak, dipl. ing. saobraćaja, Semir Selimović, dipl. ing. mašinstva i Ibrahim Mustafić, dipl. ing. mašinstva.

Rezultati provjere znanja na nivou Federacije Bosne i Hercegovine

Za nove stanice tehničkih pregleda vozila, kao i postojeće stanice dolazilo je do izmjene stručnog osoblja (kontrolora i voditelja), te je iste bilo potrebno educirati i licencirati, a što je i urađeno.

U ovom dijelu izvještaja će se prikazati rezultati provjere znanja uposlenih kontrolora tehničke ispravnosti vozila i voditelja stanica tehničkih pregleda vozila za licencu i ispita provjere znanja za relicenciranje obavljenih u toku 2010. godine na području Federacije BiH.

Provjera znanja za licencu je obavljena u deset termina (januar, mart, maj, septembar, oktobar, novembar, decembar 2010.) u Zenici, Sarajevu i Širokom Brijegu, prema Pravilniku o programu i načinu stručnog usavršavanja, provjeri stručnosti i polaganju stručnih ispita za voditelje stanica tehničkog pregleda i kontrolore tehničke ispravnosti vozila i provjeri stručnosti zaposlenih koji rade na stručnim poslovima tehničkih pregleda vozila, (Službene novine FBiH, broj 51/06) – tabela 1. Provjera znanja je obavljenja na regionalnom principu ne remeteći rad stanica tehničkih pregleda vozila.

Provjera znanja za relicenciranje je obavljena u šest ciklusa (Zenica, Sarajevo, Travnik, Široki Brijeg, Tuzla, Bihać) po tri termina (jedan termin voditelji i dva termina za prvu i drugu grupu kontrolora), prema Pravilniku o programu i načinu stručnog usavršavanja, provjeri stručnosti i polaganju stručnih ispita za voditelje stanica tehničkog pregleda i kontrolore tehničke ispravnosti vozila i provjeri stručnosti zaposlenih koji rade na stručnim poslovima tehničkih pregleda vozila, (Službene novine FBiH, broj 51/06) - tabela 2. Provjera znanja je obavljenja na regionalnom principu ne remeteći rad stanica tehničkih pregleda vozila.

Tabela 1.: Broj kontrolora i voditelja, koji su izšli na provjeru znanja za licencu u 2010. godini

Mjesto, termin	KONTROLORI	VODITELJI
Široki Brijeg 15.01.2010.	1	-
Zenica 12.03.2010.	8	2
Zenica 07.05.2010.	6	6
Zenica 25.09.2010.	-	1
Sarajevo 14.10.2010.	-	1
Sarajevo 29.11.2010.	-	4
Sarajevo 30.11.2010.	1	-
Zenica 03.12.2010.	3	1
Bihać 10.12.2010.	-	1
Zenica 17.12.2010.	5	2
UKUPNO FBiH	24	18

Tabela 2.: Prikaz prolaznosti kontrolora i voditelja po kantonima na nivou FBiH u prvom krugu

Kanton/i	Izašli na ispit	KONTROLORI						Izašli na ispit	VODITELJI					
		Teoretski dio zadovoljilo		Praktični dio zadovoljilo		Cijeli ispit zadovoljilo			Teoretski dio zadovoljilo		Praktični dio zadovoljilo		Cijeli ispit zadovoljilo	
		DA	NE	DA	NE	DA	%		DA	NE	DA	NE	DA	%
ZE-DO	61	41	19	33	27	33	55,00	27	27	0	27	0	27	100,00
HNK/Ž, ZHK/Ž, K-10 – LIVNO	79	40	39	70	9	40	50,63	26	23	3	23	3	23	88,46
SK i BPK	58	31	27	55	3	31	53,45	18	18	-	18	-	18	100,00
SBK	42	21	21	34	8	21	50,00	20	20	-	20	-	20	100,00
TK i PK	68	38	30	60	8	38	55,88	28	28	-	28	-	28	100,00
USK	36	29	7	25	11	25	69,44	13	13	-	13	-	13	100,00
UKUPNO FBiH	344	203	127	272	71	191	55,73	132	129	3	129	3	129	98,08

Tabela 3.: Prikaz prolaznosti kontrolora i voditelja po kantonima na nivou FBiH u drugom krugu

Kanton/i	Izašli na ispit	KONTROLORI						Izašli na ispit	VODITELJI					
		Teoretski dio zadovoljilo		Praktični dio zadovoljilo		Cijeli ispit zadovoljilo			Teoretski dio zadovoljilo		Praktični dio zadovoljilo		Cijeli ispit zadovoljilo	
		DA	NE	DA	NE	DA	%		DA	NE	DA	NE	DA	%
ZE-DO	28	19	-	27	-	28	100,00	-	-	-	-	-	-	-
HNK/Ž, ZHK/Ž, K-10 – LIVNO	40 ¹	40	-	40	-	40	100,00	2 ²	2	-	2	-	2	100,00
SK i BPK	32 ³	28	-	4	-	32	100,00	-	-	-	-	-	-	-
SBK	22 ⁴	22	-	9	-	22	100,00	-	-	-	-	-	-	-
TK i PK	31 ⁵	31	-	9	9	31	100,00	-	-	-	-	-	-	-

¹ 3 kontrolora nisu pristupila ispitu

² 1 voditelj nije pristupio ispitu

³ 2 kontrolora nisu pristupila ispitu

⁴ 1 kontrolor nije pristupio (bolovanje)

⁵ 1 kontrolor nije pristupio

Kanton/i	Izašli na ispit	KONTROLORI						Izašli na ispit	VODITELJI						
		Teoretski dio zadovoljilo		Praktični dio zadovoljilo		Cijeli ispit zadovoljilo			Teoretski dio zadovoljilo		Praktični dio zadovoljilo		Cijeli ispit zadovoljilo		
		DA	NE	DA	NE	DA	%		DA	NE	DA	NE	DA	%	
USK	11	7	-	11	-	11	100,00	-	-	-	-	-	-	-	
UKUPNO FBiH	164	147		100	9	164	100,00	2	2	-	2	-	2	100,00	

Tabela 4.: Lokacije ispita za relicenciranje na nivou FBiH

Kanton/i, mjesto	I termin	II termin*
ZE-DO, Zenica	25.09.2010.	03.12.2010.
HNK/Ž, ZHK/Ž, K-10 – Livno, Široki Brijeg	08.-09.10.2010.	19.11.2010.
SK i BPK, Sarajevo	14.-15.10.2010.	29.11.2010.
SBK, Travnik	16.10.2010.	30.11.2010.
TK i PK, Tuzla	22.-23.10.2010.	06.12.2010.
USK, Bihać	29.-30.2010.	10.12.2010.

* U II terminu ispitu provjere znanja za relicenciranje prisustvovali su kandidati koji nisu zadovoljili u I terminu, kao i oni koji iz opravdanog razloga uopšte nisu prisustvovali provjeri znanja u I terminu

Na komisijske ispite za licencu, koji su održani odvojeno za kontrolore i voditelje, kako na teoretskom, tako i na praktičnom dijelu ispita, u toku 2010. godine ukupno je na nivou cijele FBiH izašlo **24** kontrolora i **18** voditelja.

Svim kandidatima koji su zadovoljili na provjeri znanja za licencu, izrađeni su pečati i licence, koji su im neophodni u radu na stanicama tehničkih pregleda vozila. Pečati i licence su jednoobrazni za sve kontrolore tehničke ispravnosti vozila i voditelje na stanicama tehničkih pregleda vozila u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U prvom terminu provjere znanja za relicenciranje ukupno na ispitu nije zadovoljilo oko 54% kontrolora i svega 2% voditelja. U drugom pokušaju prolaznost i kod kontrolora i kod voditelja bila je 100%.

Na komisijske ispite za relicenciranje, koji su održani odvojeno za kontrolore i voditelje, kako na teoretskom, tako i na praktičnom dijelu ispita, u toku 2010. godine ukupno je na nivou cijele FBiH izašlo **348** kontrolora i **132** voditelja.

Svim kandidatima koji su zadovoljili na provjeri znanja za relicenciranje će biti produžena važnost licence, koja im je neophodna u radu na stanicama tehničkih pregleda vozila.

Kandidatima (kontrolorima i voditeljima) koji nisu pristupili ispitu za relicenciranje zbog bolovanja, biće organizovan ispit početkom 2011. godine.

6. UPUTSTVO ZA ISPITIVANJE I TEHNIČKI PREGLED LAKIH PRIKOLICA

Autor: Semir Selimović, dipl. ing. mašinstva/strojarstva

UVOD

Prema Zakonu o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, broj 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10), laka prikolica je priključno vozilo čija najveća dozvoljena masa nije veća od 750 kg.

Lake prikolice prema kategorizaciji vozila za homologaciju, prema UN ECE klasifikaciji, kao i prema važećoj klasifikaciji vozila u BiH spadaju u kategoriju O; priključna vozila tj. prikolice i poluprikolice koje se priključuju na cestovna motorna vozila.

Tačnije, lake prikolice spadaju u kategoriju O1: prikolice s jednom osovinom, osim poluprikolica, čija najveća dopuštena masa nije veća od 0,75 t.

Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, broj 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10), u članu 29. pojašnjava tehnički pregled luke prikolice kroz sljedeće stavke:

- (1) Na tehničkom pregledu luke prikolice provjerava se broj šasije, uređaj za spajanje sa vučnim vozilom, stanje šasije, nadogradnja i ovjesi, ispravnost uređaja za davanje svjetlosnih znakova i uređaja za označavanje vozila, te stanje pneumatika.
- (2) Neispravnost uređaja iz stava (1) ovog člana razlog su da se ne izvrši ovjera tehničkog pregleda luke prikolice.

Prema Pravilniku o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti, (Službeni glasnik BiH, 41/08 od 20.05.2008.; Službene novine FBiH, 30/08 od 29.05.2008.), a prema kategorizaciji promjena i nivou potrebne dokumentacije po pojedinim vrstama ispitivanja razvrstane su i luke prikolice kroz stavku 16. Kataloga vozila koja podliježu certificiranju – prilog Pravilniku o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti (Izrada novih konstrukcija: tipa prikolice/poluprikolice). Za to je potrebna sljedeća dokumentacija:

- Kupoprodajni ugovor, račun, ili bilo koji prateći pravni dokument čime se dokazuje vlasništvo vozila (za slučaj manjih prepravki na vozilu)
- Tehnička dokumentacija

Prema Pravilniku o tehničkim pregledima vozila, (Službeni glasnik BiH, br. 13/07, 72/07, 74/08, 3/09, 76/09 i Službene novine FBiH, br. 63/07, 78/07, 57/08, 4/09, 62/09) pregled lakih prikolica se obavlja svake godine.

U Pravilniku o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju imati vozila i o osnovnim uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju na putevima, u Odjeljku B. Uređaji za zaustavljanje vozila (za laku prikolicu) su navedeni u sljedećim članovima:

Član 17.

- (1) Uređaji za zaustavljanje (u dalnjem tekstu: kočni sistemi) na motornim i priključnim vozilima moraju biti ugrađeni i izvedeni tako da vozač može vozilo na siguran, brz i efikasan način zaustaviti, bez obzira na stupanj opterećenja vozila i nagib ceste po kojoj se vozilo kreće, te osigurati vozilo u nepokretnom položaju na cesti s nagibom.

Član 22.

- (1) Kočni sistem na priključnim vozilima čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 0,75 t ne mora biti ugrađen i izведен tako da zadovoljava odredbe iz člana 17. stav (1) ovog Pravilnika.

ISPITIVANJE LAKIH PRIKOLICA

Ispitivanje lakih prikolica se vrši s ciljem određivanja njihove vlastite mase, ukupne dopuštene nosivosti i njihovih tehničkih karakteristika kako bi se mogao obaviti tehnički pregled istih i time obezbijedilo ispravno učestvovanje u saobraćaju.

Ispitivanje se razlikuje u ovisnosti od toga da li se radi o samogradnji prikolice, izradi prikolice za serijsku proizvodnju ili je riječ o uvoznoj lakoj prikolici.

Da bi se ispitivanje započelo neophodno je da vlasnik vozila podnese neophodnu dokumentaciju koju čine potvrda o vlasništvu ovjerena kod notara, kupoprodajni ugovor, račun ili bilo koji prateći pravni dokument čime se dokazuje vlasništvo vozila kao i tehničku dokumentaciju. Tehnička dokumentacija treba sadržavati sve nacrte sa specifikacijom sastavnih dijelova, kao i izveštaje, odnosno certifikate o ugrađenim dijelovima i atestima za varenje. Uz to, tehnička dokumentacija treba da sadrži računsku provjeru čvrstoće nosivih dijelova konstrukcije rama i rude prikolice, provjeru vertikalne sile na kuki za priključenje na vučno vozilo, izračunavanje sile koja djeluje na osovinu, kao i definisan raspored tereta na prikolici kako ne bi došlo do preopterećenja kuke.

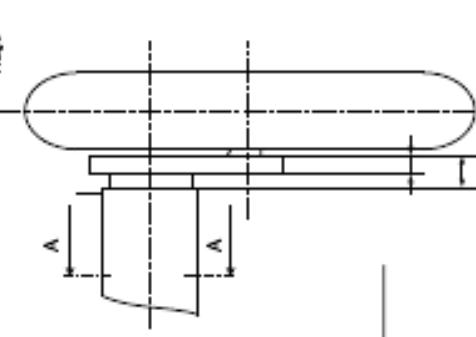
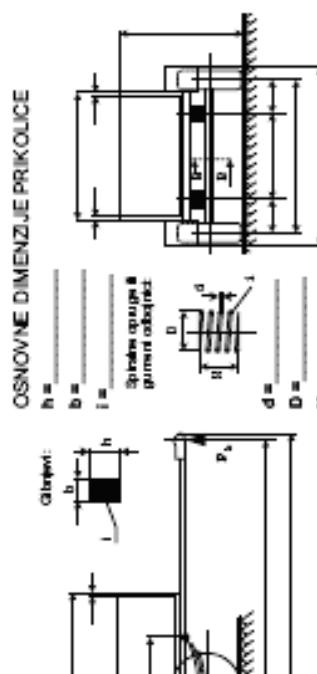
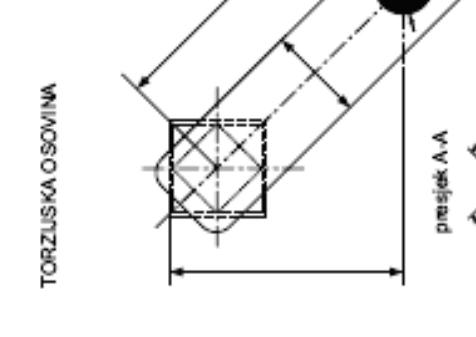
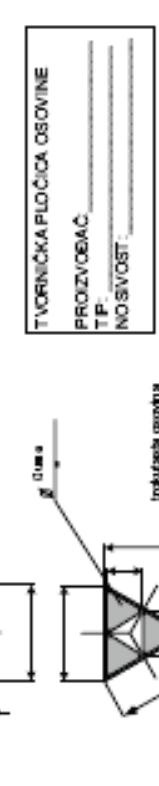
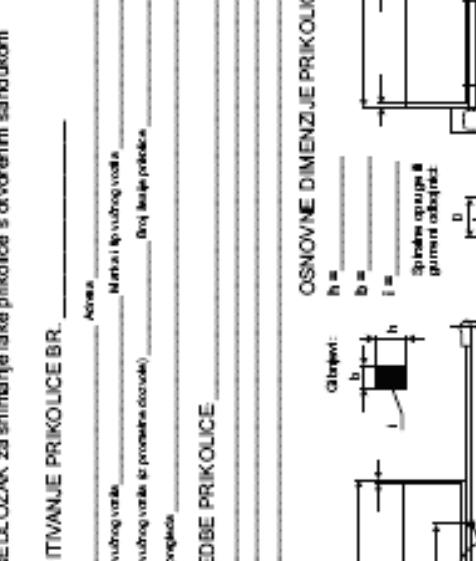
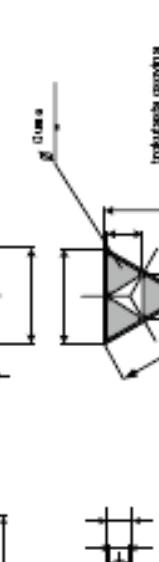
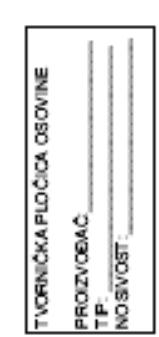
U slučaju uvoznih prikolica neophodno je prvo utvrditi da li se broj šasije utisnut na prikolici slaže sa onim upisanim na dokumentu o prikolici.

Ispitivanje se sastoји od definisanja izvedbe prikolice, određivanja osnovnih dimenzija prikolice, vrste ugrađene osovine i njenih mjera, vrste ugrađenog ogibljenja s mjerama, vrste rude (ravna, v-ruda, pojačana v-ruda ili y-ruda) i njenih dimenzija, tipa priključka, vrste i dimenzija guma, kao i vrste ugrađene kočnice.

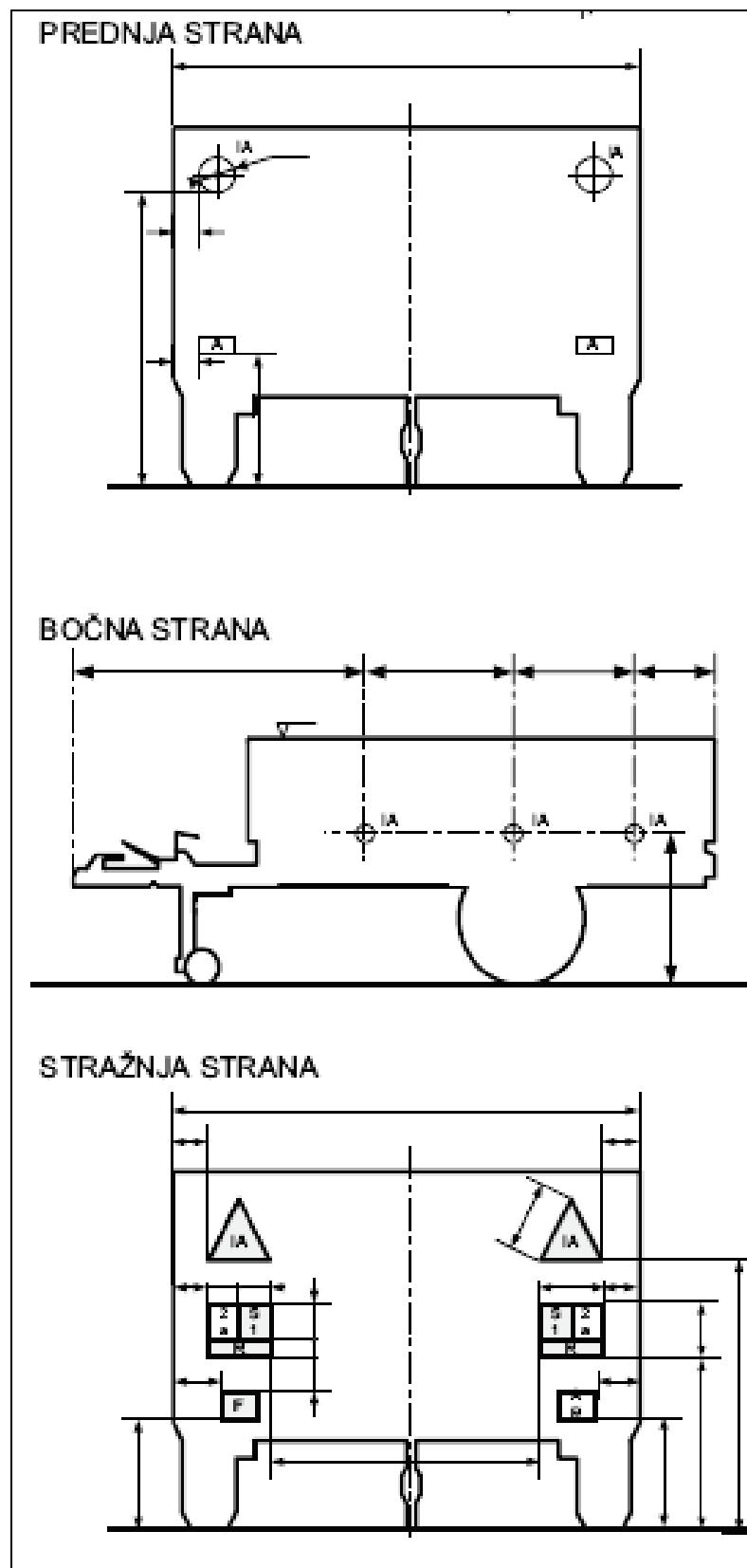
Pri određivanju osovine neophodno je ili prepisati podatke sa pločice o osovini ili direktno izvršiti mjerjenja ukoliko je riječ o samogradnji. Ako je osovina uzeta s nekog vozila mora se u zapisniku o ispitivanju tačno navesti o kojem vozilu je riječ. Kod ugradnje atestiranog priključka obavezno je u zapisima o ispitivanju prikolice navesti: naziv proizvođača, tip, broj atesta, vučnu silu i pritisak na kuku. Pri tom obavezno provjeriti da li vučno oko odgovara standardu. Kod pregleda guma treba upisati sve podatke o istim: dimenzije, konstrukciju, indeks nosivosti, oznaku brzine, dezen i broj platna. Ako prikolica ima ugrađenu naletnu kočnicu ista mora da se ispita pri opterećenom stanju. Sve navedeno treba da bude prikazano na listovima za ispitivanje prikolice (slika 1), koji treba da je sastavni dio zapisnika o ispitivanju prikolica na ispitnim mjestima.

Takođe je neophodno da se sukladno Pravilniku ECE-R48 izvrši pregled ugrađene svjetlosno signalne opreme na prikolici (slika 2). Tu spadaju: katadiopteri (prednji, bočni i stražnji), svjetlo stražnje registrarske pločice, stražnji pokazivači smjera, pozicijska svjetla (prednja i stražnja), stop svjetlo, svjetlo za maglu – stražnje, gabaritna svjetla (prednja i stražnja) i svjetla za vožnju unatrag. Nadalje se vaganjem određuje masa prazne prikolice, kako bi se potom odredila i nosivost prikolice.

Po izvršenom ispitivanju, a ukoliko je u pitanju prikolica koja nema ukucan/utisnut broj šasije pristupa se ukucavanju. Ukucavanje se vrši na rudu, odozgo s desne strane u smjeru vožnje. Ukucavaju se brojevi ispitnih tijela koji su odobreni od strane nadležne institucije (do sada je to bio Institut za standardizaciju i mjeriteljstvo, koji je svojim rješenjem o dozvoli za rad određenog ispitnog tijela propisivao i formu broja za ukucavanje na šasiji vozila).

PREDLOŽAK za snimanje lake prikolice s otvorenim sanducom ISPITIVANJE PRIKOLICE BR. _____ Vozilo: _____ Regulirajući ulazni vrat: _____ Neš regulirajući ulazni vrat (u prednjoj dozvoli): _____ Datum i redni broj projekta: _____	<p>FIG. 1</p> <p>OSNOVNE DIMENZIJE PRIKOLICE</p> A = _____ B = _____ C = _____ D = _____ E = _____ F = _____ G = _____ H = _____ I = _____ J = _____ L = _____ M = _____ N = _____ P1 = _____ P2 = _____ P3 = _____
OPIS IZNODBE PRIKOLICE A = _____ B = _____ C = _____ D = _____ E = _____ F = _____ G = _____ H = _____ I = _____ J = _____ K = _____ L = _____ M = _____ N = _____ O = _____ P = _____ Q = _____ R = _____ S = _____ T = _____ U = _____ V = _____ W = _____ X = _____ Y = _____ Z = _____	<p>FIG. 2</p> <p>TORZUSKA OSOVINA</p> A-A = _____ B-B = _____ C = _____ D = _____ E = _____ F = _____ G = _____ H = _____ I = _____ J = _____ K = _____ L = _____ M = _____ N = _____ O = _____ P = _____ Q = _____ R = _____ S = _____ T = _____ U = _____ V = _____ W = _____ X = _____ Y = _____ Z = _____
IZVEDBA RUDA A-A = _____ B-B = _____ C = _____ D = _____ E = _____ F = _____ G = _____ H = _____ I = _____ J = _____ K = _____ L = _____ M = _____ N = _____ O = _____ P = _____ Q = _____ R = _____ S = _____ T = _____ U = _____ V = _____ W = _____ X = _____ Y = _____ Z = _____	<p>FIG. 3</p> <p>ELASTIČNA OSOVINA</p> A-A = _____ B-B = _____ C = _____ D = _____ E = _____ F = _____ G = _____ H = _____ I = _____ J = _____ K = _____ L = _____ M = _____ N = _____ O = _____ P = _____ Q = _____ R = _____ S = _____ T = _____ U = _____ V = _____ W = _____ X = _____ Y = _____ Z = _____
Vrsta nadne kolodice (proizvođač) Promjer kočnjog bubrja: D = _____ Sirina kočne deluge: B = _____ Dimenzije gume, broj platera (PR) _____ VAGE: Po: _____ Br. prikolice: _____	<p>FIG. 4</p> <p>TVORNICKA PLOČICA OSOVINE PROIZVOĐAČ: TIP NOŠIVOST: _____</p> A-A = _____ B-B = _____ C = _____ D = _____ E = _____ F = _____ G = _____ H = _____ I = _____ J = _____ K = _____ L = _____ M = _____ N = _____ O = _____ P = _____ Q = _____ R = _____ S = _____ T = _____ U = _____ V = _____ W = _____ X = _____ Y = _____ Z = _____

Slika 1. Izgled predloška za snimanje lake prikolice prema Centru za vozila Hrvatske

Slika 2. Izgled predloška za snimanje svjetlosno signalne opreme lake prikolice

TEHNIČKI PREGLED LAKIH PRIKOLICA

Na tehničkom pregledu lake prikolice provjerava se broj šasije, uređaj za spajanje sa vučnim vozilom, stanje šasije, nadogradnja i ovjesi, ispravnost uređaja za davanje svjetlosnih znakova i uređaja za označavanje vozila, te stanje pneumatika.

Dakle, vrši se provjera izgleda svih elemenata prikolice, posebno da li je prisutna korozija ili pukotine na nekim nosećim dijelovima prikolice, provjerava se priključak za vučno vozilo (veza priključnica – kuka na vučnom vozilu), pregledaju se gume i određuje stanje svjetlosno signalne opreme.

Neispravnost nekog od uređaja razlog su da se ne izvrši ovjera tehničkog pregleda lake prikolice.

ZAKLJUČAK

Ovim kratkim uputstvom se želi ukazati osoblju na stanicama tehničkih pregleda na šta su dužni obratiti pažnju pri pregledu lakih prikolica. Pregledom treba da se utvrdi stvarno stanje svih navedenih dijelova, uređaja i opreme, kako bi se spriječilo da u saobraćaju učestvuju neispravne lake prikolice.

7. UTICAJ STANJA POVRŠINE KOLNIKA PROMETNICE NA SIGURNOST SAOBRAĆAJA

Autor: mr. sc. Nihad Halilović, dipl. ing. saobraćaja/prometa

Put je jedan od veoma uticajnih faktora na sigurnost saobraćaja. Stanje površine kolnika puta je dominantan parametar i direktno utiče na **tehničko stanje vozila**. Zbog toga se stanju puteva i putne mreže uopće pridaje iznimna pažnja i značaj. S druge strane, opće stanje kolnika puta, tokom kretanja vozila tim putevima, stalno se mijenja, tačnije pogoršava. Zbog toga napredne zemlje, kao na primjer Danska, već decenijama poduzimaju konkretne i veoma progresivne mjere u pravcu poboljšanja općeg stanja kolnika puteva, odnosno saniranja već postojećih nedostataka i oštećenja.

Još u septembru 1991. godine **Danski cestovni institut** dobio je novo, veoma napredno mjerno vozilo pod nazivom „Profilograf“.

Mjerno vozilo, prvo takve vrste u Danskoj, razvijeno je od strane inženjera specijalista.

„Profilograf“ je posebno dizajniran putnički automobil opremljen sa **17 lasera** s kojima je moguće dobiti, i pri normalnoj brzini vožnje, tačan uvid u stanje profila putne mreže i stanje površine kolnika puta.

Nova mjerna vozila su u mogućnosti, uz pomoć žiro i laserskih uređaja, registrirati dužinu puta i parametre poprečnog profila puta te dati precizne informacije o trotoarima i stanju površine kada je površina kolnika suha.

Sa ovim sistemom moguća su mjerjenje brzinom i do **100 km/h**, tj. moguće je brzo pronaći mesta na putnoj mreži gdje je:

- velika neujednačenost površine kolnika
- opasno izrovljeno (rupe)
- potencijalna opasnost od planinskih voda i klizišta
- rizik od lošeg trenja
- rizik od neprihvatljive buke točkova

To znači da, za razliku od prvih sistema, novi sistemi omogućuju da se u roku od nekoliko dana vožnje kroz cijelu mrežu prometnica, na primjer u općini, regiji i slično dobije kompletan i detaljan pregled profila mreže prometnica i stanja površine kolnika.

1. Važnost mjerjenja stanja površine kolnika prometnice

Stanje površine kolnika mreže puteva je važno za:

- udobnu vožnju
- troškove vožnje
- sigurnost saobraćaja
- službene troškove održavanja puteva /putne službe/.

Vozači automobila znatno povećavaju troškove održavanja vozila vozeći po neravnim putevima. U isto vrijeme, povećava se pritisak na površinu i strukturu kolnika neravnih puteva i to je uzrok bržeg pogoršanja strukture puteva.

Izrovljenje stvara rizik od prometnih nezgoda, posebno na onim mjestima gdje se skuplja na primjer kišnica i time stvaraju preduvjeti za nastanak **aquaplaninga**/vodenog filma između točkova vozila i podloge/ kolnika.

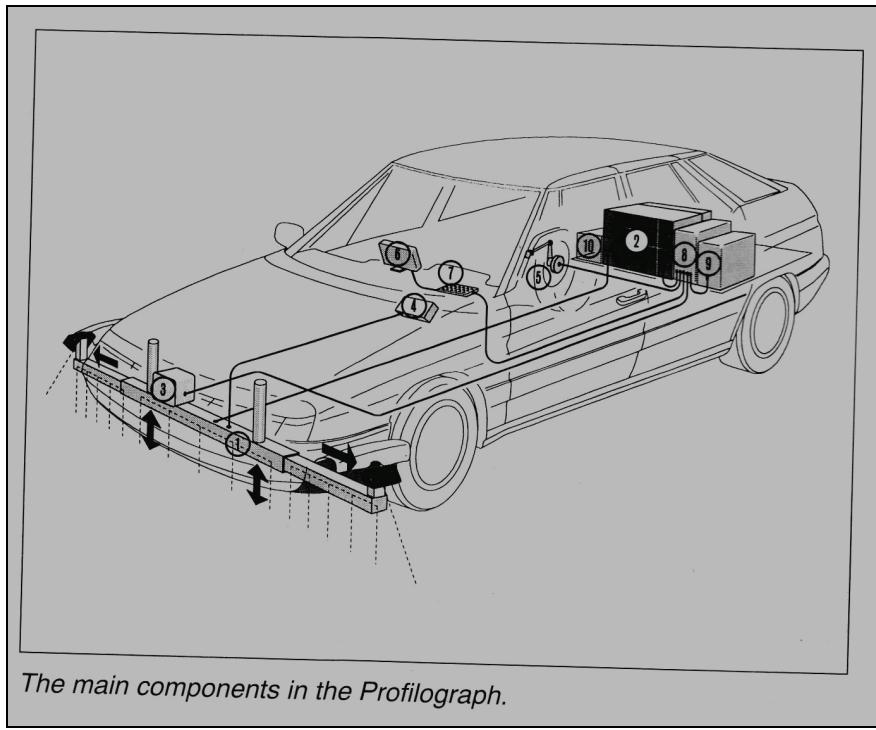
Općenito, **cestovno trenje** je značajno za kočenje vozila i mogućnost kontrole nad vozilom u kišnom vremenu pa je zato od velikog značaja za sigurnost saobraćaja.

Sa „Profilografom“ je sada moguće brzo i efikasno uraditi kompletan pregled i izmjeriti potrebne parametre mogućeg poboljšanja-razvoja putne mreže, stanje površine kolnika i dr., a time se stvara osnova za učinkovite prioritete održavanja puteva, uz skromne troškove koje zahtijeva rad samog „Profilografa“.

2. Kako funkcioniše Profilograf

„Profilograf“ je standardni putnički automobil, koji je opremljen mjernim uređajima i dizajniran je za mjerjenje specijaliziranih poslova u željenom području.

Mjerna oprema se sastoji od sljedećih glavnih komponenti:

1. laserski senzori, 2. laser kutija, 3. žiro (gyro), 4. kontrolna tabla za mjerjenje svjetla,
5. mjerac udaljenosti, 6. PC screen, 7. PC tipkovnica, 8. PC, 9. računalo za pohranu,
10. izvor napajanja

Laserski uređaj sastoji se od 17 lasera smještenih na prednjoj strani automobila na gredu mjerjenja dužine 2,47 m. Dva lasera su kutna tako da je moguće mjeriti ukupnu širinu ceste od 2,9 m. Laseri mjeru rastojanje između grede i površine kolnika puta.

Samo uzimanje jednog simultanog čitanja obezbeđuje 17 senzora, a unakrsni putni profil određuju izmjerene veličine vertikalnih razmaka od površine kolnika u odnosu na gredu.

Sa nekoliko istovremenih očitavanja podataka koje daju senzori mogu se utvrditi: unakrsni profil puta, bočne staze, horizontalna zakrivljenost, dužine profila i vertikalne krivine.

Tačnost mjerjenja je u 0,5 mm, a uz pomoć unakrsnog profila moguće je, između ostalog, otkriti izrove (rupe) i njihovu veličinu, poziciju i oblik.

Uz pomoć dužine profila može se dobiti dojam o ravnosti puteva, što je ključni parametar za stabilno kretanje vozila, odnosno za bezbjednu vožnju.

Mjerjenje ravnosti putne mreže od presudne je važnosti za definiranje prioriteta pri održavanju puteva. Na neravnim putevima povećavaju se eksploracijski troškovi i troškovi održavanja, smanjuje se nosivost na putevima i povećavaju troškovi cestovnim službama.

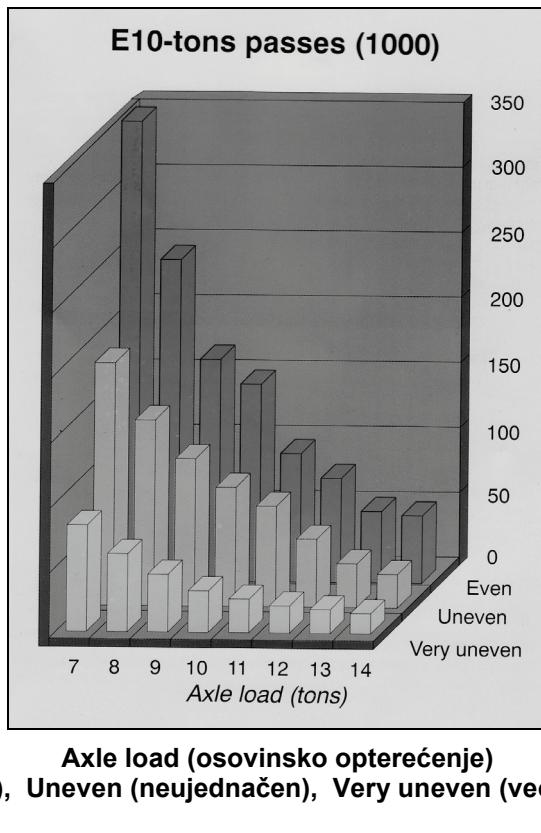
Neravni putevi izazivaju povećano trošenje vozila. Konkretno, teška gospodarska vozila su izrazito pogodžena.

Danski eksperimenti su pokazali da su troškovi održavanja kamiona povećani do **30 %** kada su voženi na vrlo neravnim putevima.

3. Neravan put traje samo polovinu vremena

Neravan put značajno **povećava pritisak** vozila na površinu i podlogu kolnika puta. Kao pravilo, veoma neravan put može da podnese samo **pola opterećenja saobraćaja**. Drugim riječima, neravnim putevima životni vijek je **pola vijeka** u odnosu na ravne puteve.

Na slici je prikazan životni vijek 2 vrste kolničkih traka. Životni vijek je pokazan u (1000 E10-ton passes) kao funkcija osovinskog opterećenja i neravnih puteva, tj. neujednačenih površina kolnika puta.

Već je rečeno da su na neravnim putevima povećani troškovi održavanja kamiona i do 30 % i da je životni vijek neravnih puteva pola životnog vijeka ravnih puteva. Dakle, ujednačenost podloge puteva-ravnoća je od velikog značaja i za vozače (privredni sektor) i za putne službe.

„Profilograf“ obezbjeđuje brža i bolja mjerjenja ujednačenosti-ravnoće, s druge strane, mjeri neujednačenost sa laserima u **"15 laserskih traka"**, koje obezbjeđuju bolji uvid u ukupnu ujednačenost puta.

Osim toga, brzina vožnje više ne utiče na rezultate mjerjenja, što znači da je i lakše i brže mjeriti „Profilograf“-om, a da se normalno odvijanje saobraćaja ne remeti i ne prekida. Profilograf mjeri neravnine sa laserima u **"15 laserskih traka"** i ovim su sve neravnine na površini kolnika puta obuhvaćene.

4. Profilograf pruža nova znanja

U poređenju sa drugim sistemima kontrole, sa „Profilograf“-om je postignuto više saznanja. Prvo, laserska mjerena su toliko precizna da se može pokazati neujednačenost podloge kolnika puta u **milimetrima**, što znači da se na primjer može locirati i izmjeriti veza mosta ili veza ploče na betonskom putu. Osim toga, „Profilograf“ može da pruži nova znanja na drugom kraju spektra neravnomjernosti, tj. „Profilograf“ može mjeriti na primjer putne vertikalne krivine. Ove krivine ili mala "brda" imaju veliki značaj za udobnost vožnje pri velikim brzinama, ali može nepovoljno uticati na tehničko stanje vozila i na nosivost puta.

„Profilograf“, također, zamjenjuje „Viagraph“, mjerni uređaj koji se koristi za provjeru ujednačenosti novo-završene saobraćajne površine.

Sa „Profilograf“-om to je moguće brže i lakše provjeriti i sa velikom preciznošću može se vidjeti da li je izvođač izveo na primjer asfalterske rade na zadovoljavajući način.

5. Brazde su opasne po sigurnost saobraćaja

Brazde su sistemska ulegnuća na kolniku puta u dvije trake, uzrokovane pritiskom točkova od uzastopnog prolaza teških kamiona.

Brazde na kolniku puteva mogu da utiču na sigurnost i stabilnost vozila i posebno mogu biti opasne za motocikliste, koji prelaze preko njih.

Još ozbiljniji problem je u tome što brazda, u kombinaciji sa putnom stazom, može zadržati značajne naslage vlage i vode, što dovodi do stvaranja lokvi.

U lokvama voda diže gume sa površine kolnika puta, zbog čega je nemoguće kontrolirati vozilo i stvara se vrlo opasna situacija.

Brazde nisu odmah vidljive kad je suho vrijeme pa podloga puta prividno može izgledati lijepo i sa brazdama. Zbog toga je potrebno izvršiti mjerjenja za otkrivanje veličine brazda.

6. Odgovornost cestovne službe

Prema Danskim putnim odredbama, brazde mogu biti **maximalno 20 mm**.

Ako je veličina brazde veća od te vrijednosti, stanje puta je pogoršano, a ako znakovi upozorenja nisu postavljeni, cestovna služba može biti odgovorna.

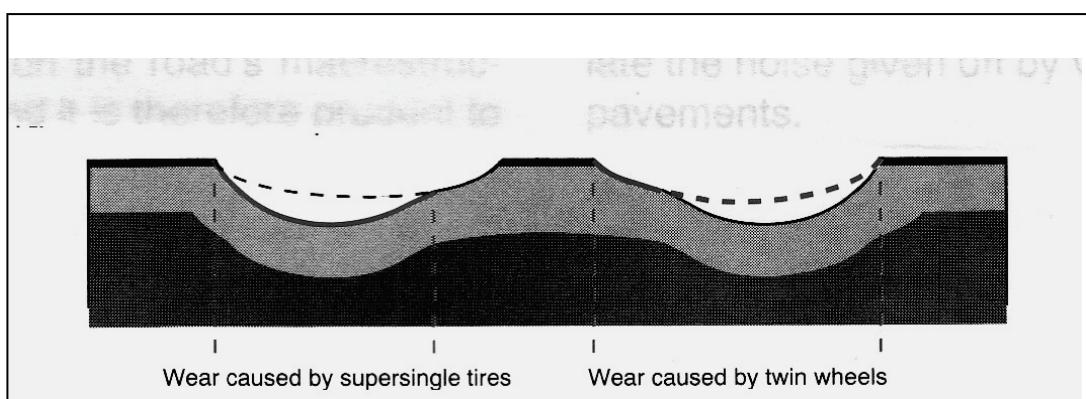
U posljednje vrijeme, **brazde** postaju sve veći problem u Danskoj, ali i u Sjevernoj Americi, pa je to, između ostalog, razlog zašto je **Danski cestovni institut** usvojio vrstu „Profilograf“-a, koji je posebno razvijen za mjerjenje brazda. Kao posebnost, 17 lasersa je smješteno na takav način da je gustoća oko točkova posebno visoka.

Laseri su, također, smješteni na način koji će istodobno mjeriti i ostale parametre brazde.

„Profilograf“-ov laser je toliko precizan da je moguće otkriti koji tip brazde je prouzrokovao točak. To pokazuje da posebno **specijalne jednostruke gume** mogu biti odlučujući faktor u povećanju brzine nastajanja i izgleda brazdi na putevima. Dakle, Profilograf može detektirati efekte specijalnih guma /efekte koncentriranih opterećenja.

S obzirom da „Profilograf“ može mjeriti **geometriju puta** i brazde, moguće je ustanoviti, sa velikom preciznošću, gdje će se na primjer voda akumulirati na putevima i u kojoj količini.

Na osnovu mjerjenja moguće je izračunati npr. dubinu akumulirane vode i na osnovu toga izračunati **maksimalnu brzinu vozila** sa kojom brzinom različite vrste vozila mogu da prelaze preko njih, bez rizika od nepovoljnih uticaja lokvi i aquaplaninga.

Slika pokazuje deformaciju (ulegnuće i trošenje) površine kolnika puta djelovanjem specijalnih-jednostrukih i duplih guma.

7. Izvještaj o stanju površine

Tokom „Profilograf“ mjerjenja prikuplja se velika količina podataka. Ovi podaci su osnova za kasnije proračune potrebnih rezultata mjerjenja.

Mnogi parametri mogu lako postati neizvodljivi za cestovnu službu pa se moraju napraviti dobre pripreme pri stvaranju jasnijeg i praktičnijeg izvještaja o stanju površine puteva.

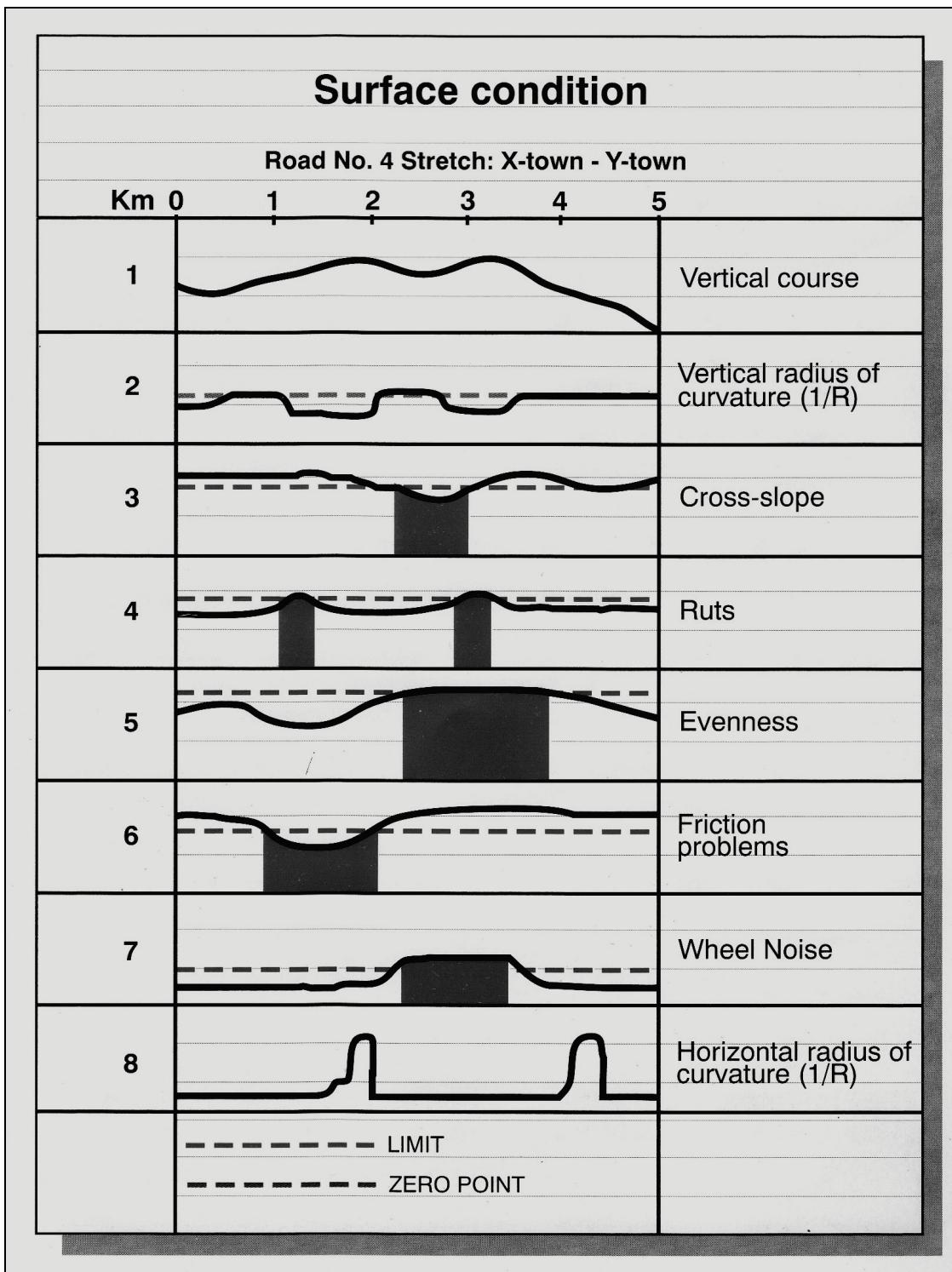
Na sačinjenoj karti cestovne mreže s odgovarajućim tekstom opisuju se: problemi, lokacije i veličine uočenih-skeniranih promjena kako bi se dobio i vizuelni dojam o stanju putne mreže, uz preporuke za rješavanje uočenih problema.

Ako se vlasti ili cestovna služba zainteresiraju za detaljne izvještaje o pojedinim dijelovima putne mreže (sanacija, rekonstrukcija, proširenje i slično), oni naravno mogu biti isporučeni u obliku grafikona ili tabela, kao i u drugim naručenim formama.

Priroda i oblik tih izvještaja može se dogоворити individualno, u svakom konkretnom slučaju.

Propisima se mogu definirati obaveze na redovno mjerjenje stanja površine putne mreže.

„Profilograf“-om se može izvršiti sistemska registracija stanja površine putne mreže jednom godišnje. Prednost ovog sistemskog mjerjenja je mogućnost sticanja utemeljenog i objektivnog dojma kretanja stanja površine kolnika putne mreže iz godine u godinu, na pojedinačnim dionicama i putnoj mreži općenito.

STANJE POVRŠINE: 1. vertikalni kurs, 2. vertikalni radijus krvine (1/R), 3. izbočine,
 4. brazde, 5. ujednačenost, 6. problem trenja, 7. buka točkova,
 8. horizontalni radijus krvine (1/R)

8. Probna mjerena

Izvršio sam probno skeniranje stanja površine kolnika najopterećenijih puteva u Zenici. Skeniranje površine kolnika izvršio sam tokom vožnje i u skladu sa definiranim brzinama na svakoj prometnici pojedinačno. Kao pomagala sam koristio improvizirana pomagala sa mogućnošću **klačenja**/promjena položaja vozila prvenstveno po poprečnoj osi vozila, zatim odgovarajuću široku **posudu s vodom** /promjena položaja vozila po svim osama vozila- podužno, poprečno i dijagonalno, i pomagalo za davanje **zvučnih efekata** /pomjeranje vozila po vertikalnoj osi vozila.

Promjene su registrirane običnim opažanjem i brojanjem promjena na pomagalima i ponašanju vozila od strane mojih asistenata za svako pojedinačno pomagalo.

Tokom vožnje uzeti su u obzir: jači i jaki udari od **izbočina** na površini kolnika, jači i jaki udari od **ulegnuća i rupa** na površini kolnika, sve **promjene nivoa** površine kolnika u vidu asfaltnih zakrpa na kolniku, tj. neujednačenost površine kolnika i sve vrste drugih oštećenja površinskog sloja kolnika.

Izvršeno je „skeniranje“ površine kolnika nasumice odabralih dionica najopterećenijih prometnica i to: Sarajevska, Bulevar, Bistua Nuova i magistralni put M-17.

Skeniran je kolnik odabralih **dionica** navedenih puteva dužine od po **jedan kilometar** i utvrđeni su sljedeći obrađeni rezultati:

- 97 promjena/km - magistralni put M-17
- 283 promjene/km - ulica Bistua Nuova
- 212 promjena/km - Bulevar
- 178 promjena/km - ulica Sarajevska

NAPOMENA: Na kolniku ulice Bistua Nuova su najizraženije i najintenzivnije promjene, dok su na Bulevaru zastupljene manje intenzivne promjene, ali su skoro ravnomjerno raspoređene.

Rezime

Improvizirano „skeniranje“ površine kolnika dalo je **poražavajuće** rezultate. Primjenom, npr. „Profilografa“, čija mjerena su veoma detaljna i precizna, rezultati bi bili izuzetno nepovoljni. Svrha ovog rada je da se „otvori“ jedno veoma važno područje, koje je od iznimnog interesa za cijelu društvenu zajednicu i posebno uticajno na sigurnost saobraćaja, degradaciju tehničkog stanja vozila i degradaciju strukture puteva.

U BiH nisu poznati slučajevi sličnih mjerena i sofisticirane kontrole stanja površine kolnika putne mreže, a o sistemskoj i redovnoj kontroli stanja površine kolnika putne mreže ne možemo uopće govoriti. Danska je uzeta samo kao pozitivan primjer.

Literatura

- [1] Roess R., Prassas E., Mc Shane W., (2004): TRAFFIC ENGINEERING, 5 th Edition, Pearson Education, Inc., Upper Saddle River, New Jersey
- [2] DANISH ROAD INSTITUTE (1991-1997), Information Guide No. 16

8. EDUKACIJA O VAŽNOSTI ZAŠTITE PODATAKA

Autor: Enver Delić, dipl. oec

Razlozi edukacije

Uspostavljanje nekog od standarda za upravljanje informacijskom sigurnošću poput norme ISO/IEC 27001 nameće obavezu primjene niza smjernica za implementaciju sigurnosnih kontrola. Te smjernice pokrivaju pravne, organizacijske, fizičke i ljudske komponente informacijskih sustava.

U svim analizama stanja sigurnosti informacionih sistema u svijetu, ljudska komponenta se pokazuje kao najranjivija karika preko koje je najlakše doći do povjerljivih podataka. Najčešće se to dešava putem tzv. „socijalnog inženjeringu“ ili jednostavno koristeći sitne propuste koji se dešavaju tokom obavljanja svakodnevnih zadataka. Zato i norma ISO/IEC 27001 postavlja redovnu edukaciju o informacijskoj sigurnosti kao efikasnu kontrolu za reduciranje nivoa rizika.

Na primjer tačka standarda 5.2.2. (Training, awareness and competence) kaže da *Organizacija* mora osigurati da je svo osoblje, koje ima dodijeljene odgovornosti za ISMS, kompetentno za obavljanje zadatah poslova, a to se osigurava kroz:

- a) *određivanje neophodne kompetentnosti za osoblje koje obavlja poslove koji utiču na učinak ISMS;*
- b) *osiguranje obuke ili poduzimanje drugih akcija (npr. zapošljavanje kompetentnog osoblja) za zadovoljenje ovih potreba,*
- c) *ocjenjivanje efektivnosti poduzetih akcija;*
- d) *održavanje zapisa o edukaciji, obuci, vještinama, iskustvu i kvalifikacijama (vidjeti 4.3.3)*

Organizacija mora također osigurati da je svo relevantno osoblje svjesno značaja i važnosti njihovih aktivnosti za sigurnost informacija te kako ono može doprinijeti dostizanju ciljeva ISMS.

Takođe, tačka A.8.2.2 (Information security awareness, education and training) kaže da svi zaposlenici organizacije koja uspostavlja sistem upravljanja zaštitom informacija kao i, ukoliko je primjeren, podugovorači i treća lica moraju proći kroz odgovorajuću edukaciju i redovno obnavljati svoje znanje o organizacionim politikama i procedurama u skladu sa poslovnom funkcijom koju obavljaju u organizaciji.

I tačka A.10.4.1 (Controls against malicious code) koja definiše najbolje poslovne prakse kod zaštite sistema od malicioznih programa kaže da je neophodno obezbijediti da su korisnici sistema svjesni ovog problema i najbolje načine zaštite od istog.

Osnovni dokument koji definiše ISMS – sigurnosna politika sistema, mora da sadrži poglavje koje pokriva edukaciju o sigurnosti, svijest o sigurnosti i sigurnosni trening, posljedice narušavanja sigurnosne politike, definiciju odgovornosti u procesu upravljanja sigurnošću, uključujući i prijavu sigurnosnih incidenta.

I organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj – OECD, preko osnovnih principa definisanih u smjernicama za sigurnost informacionih sistema i mreža nalaže upravljanje svješću učesnika kao i odgovornosti prilikom obavljanja radnih zadataka. U odjelu „Awareness“ učesnici trebaju biti svjesni potrebe sigurnosti unutar informacionih sistema i mreža i šta bi se moglo uraditi da bi se sigurnost poboljšala. Također se u odjelu „Responsibility“ svim učesnicima nameće odgovornost za sigurnost informacionih sistema i mreža.

Dakle efikasna mrežna zaštita ne završava implementacijom sigurnosnih rješenja i kreiranjem sigurnosnih politika, već je po njihovoj primjeni potrebna i edukacija zaposlenika o pravilima ponašanja na mreži, internetu i raspolaganja mrežnim resursima. Zaposlenike je potrebno educirati o napadima koji prijete s interneta te njihovim mogućim posljedicama i pojedinačnim odgovornostima.

Metode edukacije

Zaposlenici i ostali korisnici nekog informacionog sistema najčešće nisu svjesni koja njihova akcija može izazvati problem, stoga im je potrebno pripremiti prikladne obuke. Neprovođenje edukacije zaposlenika, od prvog dana zapošljavanja, je jedna od najvećih grešaka u praktičnom provođenju informacijske sigurnosti. U mnogim preduzećima jedini dodir zaposlenika s informacijskom sigurnošću, prije nego počine neki propust, namjerno ili zbog neznanja, štura je i godinama prepisivana stavka u ugovoru o radu koja se odnosi na odavanje poslovne tajne. Druga česta pogreška je stav kako je jedan razgovor ili interno predavanje dovoljno - sistem upravljanja informacijskom sigurnošću konstantno se mijenja i stoga postoji stalna potreba za kontinuiranom edukacijom.

Edukacija zaposlenika

Edukacija zaposlenika se obično vrši u skladu sa statusom zaposlenika. Svi zaposlenici obično prolaze kroz tri tipa edukacije, edukaciju pri prijemu u radni odnos, edukaciju tokom zaposlenja i edukaciju prilikom napuštanja radnog odnosa.

Prije primanja zaposlenika potrebno im je predstaviti uloge i odgovornosti koje podrazumijeva njihovo radno mjesto. Vrše se i provjere identiteta zaposlenika, kvalifikacija i referenci navedenih u CV-ju. Novoprimaljeni zaposlenik potpisuje i ugovor o čuvanju povjerljivih informacija kojim se Institut pravno osigurava od curenja povjerljivih informacija, čime se pokriva i zahtjev standarda A12.5.4 *Curenje informacija*.

Tokom zaposlenja zaposlenicima je potrebno kontinuirano pružati informacije u pogledu informacijske sigurnosti i to u cilju podizanja razine svijesti o informacijskoj sigurnosti. Organizacija treba utemeljiti disciplinski proces za sankcioniranje svih sigurnosnih prekršaja, te sve zaposlenike informirati o postojanju istog.

Nakon promjene radnog mesta, odnosno premještaja unutar organizacije ili otpusta s radnog mesta potrebno je osigurati da zaposlenik vratí sve resurse koje je posjedovao tijekom zaposlenja. Pristupna prava se ukidaju ili mijenjaju u skladu sa potrebama novog radnog mesta, a resursi koji ostaju u vlasništvu zaposlenika se pregledaju s ciljem provjere postojanja povjerljivih podataka.

Oblasti koje su pokrivene su:

- Uputstva za prihvatljivu upotrebu IT opreme i usluga
- Procedure i pravilnici za rad sa trećim licima
- Upravljanje lozinkama
- Upravljanje incidentima
- Disciplinske mjere
- Ostale sigurnosne politike
- Zakon o zaštiti ličnih podataka
- Druge oblasti ovisno o pravima i odgovornostima zaposlenika

Edukacija pružatelja usluga

Organizacije koje su svoj informacioni sistem certifikovale u skladu sa nekim standardom često i od svojih kooperanata traže posjedovanje identičnog certifikata. Ponekad to nije moguće, pa se vrši usklađivanje rada ovih organizacija u skladu sa potrebama organizacije za koju se usluge podrške obavljaju.

Intenzitet ovih usluga ovisi o vrsti usluge koja se pruža i mogućnosti pristupa povjerljivim podacima. Za usluge poput održavanja klime ili električnih instalacija, dovoljno je pružiti osnovne informacije o radu u zaštićenom okruženju uz obavezno potpisivanje sporazuma o neotkrivanju povjerljivih informacija (*nondisclosure agreement - NDA*).

Zaposlenici organizacija koje obavljaju osjetljivje poslove, poput održavanja i unapređenja informacionog i telekomunikacionog sistema, moraju proći opsežniju edukaciju koja je često čak i obimnija od edukacije za zaposlenike organizacije koja je nosilac certifikata.

Pored standardnih oblasti koje su prezentirane zaposlenicima, tu su često i:

- Operativne procedure i odgovornosti
- Planiranje i odobravanje informacijskog sistema
- Upravljanje sigurnošću mreže
- Upravljanje pristupom korisnika
- Kontrola pristupa mreži
- Kontrola pristupa operativnom sistemu
- Kontrola pristupa informacijama i aplikacijama
- Ispravna obrada podataka u aplikacijama
- Kriptografske kontrole
- Sigurnost sistemskih datoteka
- Sigurnost u procesima razvoja i podrške
- Sigurnosni aspekti upravljanja kontinuitetom poslovanja

Edukacija ostalih korisnika sistema

Pored zaposlenika organizacije koja je nosilac certifikata za upravljanje sigurnošću informacija i organizacija koje pružaju podršku, potrebno je izvršiti edukaciju i svih ostalih korisnika usluga zaštićenog sistema. Tu spadaju zaposlenici stanica tehničkog pregleda, Ministarstva unutrašnjih poslova i drugih zaposlenika javne uprave kojima je dozvoljen pristup sistemu.

Zbog toga IPI u saradnji sa ITK kompanijom a|NET redovno vrši edukaciju svih korisnika integralnog informacionog sistema a|TEST. Tokom 7. i 8. mjeseca 2010. godine održano je više takvih edukacija za radnike na stanicama tehničkog pregleda u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ove edukacije su pokrile osnovne principe sigurnosti tokom korištenja informacionog sistema za prikupljanje, obradu i distribuciju podataka sa stanicama tehničkog pregleda vozila i u velikoj mjeri se poklapaju sa edukacijom koju su prošli zaposlenici Instituta za privredni inženjering.

Poboljšanja sistema edukacije

S ciljem boljeg vođenja kompletног sistema edukacije ISMS-a a|TEST Instituta za privredni inženjering, u toku je implementacija e-learning sistema baziranog na Moodle platformi za upravljanje kursevima. Sistem će se bazirati na početnom kvizu na osnovu kojeg će se utvrditi stepen znanja svakog polaznika, a zatim će se kroz niz seminara korisnicima približiti sistem a|TEST, pomoćni alati (a|RES, a|MPIS) kao i drugi alati koji se koriste pri svakodnevnom poslovanju (MS Office, mail, Google Docs i ostali). Sistem će se kontinuirano širiti sa novim edukacionim modulima. Koristeći prednosti koje nam donosi moderna tehnologija, omogućeno nam je da tu edukaciju isporučujemo i testiramo u bilo kojem mjestu i u bilo koje vrijeme, i tako se prilagodimo zauzetim rasporedima zaposlenika i korisnika naših usluga.

a|NET online edukacija

Main Menu

- Moodle uputstvo
- Powerpoint a|NET edukacija - prijava i testiranje
- Pričaonica

My courses

- Razno
 - a|MPIS
 - a|RES
 - Edukacija rada na Web mail servisima
 - Google docs
 - MS Office Excel 2007
 - MS Office Outlook 2007
 - MS Office Powerpoint 2007
 - MS Office Word 2007
- moodle
 - Moodle

Prijava – novi korisnički račun

Izaberite svoje korisničko ime i lozinku za pristup sistemu

Korisničko ime* Unesemo korisničko ime

The password must have at least 1 digit(s), at least 1 lower case letter(s), at least 1 upper case letter(s), at least 1 special character(s)

Lozinka* Razotkriv Unesemo šifru

Molimo unesite osnovne informacije o sebi

Adresa e-pošte* Unesemo najosnovnije korisničke podatke

Adresa e-pošte (ponovo)*

Ime*

Prezime*

Mesto*

Država*

Ovdje kliknemo da pošaljemo korisničke informacije na registraciju. Sačekamo mail poruku za registraciju.

Revizija obavljene edukacije

Povratne informacije zaposlenika i korisnika sistema a|TEST će nam poslužiti za pripremu edukacije za naredni period. Uvođenjem sistema on-line edukacije procjena znanja će biti olakšana primjenom različitih testova koji bi se vršili najmanje jednom godišnje.

Zaključak

Edukacija zaposlenika predstavlja jednu od bitnih stavki u „Do“ segmentu Demingovog „Plan-Do-Chech-Act“ ciklusa. Ukoliko korisnici informacionog sistema nisu svjesni potrebe za sigurnošću, sav ostali uloženi rad u izgradnji ISMS-a je uzaludan.

Redovna provjera znanja korisnika ISMS-a nam daje odlične metrike efikasnosti samog ISMS-a i time nam olakšava odlučivanje prilikom definisanja daljnog razvoja sistema.

9. PREGLED RADA SAOBRAĆAJNE INSPEKCIJE ZA 2010. GODINU

Autor: mr. sc. Dragan Soldo, dipl. ing. saobraćaja/prometa

U skladu sa Planom rada Inspektorata saobraćajne inspekcije za 2010. godinu, Federalna uprava za inspekcijske poslove, kao nosilac aktivnosti, je sačinila **Operativni plan akcije suzbijanja nelegalnog prijevoza putnika i roba i drugih nezakonitosti u cestovnom prometu** po kojem je realizirala sljedeće:

Za navedeni izvještajni period ostvareni su rezultati u tabeli koja slijedi:

Tabela Pregled obavljenih redovnih inspekcijskih pregleda inspektorata saobraćajne inspekcije za period januar-decembar 2010. godine

Redni broj	MJESEC	BROJ KONTROLA	BROJ ZAPISNIKA	BROJ IZREC. UPRAV. MJERA	BROJ IZDATIH PREKRŠAJNIH NALOGA	IZNOS KAZNI PO PREKRŠAJnim NALOZIMA U KM
1.	januar	50	34	5	38	11610,00
2.	februar	95	55	4	64	26820,00
3.	mart	287	115	28	173	81382,00
4.	april	780	154	12	249	158430,00
5.	maj	891	201	12	317	167553,00
6.	juni	782	199	14	259	182305
7.	juli/avgust	266	52	3	77	50651,00
9.	septembar	214	78	38	63	51894,00
10.	oktobar	7	2	2	12	5914,00
11.	novembar	97	41	5	47	27852,00
12.	decembar	458	162	7	244	127800,00
UKUPNO:		3927	1093	130	1543	892211,00

Poseban efekat postigao se zajedničkim radom inspekcija čija nadležnost je usko vezana za oblast cestovnog prijevoza. To se može obrazložiti na način da inspektori iz oblasti **rada i radnih odnosa** nisu u mogućnosti kontrolisati zaposlenike/vozače prijevozničke firme jer su isti uglavnom odsutni iz sjedišta poduzeća, ali u suradnji sa prometnim inspektorma kroz kontrolu prijevozne dokumentacije za vozilo, vozača i pravno lice na vrlo efikasan način se utvrđivalo činjenično stanje o radno-pravnom statusu vozača/zaposlenika. Zajednički inspekcijski nadzor sa tržišnim, veterinarskim i šumarskim inspektorma obavljan je u sklopu pojačanih kontrola. Ovakve zajedničke kontrole u mnogome doprinose i podiju na viši nivo značaj svake od inspekcija, a time i poštivanje i provođenje materijalnih propisa od strane prijevoznika.

Slična situacija se odnosi i na suradnju sa **tehničkom inspekcijom**, koja je neposredno pri zaustavljanju vozila uzimala uzorke goriva iz spremišta, radi utvrđivanja kvalitete goriva.

U skladu sa nadležnošću propisanom materijalnim propisima: Zakonom o cestovnom prijevozu Federacije BiH, Zakonom o međunarodnom i međuentitetskom prijevozu BiH, Zakonom o inspekcijsama Federacije BiH, inspekcijski nadzor je naročito bio usmjerен na:

- Nelegalni prijevoz putnika i tereta,
- Ugovoren prijevoz radnika, učenika i dr.
- Ispunjavanje tehničko-eksploatacijskih uvjeta za vozila u eksploataciji,
- Kontrola ukupne mase i osovinskog opterećenja vozila,
- Pogonsko gorivo i zloupotrebe: lož ulje,
- Rad na crno, prijave radnika i kontrola odjava, uplate doprinosa za radnike.

Nelegalni prijevoz putnika koji obavljaju fizička lica

Ova pojava najviše se manifestira na područjima sljedećih kantona:

- SBK, naročito u općinama: Kiseljak, Travnik, N. Travnik, Vitez, Fojnica
- Hercegovačko-neretvljanski kanton (Mostar, Konjic i Jablanica),
- Unsko-sanski kanton (Bihać,S.Most, V.Kladuša i Cazin),
- Herceg-bosanski kanton. (Livno, Drvar i Tomislavgrad),
- ZE-DO kanton, (Zenica, Žepče, Maglaj, Tešanj, Kakanj, Visoko, Tešanj, Dobojski Jug),
- Tuzlanski kanton (Tuzla, Živinice, Banovići ,Srebrenik, Kalesija).

Nelegalni prijevozi se uglavnom obavljaju vozilima kombi izvedbe (1+8 sjedišta) i limuzinama, a putnici se prevoze u gradsko-prigradskim područjima i okolnim selima ispred vozila registriranih prijevoznika.

Radi veoma složenog dokazivanja obavljanja ovakvog prijevoza putnika (negiranje vozača i putnika da prijevoz obavljaju uz naknadu), inspektorji su djelovali u pokretu, iznenadno, u toku cijelog dana pri čemu su primjenjivane represivne mjere (isključivanje vozila iz prometa uz privremeno oduzimanje saobraćajne dozvole i registarskih tablica). Pozitivan efekat ovakvog djelovanja inspekcije jeste da je većina lica koja se bave nelegalnim prijevozom prestala sa svojim aktivnostima, a da su građani koristili usluge registriranih prijevoznika.

Inspeksijski nadzor nad stanicama tehničkih pregleda

Kontrolom vozila i posjedovanja važećih rješenja o ispunjavanju tehničko-eksploatacionih uvjeta za vozila, uočena je pojava da stanice tehničkog pregleda izdaju potvrde o ispravnosti i opremljenosti vozila za eksploataciju u suprotnosti sa odredbama Zakona o cestovnom prijevozu F BiH i pripadajućih pravilnika.

S tim u vezi, inspektorji su izuzimali potrebnu dokumentaciju od prijevoznika koje su izdale pojedine STP na nezakonit način, kako bi obavili inspeksijski nadzor rada tih STP. Vozila su upućivali na vanredni tehnički pregled, a nalaze sa dokazima će uputiti prema Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, da po pravu nadzora poništi izdata rješenja/licence izdate od kantonalnih ministarstava prometa i komunikacija.

Nad STP obavaljeno je 143 inspeksijska nadzora, te je sačinjeno 53 zapisnika, na osnovu kojih je za utvrđene nepravilnosti ispostavljeno ukupno 106 prekršajnih naloga. Za utvrđene nepravilnosti minimalna novčana sankcija za pravno lice je 3000 KM, te za odgovorno lice u pravnom licu od 500 KM.

Pozitivan efekat u ovom segmentu djelovanja jeste podizanje nivoa sigurnosti učesnika u saobraćaju, te kvalitete pružanja prijevoznih usluga.

Javni vanlinijski prijevoz putnika – taksi prijevoz

Problematika u oblasti javnog vanlinijskog prijevoza putnika/taksi prijevoz, ispoljena je na različite načine po kantonima u zavisnosti od načina organizacije ove javne funkcije, koju uređuju kantonalna ministarstva prometa i komunikacija.

Zajedničko za sve kantone u kojima je obavljan nadzor je da prijevoznici - fizička lica u većem broju, ne izvršavaju obaveze ili značajno kasne u pogledu izmirenja obaveza iz doprinosa i poreza na plaće, te su time onemogućeni za dobijanje obrasca licenci „D“ za vozila i produženja odobrenja za javni prijevoz putnika. **U tom smislu i resorna ministarstva prometa i komunikacija ne provode zakonom utvrđene mjere na poništenju i oduzimanju odobrenja za javni prijevoz i pokretanje procedure za ukidanje djelatnosti kod nadležnih općinskih organa.** Poduzimanjem ovih mera, mišljenja smo da bi se prijevoznici - fizička lica, „uozbiljila“ u izvršavanju svojih zakonskih obaveza i povećalo bi se tržišna utakmica među prijevoznicima na zakonit način.

Uočeno je da i firme koje se bave održavanjem magistralnih cesta i imaju potpisane višegodišnje ugovore sa JP DC FBiH, vrše pretovare ukupne mase i osovinskog opterećenja, što negativno utiče na ostale firme koje se bave prijevozom u cestovnom prometu.

Prijedlog mjera za poboljšanje stanja u oblasti cestovnog prijevoza

- Da kantonalna ministarstva nadležna za poslove prometa, ažuriraju baze podataka o prijevoznicima, te po službenoj dužnosti poništavaju i oduzimaju licence za prijevoz pravnim i fizičkim osobama koje te uvjete više ne ispunjavaju.
- Nadležnu inspekciju izvijestiti o poništenim licencama, tj. o subjektu kojem je oduzeta licenca.
- Podići na još veći nivo i proširiti domen suradnje između organa nadležnih za provođenje citiranih materijalnih zakona, kako bi se decidnije prepoznala problematika iz ove oblasti i zajedničkim aktivnostima unaprijedili uvjete za zakonito poslovanje prijevoznika.
- Zbog nedovoljnog efekta i pri poduzimanju krajnje represivnih mjer „privremenog isključenja vozila iz prometa“, inicirati nadležne kantonalne organe uprave za cestovni promet, da zaključe ugovore sa ovlaštenim poduzećima za premještanje i čuvanje vozila, kako privremeno isključena vozila njihovi vlasnici ne bi mogli nezakonito koristiti. Pravni osnov za provođenje i ove krajnje represivne mjere jeste u važećem Pravilniku o načinu isključivanja vozila iz prometa.....
- Postojeći Zakon o međunarodnom i međuentitetskom prijevozu izmijeniti i dopuniti u smislu prepoznavanja u praksi raširene pojave „nelegalnog prijevoza“ od strane fizičkih lica, koje pojmovnik navedenog zakona ne definiše, a samim tim ni prekršajne sankcije iskazane u zakonu nije moguće izreći za ovakva lica.
- Inicirati nadležno Ministarstvo transporta i komunikacija BiH oko donošenja Zakona o cestovnom prijevozu u BiH.
- Dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u dijelu koji se odnosi na zabranu zaustavljanja i parkiranja vozila (na BUS stajalištima, taksi stajalištima i sl.), kako bi se onemogućili „nelegalni prijevoznici“ da obavljaju prijem i ispuštanje putnika na pomenutim mjestima. Provođenje ove mjeru od strane policijskih službenika u mnogome bi doprinijelo suzbijanju raznih oblika nelegalnog linijskog i vanlinijskog prijevoza putnika.
- Povećati broj inspektora cestovnog prometa po kantonima.
- Postignute rezultate iz ovih pojačanih aktivnosti na spriječavanju i suzbijanju nelegalnog prijevoza, kontinuirano i permanentno održavati putem nadležnih inspekcijskih organa i MUP-a
- Raditi na edukaciji i stručnom usavršavanju inspektora, te ih u skladu sa mogućnostima adekvatno stimulirati tokom pojačanih kontrola.
- Veća suradnja sa Institutom za privredni inženjering, vezana za poštivanje procedura obavljanja tehničkih pregleda.

10. ZAKLJUČAK

Ovaj broj stručnog biltena predstavlja godišnju analizu podataka za 2010. godinu. Sastavni dio ovog biltena su i stručne teme usko povezane sa poslovima, koji se obavljaju na stanicama tehničkih pregleda. Cilj je da se osoblje na stanicama tehničkih pregleda što bolje upozna sa ovom problematikom odnosno postupcima rada u ovim oblastima.

Prilog 1. Spisak stanica tehničkih pregleda u Federaciji BiH aktivnih 31.12.2010. godine
1. Unsko-sanski kanton

RB	NAZIV	MJESTO
1	ALIOS	Bihać
2	BERLINA	Bihać
3	ČAVKIĆ	Bihać
4	KAMION CENTAR	Bihać
5	AUTO KONTAKT	Bužim
6	AUTO STIL	Cazin
7	AGRAM	Cazin
8	ČAVKIĆ	Cazin
9	KAMASS	Cazin
10	AUTOCENTAR	Ključ
11	ILMA	Sanski Most
12	KVIM COMPANY	Sanski Most
13	ADDA-PROMET	Velika Kladuša
14	ELVIS	Velika Kladuša
15	REMIS -PROLETERSKA	Bos. Krupa
16	REMIS-LJUSINA	Bos. Krupa
17	RISOVIĆ-COMERCE	Bos.Petrovac

2. Posavski kanton

RB	NAZIV	MJESTO
18	AGRAM	Odžak
19	TEHNOSERVIS	Orašje
20	DERBY	Orašje

3. Tuzlanski kanton

RB	NAZIV	MJESTO
21	REMIS	Banovići
22	MP LIDO	Gračanica
23	TRANSPORT	Gračanica
24	SISKO-TRADE	Gračanica
25	GRAD LUX	Gradačac
26	GRAPS	Gradačac
27	VOĆE TRANZIT	Gradačac
28	POLO JUNIOR	Kalesija
29	AMOX TREYD	Kalesija
30	OSING	Doboj Istok
31	AUTO-MOTOR	Lukavac
32	OSING	Lukavac
33	JAMBOSS	Lukavac
34	AGRAM	Srebrenik
35	REMIS	Srebrenik
36	SELIMPEX	Srebrenik
37	AGRAM	Tuzla
38	AUTOCENTAR BH	Tuzla
39	REMIS	Tuzla
40	SONI LUX	Tuzla
41	SAMN	Tuzla

42	HAJASINŽENJERING	Tuzla
43	REMIS	Živinice
44	ŽIVINICE REMONT	Živinice
45	AUTOCENTAR BH	Živinice
46	OSING	Čelić
47	OSING	Kladanj
48	STTP KAHRIB	Sapna

4. Zeničko-dobojski kanton

RB	NAZIV	MJESTO
49	AC	Breza
50	BOSNAEXPRES	Doboj Jug
51	GANGO LINE	Doboj Jug
52	TRANSPORT	Kakanj
53	GM-AC	Kakanj
54	SJAJ	Maglaj
55	REMIS	Maglaj
56	ŠIP STUPČANICA	Olovo
57	PSC JELAH	Tešanj
58	ACŠ - AUTOCENTAR ŠKOLJIĆ	Tešanj
59	REMIS	Tešanj
60	ĆOSIĆ PROMEX	Usora
61	OSING	Vareš
62	A&BONUS	Visoko
63	BTS	Visoko
64	REMIS	Visoko
65	BN-STEP	Zavidovići
66	BN-STEP PJ 2	Zavidovići
67	REMIS PJ 1	Zenica
68	AUTOCENTAR BH	Zenica
69	AGRAM	Zenica
70	OSING	Zenica
71	TPV	Zenica
72	AGRAM	Žepče
73	K-PROJEKT	Žepče
74	ZOVKO AUTO	Žepče

5. Bosanskopodrinjski kanton

RB	NAZIV	MJESTO
75	AUTOCENTAR BH	Goražde

6. Srednjjobosanski kanton

RB	NAZIV	MJESTO
76	AGRAM	Bugojno
77	AUTO MOTO KLUB	Bugojno
78	AUTOCENTAR BH	Bugojno
79	MGM-TP	Bugojno
80	NEXT	Busovača
81	ORMAN	Busovača
82	SILVER OST	Donji Vakuf

83	ŠGD/ŠPD SREDNJOBOSANSKE ŠUME	Fojnica
84	REMIS	Gornji Vakuf/Uskoplje
85	AUTOCOMMERCE	Gornji Vakuf/Uskoplje
86	AGRAM	Jajce
87	CROATIA-VITEZ	Jajce
88	MARKOVIĆ	Kiseljak
89	METALMERC	Kiseljak
90	GRAKOP	Kiseljak
91	LAŠVA KOMERC	Travnik
92	AUTO KUĆA TRAVNIK	Travnik
93	TURBOPROM	Novi Travnik
94	CROATIA-VITEZ	Novi Travnik
95	CROATIA-VITEZ	Vitez
96	REMIS	Vitez

7. Hercegovačko-neretvanski kanton

RB	NAZIV	MJESTO
99	CROATIA REMONT	Čapljina
100	TEH-HERCEGOVINA	Čapljina
101	AGRAM	Čapljina
102	CROAUTO	Mostar
103	APROMEHANIZACIJA	Mostar
104	ENERGY COMMERCE	Mostar
105	ASA PSS 1 - SUTINA	Mostar
106	ASA PSS 2 - BIŠĆE	Mostar
107	MEHANIZACIJA	Mostar
108	MP LIDO	Mostar
109	AGRAM	Mostar
110	HAJASINŽENJERING	Mostar
111	KOMUNALNO DRUŠTVO NEUM	Neum
112	PROTEHNA	Prozor-Rama
113	AGRAM	Prozor-Rama
114	AK EL&GO	Stolac
115	OSING	Jablanica
116	AGRAM	Konjic
117	REMIS	Konjic
118	TEH-HERCEGOVINA	Čitluk
119	AGRAM	Čitluk

8. Zapadno-hercegovački kanton

RB	NAZIV	MJESTO
120	AUTOCENTAR	Široki Brijeg
121	AUTO LIJANOVIĆI 1	Široki Brijeg
122	AUTO LIJANOVIĆI 2	Široki Brijeg
123	CROTEHNA	Ljubuški
124	AGRAM	Ljubuški
125	JAKOV MIKULIĆ	Grude
126	VISOKA	Grude
127	AGRAM	Grude
128	LAGER	Posušje

129	AUTO-INDILOVIĆ	Posušje
9. Kanton Sarajevo		
RB	NAZIV	MJESTO
130	AMARIN TREJD	Hadžići
131	TEHNIČKI REMONTNI ZAVOD	Hadžići
132	ŠILJAK	Iliča
133	BIHAMK	Iliča
134	AGRAM	Iliča
135	AUTOCENTAR BH	Novo Sarajevo
136	AC QUATTRO	Novo Sarajevo
137	UNIS AUTOMOBILI I DIJELOVI	Novo Sarajevo
138	CENTROTRANS TRANZIT	Novi Grad
139	HIDROGRADNJA	Novi Grad
140	KJKP GRAS(VELIKIH DRVETA)	Novi Grad
141	KJKP GRAS(DEPO TROLEJBUSA)	Novi Grad
142	REMIS	Novi Grad
143	AGRAM	Novi Grad
144	REMIS PJ TP 1	Novi Grad
145	ASA PSS	Novi Grad
146	OSING	Ilijaš
147	AUTODELTA	Centar
148	OSING	Vogošća
149	TMP AHMETSPAHIĆ	Vogošća

10. Kanton 10

RB	NAZIV	MJESTO
150	AGROMAN	Tomislavgrad
151	CROTEHNA	Tomislavgrad
152	AGRAM	Tomislavgrad
153	FINVEST	Drvar
154	AC KRŽELJ	Livno
155	2.000-DARC	Livno
156	EUROSERVIS	Livno
157	AUTO SERVIS-VILA	Kupres

